ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΟΡΘΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 209
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

«Εκείνοι που γνωρίζουν πως να σκεφτούν δεν χρειάζονται δασκάλους»

ΜΑΧΑΤΜΑ ΓΚΑΝΤΙ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
2020
1,5 ΕΥΡΩ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

«Εκείνοι που γνωρίζουν πως να σκεφτούν δεν χρειάζονται δασκάλους»

ΜΑΧΑΤΜΑ ΓΚΑΝΤΙ

9 772585 329005 11

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Δεν είναι λίγοι εκείνοι, που βιάστηκαν, εκ νέου, να συμπεράνουν ότι με αφορμή την εμφάνιση του νέου κορωναϊού και την ανάδειξη των λεγόμενων κατασκευαστικών ατελειών της «*παγκοσμιοποίησης*», η τελευταία θα υποχωρήσει ή τουλάχιστον θα υπάρξει μια ακόμη «*διόρθωση*» στους όρους με τους οποίους επιβάλλεται. Ορισμένοι οικονομολόγοι προέβλεψαν ακόμη και την εξαφάνισή της. Το παράδοξο είναι ότι προηγουμένως η ίδια, ή μάλλον βαθύτερη, αμφισβήτηση εκφράστηκε για την έννοια της *κρατικής κυριαρχίας*, η οποία χαρακτηρίστηκε ακόμη και απρόσφορη σ' ένα ραγδαία *μεταβαλλόμενο πολυπολικό σύστημα παγκόσμιας κυριαρχίας*. Ο *Harold James* ιστορικός της πολιτικής οικονομίας της μεσοπολεμικής περιόδου επισημαίνει ήδη από το 2001 στη εισαγωγή του βιβλίου του *Το τέλος της παγκοσμιοποίησης* ότι «*στο παρελθόν είχαν υπάρξει πολύ πιο ανεπτυγμένες και ολοκληρωμένες διεθνείς κοινότητες, που διαλύθηκαν κάτω από την πίεση απροσδόκητων γεγονότων*», τονίζοντας ότι σε κάθε περίπτωση η ορμητικότητα χάθηκε, καθώς «*το εκκρεμές αιωρήθηκε προς τα πίσω*». Ο *James* φέρνει ως παράδειγμα το γεγονός ότι στην Ευρώπη ο οικουμενικός ερασμιακός κόσμος της *Αναγέννησης* καταστράφηκε από την *Μεταρρύθμιση* και τους καθολικούς αντιπάλους της με αποτέλεσμα ο «*επαρχιωτισμός*» και ο τοπικισμός να είναι τα επακόλουθα. Όσο για την αρχιτεκτονική του «νέου» κυριαρχικού συστήματος, ο *Κίσινγκερ* τόνιζε ήδη πριν από 11 έτη («*Herald Tribune*», 21.4.2009) ότι η τότε κυβέρνηση των ΗΠΑ φαίνεται να προσεγγίζει τα διεθνή προβλήματα στα πλαίσια ενός είδους κοντσέρτου των ισχυροτέρων Δυνάμεων, όπως αυτό το οποίο εφαρμόστηκε στην *μεταναπολεόντειο Ευρώπη*, όταν οι *Μεγάλες Δυνάμεις* δρούσαν από κοινού για την επιβολή των διεθνών κανόνων. Πρόσφατα ομάδα επιστημόνων στο γνωστό επιστημονικό περιοδικό *New Scientist* αναφέρει ότι έχει ήδη καταρτίσει προτάσεις για έναν οργανισμό τη ***Δομή Παγκόσμιας Διακυβέρνησης για τις Λοιμώδεις Νόσους*** (GGSID), ενώ επισημαίνει επίσης ότι όχι μόνον παρουσιάστηκε η ιδέα σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων ο ΟΗΕ, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), το Ινστιτούτο για τη Διεθνή Δικαιοσύνη της Χάγης και η Βουλή των Λόρδων του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά ότι έχουν αποκτήσει ευρεία υποστήριξη. Οι απαγορεύσεις που επιβάλλονται με αφορμή την αντιμετώπιση του νέου κορωναϊού είναι πράγματι πρωτόγνωρες, καθώς και η βία που άσκησε στρατός και αστυνομία για την επιβο-

Φιλανδοποίηση ή Ελλαδοποίηση;

«Γιατί πρέπει να έχουμε εθνική στρατηγική το ψυχόδραμα; Να τσακωνόμαστε διαρκώς για βραχονησίδες και για μερικά χιλιόμετρα βυθού, που κανείς δεν ξέρει αν ποτέ θα αξιοποιηθούν. Γιατί ζούμε διαρκώς με μύθους και βέβαια με περίσσεια υποκρισία, για το τι είναι ωφέλιμο και τι όχι στη σχέση μας με την Τουρκία; Ακούω και διαβάζω περί κινδύνου φινλανδοποίησης της χώρας μας. Για τους μη μυημένους, ο υποτιμητικός όρος αυτός της διεθνούς πολιτικής αναφέρεται στη στάση ευμενούς ουδετερότητας της Φινλανδίας έναντι της Σοβιετικής Ένωσης μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Ουσιαστικά, υποδηλώνει μια κατάσταση διακρατικών σχέσεων στην οποία μια μικρότερη χώρα προσαρμόζει την εξωτερική της πολιτική έναντι μιας γειτονικής μεγαλύτερης υπό τον φόβο πιθανής σύρραξης, από την οποία θα είχε περισσότερα να χάσει. Θα μπορούσα να αναπτύξω εκτενώς, γιατί το πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου ήταν διαφορετικό από το σημερινό και γιατί η Ελλάδα ως χώρα-μέλος της Ε.Ε. δεν διατρέχει κίνδυνο φινλανδοποίησης. Για την ουσία της συζήτησης, όμως, θα σηκώσω το γάντι. Θα φινλανδοποιηθούμε λοιπόν; Μάλιστα! Ε και; Ας κοιτάξουμε τον χάρτη για να αντιληφθούμε τι ακριβώς λέμε. Η μικρή Φινλανδία, που έγινε ανεξάρτητο κράτος μόλις το 1917, είναι εκεί στη θέση της, ευημερούσα, με υψηλή ποιότητα δημοκρατίας, στη

αυτή η τιμή. Ο *Νίκος Μαραντζίδης* δεν είναι δα και κάποιο τυχαίο πρόσωπο και οι συστάσεις μάλλον περιττεύουν: είναι από τους πιο γνωστούς *opinion makers* παράλληλα με την πορεία του ως καθηγητής στο ΠΑΜΑΚ και μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΑΜΕΠ, το διαβόητο *think tank* που καθορίζει την εξωτερική πολιτική της χώρας.

Σε κάθε περίπτωση, θεωρήσαμε σκόπιμο να τον ανακηρύξουμε ως «*τιμώμενο πρόσωπο*» των *Επιδρομών*, όχι για την πρωτοτυπία της σκέψης του (θα το εξηγήσουμε παρακάτω), αλλά γιατί με έναν χοντροκομμένο, αλλά τολμηρό, λόγο σκίζει το ευτελές γαλανόλευκο στρατσόχαρτο, με το οποίο φροντίζει να τυλίγει η κυβέρνηση τις ***κόκκινες γραμμές***, που διαρκώς μετακινεί, τις ***μυστικές συμφωνίες*** που συνομολογεί και τα παρακάλια στην μαντάμ ***Μέρκελ*** να μεσολαβήσει για να μην την κάνει διαρκώς ρεζίλι ο ***Ερντογάν***.

Η λέξη **ταμπού** δεν είναι άλλη από την «***φιλανδοποίηση***».

Για τους περισσότερους, η ***Φινλανδία*** είναι μια ανεπτυγμένη σκανδιναυική χώρα, σχεδόν πρότυπο, λίγοι ωστόσο γνωρίζουν την ταραγμένη ιστορία της, καθώς γειτονεύει με μια υπερδύναμη, την πρώην ***ΕΣΣΔ*** και νυν ***Ρωσική Ομοσπονδία***.

Τρείς μήνες πριν την επίσημη έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου το 1939, τα Σοβιετικά Στρατεύματα εισβάλλουν στην Φινλανδία, καθώς η φινλανδική πλευρά απέκρουε διαρκώς τις αξιώσεις της ΕΣΣΔ να μετακινηθεί η φιννορωσική μεθόριος προς όφελος της Ρωσίας, με αντάλλαγμα να τους παραχωρηθούν άλλα εδάφη.

Ο φιννορωσικός πόλεμος διήρκεσε όλο το χειμώνα του 1939-40, καθώς οι

ότι λόγοι σύνεσης απαιτούσαν η εικόνα της Σοβιετικής Ένωσης στα Φινλανδικά ΜΜΕ να είναι σύμφωνη με τις επιθυμίες της, απαίτησε από τους Φιλανδούς δημοσιογράφους να κινηθούν στα επίπεδα ***αυτολογοκρισίας,*** *που κινήθηκαν οι Άγγλοι συνάδελφοί τους κατά την διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ η δημοσίευση αρνητικών σχολίων κατά ξένης χώρας ή της κυβέρνησης της στον τύπο θεωρείται ως δυσφήμιση, κακούργημα τιμωρούμενο με διετή φυλάκιση* (Salminen1999:16, Samaras 2001).

Το δόγμα Paasikivi (ο θεμελιωτής της μεταπολεμικής φινλανδικής εξωτερικής πολιτικής) συνοψιζόταν στο «***Η αρχή της σοφίας είναι η αναγνώριση των γεγονότων***» και υλοποιήθηκε μέσα από την εξισορρόπηση της φινλανδικής εξωτερικής πολιτικής μεταξύ Ανατολής και Δύσης, και την «***ευμενή ουδετερότητα***» έναντι της ΕΣΣΔ, που αναφέρει ο ...αξιότιμος κ. *Μαραντζίδης*.

Στην πραγματικότητα, το θεώρημα της «***φινλανδοποίησης***» εισήχθη (από γερμανούς κυρίως ειδικούς στις δεκαετίες του 50 & 60) για την αξία του ως εργαλείο εξωτερικής πολιτικής, αφού με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ανέκαθεν οι μικρές χώρες φρόντιζαν να μην εκνευρίζουν τον ισχυρό γείτονα.

Η «***φινλανδοποίηση»*** αποκτά απρόσμενο ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα της στο εσωτερικό, δηλαδή για το πως μια κοινωνία εθίζεται σε έναν χρόνιο φόβο, που διεισδύει παντού, στην καθημερινότητα, στην πολιτική, στον τύπο, στην οικονομία, στην κουλτούρα και την εκπαίδευση. Τα πάντα πρέπει να υπηρετούν την μία και μοναδική ανάγκη.

Η σοβιετική πρεσβεία στο ***Ελσίνκι***

νως η ίδια, η μάλλον βαθύτερη, αμφισβήτηση εκφρά-
στηκε για την έννοια της *κρατικής κυριαρχίας*, η οποία χαρακτηρίστηκε ακόμη και απρόσφορη σ' ένα ραγδαία *μεταβαλλόμενο πολυπολικό σύστημα παγκόσμιας κυριαρχίας*. Ο *Harold James* ιστορικός της πολιτικής οικονομίας της μεσοπολεμικής περιόδου επισημαίνει ήδη από το 2001 στη εισαγωγή του βιβλίου του *Το τέλος της παγκοσμιοποίησης* ότι «*στο παρελθόν είχαν υπάρξει πολύ πιο ανεπτυγμένες και ολοκληρωμένες διεθνείς κοινότητες, που διαλύθηκαν κάτω από την πίεση απροσδόκητων γεγονότων*», τονίζοντας ότι σε κάθε περίπτωση η ορμητικότητα χάθηκε, καθώς «*το εκκρεμές αιωρήθηκε προς τα πίσω*». Ο *James* φέρνει ως παράδειγμα το γεγονός ότι στην Ευρώπη ο οικουμενικός ερασμιακός κόσμος της *Αναγέννησης* καταστράφηκε από την *Μεταρρύθμιση* και τους καθολικούς αντιπάλους της με αποτέλεσμα ο «*επαρχιωτισμός*» και ο τοπικισμός να είναι τα επακόλουθα. Όσο για την αρχιτεκτονική του «νέου» κυριαρχικού συστήματος, ο *Κίσινγκερ* τόνιζε ήδη πριν από 11 έτη («*Herald Tribune*», 21.4.2009) ότι η τότε κυβέρνηση των ΗΠΑ φαίνεται να προσεγγίζει τα διεθνή προβλήματα στα πλαίσια ενός είδους κοντσέρτου των ισχυροτέρων Δυνάμεων, όπως αυτό το οποίο εφαρμόστηκε στην *μεταναπολεόντειο Ευρώπη*, όταν οι *Μεγάλες Δυνάμεις* δρούσαν από κοινού για την επιβολή των διεθνών κανόνων. Πρόσφατα ομάδα επιστημόνων στο γνωστό επιστημονικό περιοδικό *New Scientist* αναφέρει ότι έχει ήδη καταρτίσει προτάσεις για έναν οργανισμό τη ***Δομή Παγκόσμιας Διακυβέρνησης για τις Λοιμώδεις Νόσους*** (GGSID), ενώ επισημαίνει επίσης ότι όχι μόνον παρουσιάστηκε η ιδέα σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων ο ΟΗΕ, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), το Ινστιτούτο για τη Διεθνή Δικαιοσύνη της Χάγης και η Βουλή των Λόρδων του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά ότι έχουν αποκτήσει ευρεία υποστήριξη. Οι απαγορεύσεις που επιβάλλονται με αφορμή την αντιμετώπιση του νέου κορωναϊού είναι πράγματι πρωτόγνωρες, καθώς και η βία που άσκησε στρατός και αστυνομία για την επιβολή τους σε πολλές χώρες σ' ολόκληρο τον πλανήτη. Θα επισημάνουμε, όμως, μια αντίφαση, τουλάχιστον φαινομενική. Η επιβολή της χρήσης μάσκας τόσο σε εξωτερικούς όσο και σε εσωτερικούς εργασιακούς χώρους έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον φόβο δισεκατομμυρίων ανθρώπων σ' ολόκληρο τον πλανήτη να μείνουν «*αθέατοι*» από την στιγμή, που οικειοθελώς παραχωρούν καθημερινώς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης «προσωπικές» τους φωτογραφίες σχεδόν όπου και αν βρίσκονται. Η *ψηφιακή δυστοπία* μοιάζει να γιγαντώνεται μ' αυτόν τον τρόπο αν λάβουμε υπ' όψιν και τον ολοκληρωτισμό των αλγορίθμων, ο οποίος πλέον δεν προβλέπεται λόγω της έλευσης ενός αναπόδραστου σκοτεινού μέλλοντος, δεν θεωρείται καν παρόν, αλλά ήδη ένα παρελθόν εξαιτίας της λεγόμενης επιτάχυνσης της ιστορίας. Έτσι, η ελευθερία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ορίζεται πια ως η δυνατότητα ή οι δυνατότητες να διαχειριστούμε τις ολοένα και αυξανόμενες νέες επιλογές, που βρίσκονται διαθέσιμες από τις νέες τεχνολογίες και συγκεκριμένα εκείνες που διαρκώς προκύπτουν

ότι διαρκώς για βραχονησίδες και για μερικά χιλιόμετρα βυθού, που κανείς δεν ξέρει αν ποτέ θα αξιοποιηθούν. Γιατί ζούμε διαρκώς με μύθους και βέβαια με περίσσεια υποκρισία, για το τι είναι ωφέλιμο και τι όχι στη σχέση μας με την Τουρκία; Ακούω και διαβάζω περί κινδύνου φινλανδοποίησης της χώρας μας. Για τους μη μυημένους, ο υποτιμητικός όρος αυτός της διεθνούς πολιτικής αναφέρεται στη στάση ευμενούς ουδετερότητας της Φινλανδίας έναντι της Σοβιετικής Ένωσης μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Ουσιαστικά, υποδηλώνει μια κατάσταση διακρατικών σχέσεων στην οποία μια μικρότερη χώρα προσαρμόζει την εξωτερική της πολιτική έναντι μιας γειτονικής μεγαλύτερης υπό τον φόβο πιθανής σύρραξης, από την οποία θα είχε περισσότερα να χάσει. Θα μπορούσα να αναπτύξω εκτενώς, γιατί το πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου ήταν διαφορετικό από το σημερινό και γιατί η Ελλάδα ως χώρα-μέλος της Ε.Ε. δεν διατρέχει κίνδυνο φινλανδοποίησης. Για την ουσία της συζήτησης, όμως, θα σηκώσω το γάντι. Θα φινλανδοποιηθούμε λοιπόν; Μάλιστα! Ε και; Ας κοιτάξουμε τον χάρτη για να αντιληφθούμε τι ακριβώς λέμε. Η μικρή Φινλανδία, που έγινε ανεξάρτητο κράτος μόλις το 1917, είναι εκεί στη θέση της, ευημερούσα, με υψηλή ποιότητα δημοκρατίας, στη δωδεκάδα των καλύτερων κρατών του κόσμου στον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, πάνω από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία. Για δείξτε μου τώρα εσείς πού είναι η ΕΣΣΔ; Γιατί την ψάχνω στον χάρτη, αλλά δεν τη βρίσκω παρά μόνον στα βιβλία Ιστορίας. Ποιος είπατε πως κέρδισε είπαμε; [...] Μπορούμε οι Έλληνες να ανεβούμε βιοτικό επίπεδο; Να γίνουμε Φινλανδοί στην οικονομία, τη Δημοκρατία, την εκπαίδευση, την υγεία; Κι αν αυτά σημαίνουν πως πρέπει να συνεργαστούμε με τον ιδιότροπο γείτονά μας, ας βρούμε τον τρόπο να το κάνουμε.

Νίκος Μαραντζίδης,
18-10-2020, Καθημερινή

Σε κάθε περίπτωση, θεωρήσαμε σκόπιμο να τον ανακηρύξουμε ως «*τιμώμενο πρόσωπο*» των *Επιδρομών*, όχι για την πρωτοτυπία της σκέψης του (θα το εξηγήσουμε παρακάτω), αλλά γιατί με έναν χοντροκομμένο, αλλά τολμηρό, λόγο σκίζει το ευτελές γαλανόλευκο στρατσόχαρτο, με το οποίο φροντίζει να τυλίγει η κυβέρνηση τις ***κόκκινες γραμμές***, που διαρκώς μετακινεί, τις ***μυστικές συμφωνίες*** που συνομολογεί και τα παρακάλια στην μαντάμ ***Μέρκελ*** να μεσολαβήσει για να μην την κάνει διαρκώς ρεζίλι ο ***Ερντογάν***.

Η λέξη **ταμπού** δεν είναι άλλη από την «***φιλανδοποίηση***».

Για τους περισσότερους, η ***Φινλανδία*** είναι μια ανεπτυγμένη σκανδιναυική χώρα, σχεδόν πρότυπο, λίγοι ωστόσο γνωρίζουν την ταραγμένη ιστορία της, καθώς γειτονεύει με μια υπερδύναμη, την πρώην ***ΕΣΣΔ*** και νυν ***Ρωσική Ομοσπονδία***.

Τρείς μήνες πριν την επίσημη έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου το 1939, τα Σοβιετικά Στρατεύματα εισβάλλουν στην Φινλανδία, καθώς η φινλανδική πλευρά απέκρουε διαρκώς τις αξιώσεις της ΕΣΣΔ να μετακινηθεί η φιννορωσική μεθόριος προς όφελος της Ρωσίας, με αντάλλαγμα να τους παραχωρηθούν άλλα εδάφη.

Ο φιννορωσικός πόλεμος διήρκεσε όλο το χειμώνα του 1939-40, καθώς οι φινλανδικές δυνάμεις, παρ' όλο που ήταν μη επαρκώς εξοπλισμένες, αντιστάθηκαν λυσσαλέα και επέφεραν σοβαρά πλήγματα στον υπέρτερο στρατιωτικά ***Κόκκινο Στρατό*** υπό θερμοκρασίες της τάξης των -43(º) C.

Τελικά, οι σοβιετικοί κατόρθωσαν να επικρατήσουν και κατέλαβαν το 11% των φινλανδικών εδαφών, που όμως αντιπροσώπευαν το 30% του ΑΕΠ της μικρής αυτής χώρας. Η ***Φινλανδία*** προσχωρεί γρήγορα στις δυνάμεις του ***Άξονα*** και τα χιτλερικά στρατεύματα ενεργούν παράλληλα με τα φινλανδικά κατά των Σοβιετικών ως το 1944, ανακαταλαμβάνοντας σημαντικές περιοχές όπως την *Ανατολική Καρελία*, φτάνοντας μάλιστα μόλις 30 χιλιόμετρα έξω

σχολίων κατά ξένης χώρας ή της κυβέρνησης της στον τύπο θεωρείται ως *δυσφήμιση, κακούργημα τιμωρούμενο με διετή φυλάκιση* (Salminen1999:16, Samaras 2001).

Το δόγμα Paasikivi (ο θεμελιωτής της μεταπολεμικής φινλανδικής εξωτερικής πολιτικής) συνοψιζόταν στο «***Η αρχή της σοφίας είναι η αναγνώριση των γεγονότων***» και υλοποιήθηκε μέσα από την εξισορρόπηση της φινλανδικής εξωτερικής πολιτικής μεταξύ Ανατολής και Δύσης, και την «***ευμενή ουδετερότητα***» έναντι της ΕΣΣΔ, που αναφέρει ο ...αξιότιμος κ. *Μαραντζίδης*.

Στην πραγματικότητα, το θεώρημα της «***φινλανδοποίησης***» εισήχθη (από γερμανούς κυρίως ειδικούς στις δεκαετίες του 50 & 60) για την αξία του ως εργαλείο εξωτερικής πολιτικής, αφού με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ανέκαθεν οι μικρές χώρες φρόντιζαν να μην εκνευρίζουν τον ισχυρό γείτονα.

Η «***φινλανδοποίηση***» αποκτά απρόσμενο ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα της στο εσωτερικό, δηλαδή για το πως μια κοινωνία εθίζεται σε έναν χρόνιο φόβο, που διεισδύει παντού, στην καθημερινότητα, στην πολιτική, στον τύπο, στην οικονομία, στην κουλτούρα και την εκπαίδευση. Τα πάντα πρέπει να υπηρετούν την μία και μοναδική ανάγκη.

Η σοβιετική πρεσβεία στο ***Ελσίνκι*** ήταν από τις πιο οργανωμένες στον κόσμο, καθώς απασχολούσε πάνω από 300 υπαλλήλους και είχε ειδικές ομάδες, που ανέλυαν τον τύπο σε καθημερινή βάση χρεώνοντας κάθε έντυπο σε ειδικό παρατηρητή.

Ο Φινλανδός πρόεδρος και η κυβέρνηση ανέλαβαν οι ίδιοι την ευθύνη να είναι οι δίαυλοι των σοβιετικών απαιτήσεων για συμμόρφωση του Τύπου, να προωθούν τις «κατάλληλες» εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες, να ελέγχουν τι είναι σωστό και τι λάθος σε κάθε πτυχή της δημόσιας ζωής και να αστυνομεύουν κυριολεκτικά μια ολόκληρη κοινωνία.

Η Φινλανδία διατήρησε την εδαφική της κυριαρχία, δεν είχε, όμως, ίχνος

από 11 έτη («*Herald Tribune*», 21.4.2009) ότι η τότε κυβέρνηση των ΗΠΑ φαίνεται να προσεγγίζει τα διεθνή προβλήματα στα πλαίσια ενός είδους κοντσέρτου των ισχυροτέρων Δυνάμεων, όπως αυτό το οποίο εφαρμόστηκε στην *μεταναπολεόντειο Ευρώπη*, όταν οι *Μεγάλες Δυνάμεις* δρούσαν από κοινού για την επιβολή των διεθνών κανόνων. Πρόσφατα ομάδα επιστημόνων στο γνωστό επιστημονικό περιοδικό *New Scientist* αναφέρει ότι έχει ήδη καταρτίσει προτάσεις για έναν οργανισμό τη ***Δομή Παγκόσμιας Διακυβέρνησης για τις Λοιμώδεις Νόσους*** (GGSID), ενώ επισημαίνει επίσης ότι όχι μόνον παρουσιάστηκε η ιδέα σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων ο ΟΗΕ, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), το Ινστιτούτο για τη Διεθνή Δικαιοσύνη της Χάγης και η Βουλή των Λόρδων του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά ότι έχουν αποκτήσει ευρεία υποστήριξη. Οι απαγορεύσεις που επιβάλλονται με αφορμή την αντιμετώπιση του νέου κορωναϊού είναι πράγματι πρωτόγνωρες, καθώς και η βία που άσκησε στρατός και αστυνομία για την επιβολή τους σε πολλές χώρες σ' ολόκληρο τον πλανήτη. Θα επισημάνουμε, όμως, μια αντίφαση, τουλάχιστον φαινομενική. Η επιβολή της χρήσης μάσκας τόσο σε εξωτερικούς όσο και σε εσωτερικούς εργασιακούς χώρους έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον φόβο δισεκατομμυρίων ανθρώπων σ' ολόκληρο τον πλανήτη να μείνουν «*αθέατοι*» από την στιγμή, που οικειοθελώς παραχωρούν καθημερινώς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης «προσωπικές» τους φωτογραφίες σχεδόν όπου και αν βρίσκονται. Η *ψηφιακή δυστοπία* μοιάζει να γιγαντώνεται μ' αυτόν τον τρόπο αν λάβουμε υπ' όψιν και τον ολοκληρωτισμό των αλγορίθμων, ο οποίος πλέον δεν προβλέπεται λόγω της έλευσης ενός αναπόδραστου σκοτεινού μέλλοντος, δεν θεωρείται καν παρόν, αλλά ήδη ένα παρελθόν εξαιτίας της λεγόμενης επιτάχυνσης της ιστορίας. Έτσι, η ελευθερία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ορίζεται πια ως η δυνατότητα ή οι δυνατότητες να διαχειριστούμε τις ολοένα και αυξανόμενες νέες επιλογές, που βρίσκονται διαθέσιμες από τις νέες τεχνολογίες και συγκεκριμένα εκείνες που διαρκώς προκύπτουν από την *τεχνητή νοημοσύνη*. Το «εκκρεμές», λοιπόν, δεν έχει σταματήσει την ταλάντωσή του η οποία, αντίθετα, φαίνεται να μεγαλώνει και όμως, όπως έγραφε ο *Ουμπέρτο Έκο* στο *Όνομα του Ρόδου* «*videmus nunc per speculum et in aenigmate (βλέπουμε τώρα μέσα από τον καθρέπτη και με αινίγματα), και πριν δούμε την αλήθεια ενώπιοι ενωπίω, δεν αντιλαμβανόμαστε παρά τα θραύσματά της (αλίμονο πόσο δυσκατάληπτα) μέσα στο λάθος του κόσμου· έτσι, οφείλουμε να ψελλίσουμε τα σύμβολα της πίστης, ακόμα, κι όταν φαίνονται σκοτεινά και σαν υφασμένα από μια θέληση ολοκληρωτικά στραμμένη στο Κακό*»...

Νοέμβριος 2020

τερική της πολιτική έναντι μιας γειτονικής μεγαλύτερης υπό τον φόβο πιθανής σύρραξης, από την οποία θα είχε περισσότερα να χάσει. Θα μπορούσα να αναπτύξω εκτενώς, γιατί το πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου ήταν διαφορετικό από το σημερινό και γιατί η Ελλάδα ως χώρα-μέλος της Ε.Ε. δεν διατρέχει κίνδυνο φινλανδοποίησης. Για την ουσία της συζήτησης, όμως, θα σηκώσω το γάντι. Θα φινλανδοποιηθούμε λοιπόν; Μάλιστα! Ε και; Ας κοιτάξουμε τον χάρτη για να αντιληφθούμε τι ακριβώς λέμε. Η μικρή Φινλανδία, που έγινε ανεξάρτητο κράτος μόλις το 1917, είναι εκεί στη θέση της, ευημερούσα, με υψηλή ποιότητα δημοκρατίας, στη δωδεκάδα των καλύτερων κρατών του κόσμου στον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, πάνω από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία. Για δείξτε μου τώρα εσείς πού είναι η ΕΣΣΔ; Γιατί την ψάχνω στον χάρτη, αλλά δεν τη βρίσκω παρά μόνον στα βιβλία Ιστορίας. Ποιος είπατε πως κέρδισε είπαμε; [...] Μπορούμε οι Έλληνες να ανεβούμε βιοτικό επίπεδο; Να γίνουμε Φινλανδοί στην οικονομία, τη Δημοκρατία, την εκπαίδευση, την υγεία; Κι αν αυτά σημαίνουν πως πρέπει να συνεργαστούμε με τον ιδιότροπο γειτονά μας, ας βρούμε τον τρόπο να το κάνουμε.

Νίκος Μαραντζίδης,
18-10-2020, Καθημερινή

«*Μερικές φορές αναρωτιέμαι αν τον κόσμο κυβερνούν κάποιοι έξυπνοι, που μας δουλεύουν ή κάποιοι ηλίθιοι, που μιλάνε σοβαρά*».

Mark Twain

Είναι αλήθεια, ότι δεν συνίσταται να παρατίθενται τόσο εκτεταμένα αποσπάσματα από άλλο άρθρο, αλλά ας μας συγχωρεθεί αυτό το ...παραστράτημα, καθώς αξίζει στον αρθρογράφο είναι μια ανεπτυγμένη σκανδιναυική χώρα, σχεδόν πρότυπο, λίγοι ωστόσο γνωρίζουν την ταραγμένη ιστορία της, καθώς γειτονεύει με μια υπερδύναμη, την πρώην ***ΕΣΣΔ*** και νυν ***Ρωσική Ομοσπονδία***.

Τρείς μήνες πριν την επίσημη έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου το 1939, τα Σοβιετικά Στρατεύματα εισβάλλουν στην Φινλανδία, καθώς η φινλανδική πλευρά απέκρουε διαρκώς τις αξιώσεις της ΕΣΣΔ να μετακινηθεί η φιννορωσική μεθόριος προς όφελος της Ρωσίας, με αντάλλαγμα να τους παραχωρηθούν άλλα εδάφη.

Ο φιννορωσικός πόλεμος διήρκεσε όλο το χειμώνα του 1939-40, καθώς οι φινλανδικές δυνάμεις, παρ' όλο που ήταν μη επαρκώς εξοπλισμένες, αντιστάθηκαν λυσσαλέα και επέφεραν σοβαρά πλήγματα στον υπέρτερο στρατιωτικά ***Κόκκινο Στρατό*** υπό θερμοκρασίες της τάξης των -43(º) C.

Τελικά, οι σοβιετικοί κατόρθωσαν να επικρατήσουν και κατέλαβαν το 11% των φινλανδικών εδαφών, που όμως αντιπροσώπευαν το 30% του ΑΕΠ της μικρής αυτής χώρας. Η ***Φινλανδία*** προσχωρεί γρήγορα στις δυνάμεις του ***Άξονα*** και τα χιτλερικά στρατεύματα ενεργούν παράλληλα με τα φινλανδικά κατά των Σοβιετικών ως το 1944, ανακαταλαμβάνοντας σημαντικές περιοχές όπως την *Ανατολική Καρελία*, φτάνοντας μάλιστα μόλις 30 χιλιόμετρα έξω από το ***Λένινγκραντ***.

Ωστόσο, η πτώση του ***Χίτλερ*** φέρνει την Φινλανδία στο στρατόπεδο των ηττημένων και ο ***Στάλιν*** είναι έτοιμος να εισβάλλει εκ νέου στην Φινλανδία με σκοπό να την καταλάβει ολοκληρωτικά. Η κυβέρνηση της Φινλανδίας υπό τον ***Juho Paasikivi***, μπροστά στην επικείμενη στρατιωτική εισβολή, έκανε την kolotoumpa της: *προειδοποίησε τους δημοσιογράφους* γερμανούς κυρίως ειδικούς στις δεκαετίες του 50 & 60) για την αξία του ως εργαλείο εξωτερικής πολιτικής, αφού με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ανέκαθεν οι μικρές χώρες φρόντιζαν να μην εκνευρίζουν τον ισχυρό γείτονα.

Η «***φινλανδοποίηση***» αποκτά απρόσμενο ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα της στο εσωτερικό, δηλαδή για το πως μια κοινωνία εθίζεται σε έναν χρόνιο φόβο, που διεισδύει παντού, στην καθημερινότητα, στην πολιτική, στον τύπο, στην οικονομία, στην κουλτούρα και την εκπαίδευση. Τα πάντα πρέπει να υπηρετούν την μία και μοναδική ανάγκη.

Η σοβιετική πρεσβεία στο ***Ελσίνκι*** ήταν από τις πιο οργανωμένες στον κόσμο, καθώς απασχολούσε πάνω από 300 υπαλλήλους και είχε ειδικές ομάδες, που ανέλυαν τον τύπο σε καθημερινή βάση χρεώνοντας κάθε έντυπο σε ειδικό παρατηρητή.

Ο Φινλανδός πρόεδρος και η κυβέρνηση ανέλαβαν οι ίδιοι την ευθύνη να είναι οι δίαυλοι των σοβιετικών απαιτήσεων για συμμόρφωση του Τύπου, να προωθούν τις «κατάλληλες» εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες, να ελέγχουν τί είναι σωστό και τι λάθος σε κάθε πτυχή της δημόσιας ζωής και να αστυνομεύουν κυριολεκτικά μια ολόκληρη κοινωνία.

Η Φινλανδία διατήρησε την εδαφική της κυριαρχία, δεν είχε, όμως, ίχνος εσωτερικής κυριαρχίας. Παρά τα ισχυριζόμενα από τον *Μαραντζίδη*, τελικά η *Φινλανδία* ήταν ο φτωχός και πιο καταπιεσμένος συγγενής των σκανδιναυικών χωρών ως και τη δεκαετία του '80. Η οικονομική ανάπτυξη αυτής της μικρής χώρας άργησε πολύ, αλλά τελικά συνέβη **παρά** την φινλανδοποίηση και όχι **εξ αιτίας** της φινλανδοποίησης.

συνέχεια στη σελ. 4

ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ: IN CAUDA VENENUM

«Τὸ παρὸν [δεν] εἶναι [τίποτε περισσότερο] ἀπὸ τὸ παρελθὸν συσπειρωμένον διὰ δρᾶσιν, ἐνῷ τὸ παρελθὸν [εἶναι] τὸ παρὸν ἀνεπτυγμένον διὰ τὴν κατανόησίν μας».

Durant Will., *Παγκόσμιος Ιστορία του Πολιτισμού*, Τόμος στ', Μεταρρυθμίσεις

«Το εφεύρημα του «συνταγματικού τόξου» είναι η βάση πάνω στην οποία θα μπουν τα θεμέλια του μεταμνημονιακού καθεστώτος στον Ελλαδικό χώρο, στη γραμμή που επιτάσσει η ενοποιημένη κυριαρχία. Ήδη η διαπραγμάτευση των κανόνων που θα υπάρξουν φτάνει μέχρι και στην αναθεώρηση του συντάγματος το οποίο απαγορεύει (λόγω ΚΚΕ, όπως ήδη αναφέραμε), το να τεθεί εκτός νόμου ένα κοινοβουλευτικό κόμμα. Αυτές οι σκληρές διαπραγματεύσεις έχουν σχέση και με την διατύπωση του Χρύσανθου Λαζαρίδη πως και ο Σύριζα είναι εκτός «Συνταγματικού τόξου». Αυτό σημαίνει περισσότερα εχέγγυα συμμόρφωσης. Ας το λάβουν σοβαρά υπ' όψιν τους οι όποιοι συνοδοιπόροι ή υποστηρικτές από τον λεγόμενο Α.-Α. χώρο.»

Ανάγνωσμα περί εγκληματικών συμμοριών και συνταγματικού τόξου – Anarchy press, 28-9-2013, Η.Α.

Τα παρατεταμένα χειροκροτήματα των χιλιάδων αντιφασιστών διαδηλωτών κάθε πολιτικής και κοινωνικής προέλευσης, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί έξω από το Εφετείο, στο άκουσμα της καταδίκης αρχικά του Ρουπακιά και κατόπιν της ηγετικής ομάδας, βουλευτών και απλών μελών της Χρυσής Αυγής για ένταξη σε «*εγκληματική οργάνωση*», μόνο θλίψη μπορούν να προκαλούν κατά την γνώμη μας σ' όσους διατηρούν κατ' αρχήν τον αυτοσεβασμό τους και αφ' ετέρου αρνούνται με συνέπεια να αφομοιωθούν και να αφομοιώσουν εξουσιαστικές λογικές και ιδεολογήματα.

Ήταν ένα χειροκρότημα πρώτα απ' όλα στην απόφαση της «δικαιοσύνης» να σφραγίσει ποινικά την σχέση του «συνταγματικού» ή «δημοκρατικού τόξου» απέναντι στην δήθεν «παραφωνία» που γέννησε η πολιτική και κοινωνική «κρίση» της τελευταίας δεκαετίας. Το «τέρας» μάς

στο «*θηρίο που ταπεινώθηκε*» σύμφωνα με τους εξουσιαστικούς σχεδιασμούς δεν αφορά φυσικά μόνο την περίσταση, αλλά και την συνέχεια, δεν αφορά μόνο το συγκεκριμένο «υποκείμενο», αλλά και τις υπόλοιπες εκκρεμότητες.

Ο δημοσιογράφος της Καθημερινής *Τ. Θεοδωρόπουλος* σε άρθρο του με τον τίτλο *Χρυσαυγιτισμός*, γράφει χαρακτηριστικά: «*Δεν είναι γόνοι του περιθωρίου. Βγήκαν από την ίδια κοινωνική μήτρα που γέννησε τους κουκουλοφόρους, όσους έκαψαν την Αθήνα το 2008*». Δεν πρόκειται, φυσικά, για κάποιου είδους φτηνή κοινωνιολογική ανάλυση, όπως οι βαρετές και τετριμμένες με τις οποίες ο συγκεκριμένος, εκτός των άλλων, σιτίζεται. Το κάδρο του *απόλυτου κακού* δεν έχει γεμίσει ακόμη, η εξουσία έχει ανοικτούς λογαριασμούς και υπόσχεται να μην ξεχάσει.

Ο Θεοδωρόπουλος δεν κρύβει τις προθέσεις του. «*Όσοι ταυτίζουν*», γράφει, «*τη Χρυσή Αυγή με τον ακροδεξιό εθνικισμό απλώς παλεύουν να διασώσουν εαυτούς από το άγος. Ο «εθνικισμός» δεν είναι έγκλημα. Ο τρόπος όμως με τον οποίο τον εξέφρασε η Χρυσή Αυγή ήταν εγκληματικός*». Φυσικά, γιατί αλλιώς θα έπρεπε να τα βάλει και με τον ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη που συγκυβέρνησε με Πασοκ και ΝΔ. Έτσι κι αλλιώς ο καλός δημοσιογράφος ξέρει να αποφεύγει με μαεστρία τις κακοτοπιές και ξεχνά βέβαια επιμελώς τους γνωστούς πολιτικούς διαύλους μεταξύ τόσο της ΝΔ όσο και του Συριζα με την Χρυσή Αυγή.

Η δημοκρατία, λοιπόν, σφούγγισε τον λερωμένο πισινό της με την δικαστική απόφαση για την *Χρυσή Αυγή*, η «κανονικότητα» επανήλθε και οι ίδιοι θεσμοί που την αγκάλιασαν και την προστάτεψαν τώρα αποδείχθηκαν φύλακες-άγγελοι του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και όμως δεν ξεχνούμε. Η άνοδος της *Χρυσής Αυγής*, όχι μόνο χαιρετίστηκε ως χαρμόσυνο γεγονός από ουκ ολίγους, που τώρα ζητούν το λιντσάρισμά της, αλλά και στηρίχθηκε τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά.

Οι πάσης φύσεως δημοκράτες έπεσαν σαν πραγματι-

Όσο για την δήλωση της προέδρου της δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου, είναι πράγματι για γέλια: «*Η σημερινή ημέρα είναι σημαντική για την Δημοκρατία. Στην μακρά δημοκρατική παράδοση της χώρας μας φαινόμενα ακραίας πολιτικής βίας ήτανε πάντοτε ξένα*». Άρα τα φαινόμενα πολιτικής βίας δεν ήταν ξένα, αλλά μόνο εκείνα της ακραίας πολιτικής βίας. Ποια είναι, βέβαια, τα όρια της πολιτικής βίας που εμμέσως αποδέχεται η πρόεδρος από εκείνα της «ακραίας» πολιτικής βίας που δεν αποδέχεται, αυτό παραμένει άγνωστο. Το γεγονός είναι, ότι η Σακελλαροπούλου αναγνωρίζει την ιστορικότητα της **πολιτικής βίας** και την διαχωρίζει από την «ακραία», που την θεωρεί ξένη στην μακρά, όπως λέει, δημοκρατική παράδοση της χώρας. Η πρόεδρος γνωρίζει καλά ότι την πολιτική βία μεταπολιτευτικά δεν την άσκησαν μόνο τα λεγόμενα «άκρα».

Αλλά, ας θυμηθούμε την συγκεκριμένη πρόταση που εμπεριείχε το πλαίσιο Συνταγματικής Αναθεώρησης του 1975: «*Κόμματα των οποίων η δράσις τείνει εις ανατροπήν του ελευθέρου δημοκρατικού πολιτεύματος ή εκθέτει εις κίνδυνον την εδαφικήν ακεραιότητα της Χώρας, τίθενται εκτός νόμου δι' αποφάσεως του κατά το άρθρον 100 του παρόντος Συντάγματος Δικαστηρίου*».

Η πρόταση αυτή δεν έγινε τότε δεκτή λόγω της νομιμοποίησης του ΚΚΕ και της συμφωνίας για την σταθεροποίηση και την ενίσχυση της θέσης του στο πολιτικό σύστημα στα πλαίσια της «αποκατάστασης» της δημοκρατίας, γνωστής και ως «μεταπολίτευση». Αφού, λοιπόν, το ζήτημα που έπρεπε να λυθεί ήταν η νομιμοποίηση του ΚΚΕ και στις δύο τότε εκδοχές του («εσωτερικού» και «εξωτερικού»), μετά την διάσπαση του 1968, διαμορφώθηκε ένα

«Το εφεύρημα του «συνταγματικού τόξου» είναι η βάση πάνω στην οποία θα μπουν τα θεμέλια του μεταμνημονιακού καθεστώτος στον Ελλαδικό χώρο, στη γραμμή που επιτάσσει η ενοποιημένη κυριαρχία. Ήδη η διαπραγμάτευση των κανόνων που θα υπάρξουν φτάνει μέχρι και στην αναθεώρηση του συντάγματος το οποίο απαγορεύει (λόγω ΚΚΕ, όπως ήδη αναφέραμε), το να τεθεί εκτός νόμου ένα κοινοβουλευτικό κόμμα. Αυτές οι σκληρές διαπραγματεύσεις έχουν σχέση και με την διατύπωση του Χρύσανθου Λαζαρίδη πως και ο Σύριζα είναι εκτός «Συνταγματικού τόξου». Αυτό σημαίνει περισσότερα εχέγγυα συμμόρφωσης. Ας το λάβουν σοβαρά υπ' όψιν τους οι όποιοι συνοδοιπόροι ή υποστηρικτές από τον λεγόμενο Α.-Α. χώρο.»

Ανάγνωσμα περί εγκληματικών συμμοριών και συνταγματικού τόξου – Anarchy press, 28-9-2013, Η.Α.

Τα παρατεταμένα χειροκροτήματα των χιλιάδων αντιφασιστών διαδηλωτών κάθε πολιτικής και κοινωνικής προέλευσης, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί έξω από το Εφετείο, στο άκουσμα της καταδίκης αρχικά του Ρουπακιά και κατόπιν της ηγετικής ομάδας, βουλευτών και απλών μελών της Χρυσής Αυγής για ένταξη σε «*εγκληματική οργάνωση*», μόνο θλίψη μπορούν να προκαλούν κατά την γνώμη μας σ' όσους διατηρούν κατ' αρχήν τον αυτοσεβασμό τους και αφ' ετέρου αρνούνται με συνέπεια να αφομοιωθούν και να αφομοιώσουν εξουσιαστικές λογικές και ιδεολογήματα.

Ήταν ένα χειροκρότημα πρώτα απ' όλα στην απόφαση της «δικαιοσύνης» να σφραγίσει ποινικά την σχέση του «συνταγματικού» ή «δημοκρατικού τόξου» απέναντι στην δήθεν «παραφωνία» που γέννησε η πολιτική και κοινωνική «κρίση» της τελευταίας δεκαετίας. Το «*τέρας*» μάς λένε νικήθηκε, το «*Κακό*» αντιμετωπίστηκε, «*έκλεισε ένας τραυματικός κύκλος της χώρας*», «*η δημοκρατία νίκησε*». Μητσοτάκης, Τσίπρας, Σαμαράς, Γεννηματά, Κουτσούμπας και Βαρουφάκης αποτελούν το «*τείχος της δημοκρατίας*» σύμφωνα με το πανηγυρικό λίγες ημέρες πριν την απόφαση πρωτοσέλιδο της συριζαίικης «*Εφημερίδας των συντακτών*».

Η πρόσκληση για την κοινωνική καθήλωση στο εξουσιαστικό αφήγημα καθρεπτίζεται με τον καλύτερο τρόπο στο παραπάνω δημοσίευμα, καθώς και η προσπάθεια εκμαίευσης της κοινωνικής συναίνεσης στους εξουσιαστικούς σχεδιασμούς, που συμβολίζει η επιδοκιμασία δεκάδων χιλιάδων διαδηλωτών. Δεν πρόκειται να σταθούμε εν προκειμένω στην υποκρισία των πάσης προελεύσεως πολιτικών και κομμάτων, που νομίζουν ότι καθαγιάστηκαν ζητώντας τον εγκλεισμό των «κακών» χρυσαυγιτών, οι

πες εκκρεμότητες.

Ο δημοσιογράφος της Καθημερινής *Τ. Θεοδωρόπουλος* σε άρθρο του με τον τίτλο *Χρυσαυγιτισμός*, γράφει χαρακτηριστικά: «*Δεν είναι γόνοι του περιθωρίου. Βγήκαν από την ίδια κοινωνική μήτρα που γέννησε τους κουκουλοφόρους, όσους έκαψαν την Αθήνα το 2008*». Δεν πρόκειται, φυσικά, για κάποιου είδους φτηνή κοινωνιολογική ανάλυση, όπως οι βαρετές και τετριμμένες με τις οποίες ο συγκεκριμένος, εκτός των άλλων, σιτίζεται. Το κάδρο του απόλυτου κακού δεν έχει γεμίσει ακόμη, η εξουσία έχει ανοικτούς λογαριασμούς και υπόσχεται να μην ξεχάσει.

Ο Θεοδωρόπουλος δεν κρύβει τις προθέσεις του. «*Όσοι ταυτίζουν*», γράφει, «*τη Χρυσή Αυγή με τον ακροδεξιό εθνικισμό απλώς παλεύουν να διασώσουν εαυτούς από το άγος. Ο «εθνικισμός» δεν είναι έγκλημα. Ο τρόπος όμως με τον οποίο τον εξέφρασε η Χρυσή Αυγή ήταν εγκληματικός*». Φυσικά, γιατί αλλιώς θα έπρεπε να τα βάλει και με τον ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη που συγκυβέρνησε με Πασοκ και ΝΔ. Έτσι κι αλλιώς ο καλός δημοσιογράφος ξέρει να αποφεύγει με μαεστρία τις κακοτοπιές και ξεχνά βέβαια επιμελώς τους γνωστούς πολιτικούς διαύλους μεταξύ τόσο της ΝΔ όσο και του Συριζα με την Χρυσή Αυγή.

Η δημοκρατία, λοιπόν, σφούγγισε τον λερωμένο πισινό της με την δικαστική απόφαση για την *Χρυσή Αυγή*, η «κανονικότητα» επανήλθε και οι ίδιοι θεσμοί που την αγκάλιασαν και την προστάτεψαν τώρα αποδείχθηκαν φύλακες-άγγελοι του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και όμως δεν ξεχνούμε. Η άνοδος της *Χρυσής Αυγής*, όχι μόνο χαιρετίστηκε ως χαρμόσυνο γεγονός από ουκ ολίγους, που τώρα ζητούν το λιντσάρισμά της, αλλά και στηρίχθηκε τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά.

Οι πάσης φύσεως δημοκράτες έπεσαν σαν πραγματικά όρνεα να κατασπαράξουν ό,τι είχε απομείνει από το πολιτικό πτώμα της *Χρυσής Αυγής*, αλαλάζοντας από κοινού με πολλούς αντιφασίστες κινηματίες και σταλινικούς υπέρμαχους των περίφημων πάλαι ποτέ λαϊκών αντιφασιστικών μετώπων: *καμία ελευθερία στους εχθρούς της ελευθερίας*.

Αλλά, ας αναρωτηθούμε. Συνέβαλαν ή όχι με τον τρόπο τους στην άνοδο της *Χρυσής Αυγής* όλοι αυτοί οι «αντιφασίστες», που θεωρούσαν ολόκληρη την κοινωνία τελειωμένη, σεξιστική, ρατσιστική, ακροδεξιά, φοβική για τους μετανάστες, βαπτίζοντας πρωτεύουσες λόγου χάρη του «ελληνικού φασισμού» πόλεις, όπως η Μυτιλήνη, χαρακτηρίζοντας φασιστική οποιαδήποτε αναφορά στην *πατρίδα*;

Πράγματι, η δικαστική απόφαση είχε ήδη εκδοθεί πριν την επίσημη ανακοίνωσή της. Οι δημοκρατικές παλαπίπες περί τεκμηρίου της αθωότητας, οι γνωστές υπο-

Όσο για την δήλωση της προέδρου της δημοκρατίας Κατερίνας Σακελαροπούλου, είναι πράγματι για γέλια: «*Η σημερινή ημέρα είναι σημαντική για την Δημοκρατία. Στην μακρά δημοκρατική παράδοση της χώρας μας φαινόμενα ακραίας πολιτικής βίας ήτανε πάντοτε ξένα*». Άρα τα φαινόμενα πολιτικής βίας δεν ήταν ξένα, αλλά μόνο εκείνα της ακραίας πολιτικής βίας. Ποια είναι, βέβαια, τα όρια της πολιτικής βίας που εμμέσως αποδέχεται η πρόεδρος από εκείνα της «ακραίας» πολιτικής βίας που δεν αποδέχεται, αυτό παραμένει άγνωστο. Το γεγονός είναι, ότι η Σακελαροπούλου αναγνωρίζει την ιστορικότητα της ***πολιτικής βίας*** και την διαχωρίζει από την «ακραία», που την θεωρεί ξένη στην μακρά, όπως λέει, δημοκρατική παράδοση της χώρας. Η πρόεδρος γνωρίζει καλά ότι την πολιτική βία μεταπολιτευτικά δεν την άσκησαν μόνο τα λεγόμενα «άκρα».

Αλλά, ας θυμηθούμε την συγκεκριμένη πρόταση που εμπεριείχε το πλαίσιο Συνταγματικής Αναθεώρησης του 1975: «*Κόμματα των οποίων η δράσις τείνει εις ανατροπήν του ελευθέρου δημοκρατικού πολιτεύματος ή εκθέτει εις κίνδυνον την εδαφικήν ακεραιότητα της Χώρας, τίθενται εκτός νόμου δι' αποφάσεως του κατά το άρθρον 100 του παρόντος Συντάγματος Δικαστηρίου*».

Η πρόταση αυτή δεν έγινε τότε δεκτή λόγω της νομιμοποίησης του ΚΚΕ και της συμφωνίας για την σταθεροποίηση και την ενίσχυση της θέσης του στο πολιτικό σύστημα στα πλαίσια της «αποκατάστασης» της δημοκρατίας, γνωστής και ως «μεταπολίτευση». Αφού, λοιπόν, το ζήτημα που έπρεπε να λυθεί ήταν η νομιμοποίηση του ΚΚΕ και στις δύο τότε εκδοχές του («εσωτερικού» και «εξωτερικού»), μετά την διάσπαση του 1968, διαμορφώθηκε ένα συνταγματικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο δεν μπορούσε να τεθεί εκτός νόμου κάποιο πολιτικό κόμμα και ιδιαίτερα εφ' όσον βρίσκεται εντός του κοινοβουλίου. Θα θυμίσουμε ότι η *Εθνική Παράταξη* το ακροδεξιό κόμμα του Στέφανου Στεφανόπουλου αποκόμισε 7% στις εκλογές του 1977, ενώ ενσωματώθηκε πριν τις εκλογές του 1981 στην ΝΔ.

Όσο για το κτύπημα των «άκρων» για το οποίο δήθεν δυσανασχετεί προσφάτως το ΚΚΕ όταν μιλά για «*αντικομμουνισμό*», θα θυμίσουμε επίσης ότι ήταν δικής τους εμπνεύσεως τα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια όπως εκφράστηκε μέσω της φαιδρότητας του αριστεροχουντισμού. Ο στόχος αφ' ενός ήταν τότε, εκ μέρους του ΚΚΕ, η κατασυκοφάντηση και εν τέλει η καταστολή των εξ αριστερών εξωκοινοβουλευτικών οργανώσεων, που την εποχή εκείνη αποτελούσαν μία αρκετά υπολογίσιμη δύναμη

Τα παρατεταμένα χειροκροτήματα των χιλιάδων αντιφασιστών διαδηλωτών κάθε πολιτικής και κοινωνικής προέλευσης, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί έξω από το Εφετείο, στο άκουσμα της καταδίκης αρχικά του Ρουπακιά και κατόπιν της ηγετικής ομάδας, βουλευτών και απλών μελών της Χρυσής Αυγής για ένταξη σε «*εγκληματική οργάνωση*», μόνο θλίψη μπορούν να προκαλούν κατά την γνώμη μας σ' όσους διατηρούν κατ' αρχήν τον αυτοσεβασμό τους και αφ' ετέρου αρνούνται με συνέπεια να αφομοιωθούν και να αφομοιώσουν εξουσιαστικές λογικές και ιδεολογήματα.

Ήταν ένα χειροκρότημα πρώτα απ' όλα στην απόφαση της «δικαιοσύνης» να σφραγίσει ποινικά την σχέση του «συνταγματικού» ή «δημοκρατικού τόξου» απέναντι στην δήθεν «παραφωνία» που γέννησε η πολιτική και κοινωνική «κρίση» της τελευταίας δεκαετίας. Το «*τέρας*» μάς λένε νικήθηκε, το «*Κακό*» αντιμετωπίστηκε, «*έκλεισε ένας τραυματικός κύκλος της χώρας*», «*η δημοκρατία νίκησε*». Μητσοτάκης, Τσίπρας, Σαμαράς, Γεννηματά, Κουτσούμπας και Βαρουφάκης αποτελούν το «*τείχος της δημοκρατίας*» σύμφωνα με το πανηγυρικό λίγες ημέρες πριν την απόφαση πρωτοσέλιδο της συριζαίικης «*Εφημερίδας των συντακτών*».

Η πρόσκληση για την κοινωνική καθήλωση στο εξουσιαστικό αφήγημα καθρεπτίζεται με τον καλύτερο τρόπο στο παραπάνω δημοσίευμα, καθώς και η προσπάθεια εκμαίευσης της κοινωνικής συναίνεσης στους εξουσιαστικούς σχεδιασμούς, που συμβολίζει η επιδοκιμασία δεκάδων χιλιάδων διαδηλωτών. Δεν πρόκειται να σταθούμε εν προκειμένω στην υποκρισία των πάσης προελεύσεως πολιτικών και κομμάτων, που νομίζουν ότι καθαγιάστηκαν ζητώντας τον εγκλεισμό των «κακών» χρυσαυγιτών, οι οποίοι προβλήθηκαν και συνεχίζουν να προβάλλονται ως το *ριζικά κακό* για να ανασυνταχθεί το πολιτικό σύστημα βγαίνοντας οριστικά από την «κρίση».

Αυτή ακριβώς η επανασύνταξη απαιτούσε και απαιτεί την κοινωνική νομιμοποίηση αυτή τη φορά, όχι μέσα από τις κάλπες, αλλά μέσω μιας κινητοποίησης, που θα είχε εξασφαλίσει την διακομματική στήριξη, την κάλυψη των ΜΜΕ, την λειτουργία της «*ανεξάρτητης δικαιοσύνης*», αλλά και το πιο σημαντικό, θα το ξαναπούμε, την επιδοκιμασία των διαδηλωτών.

Η κατηγορική στην ουσία εντολή για κοινωνική και πολιτική συστοίχιση απέναντι στο απόλυτο «κακό», απέναντι *εγκληματικός*». Φυσικά, γιατί αλλιώς θα έπρεπε να τα βάλει και με τον ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη που συγκυβέρνησε με Πασοκ και ΝΔ. Έτσι κι αλλιώς ο καλός δημοσιογράφος ξέρει να αποφεύγει με μαεστρία τις κακοτοπιές και ξεχνά βέβαια επιμελώς τους γνωστούς πολιτικούς διαύλους μεταξύ τόσο της ΝΔ όσο και του Συριζα με την Χρυσή Αυγή.

Η δημοκρατία, λοιπόν, σφούγγισε τον λερωμένο πισινό της με την δικαστική απόφαση για την *Χρυσή Αυγή*, η «κανονικότητα» επανήλθε και οι ίδιοι θεσμοί που την αγκάλιασαν και την προστάτεψαν τώρα αποδείχθηκαν φύλακες-άγγελοι του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και όμως δεν ξεχνούμε. Η άνοδος της *Χρυσής Αυγής*, όχι μόνο χαιρετίστηκε ως χαρμόσυνο γεγονός από ουκ ολίγους, που τώρα ζητούν το λιντσάρισμά της, αλλά και στηρίχθηκε τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά.

Οι πάσης φύσεως δημοκράτες έπεσαν σαν πραγματικά όρνεα να κατασπαράξουν ό,τι είχε απομείνει από το πολιτικό πτώμα της *Χρυσής Αυγής*, αλαλάζοντας από κοινού με πολλούς αντιφασίστες κινηματίες και σταλινικούς υπέρμαχους των περίφημων πάλαι ποτέ λαϊκών αντιφασιστικών μετώπων: *καμία ελευθερία στους εχθρούς της ελευθερίας*.

Αλλά, ας αναρωτηθούμε. Συνέβαλαν ή όχι με τον τρόπο τους στην άνοδο της *Χρυσής Αυγής* όλοι αυτοί οι «αντιφασίστες», που θεωρούσαν ολόκληρη την κοινωνία τελειωμένη, σεξιστική, ρατσιστική, ακροδεξιά, φοβική για τους μετανάστες, βαπτίζοντας πρωτεύουσες λόγου χάρη του «ελληνικού φασισμού» πόλεις, όπως η Μυτιλήνη, χαρακτηρίζοντας φασιστική οποιαδήποτε αναφορά στην *πατρίδα*;

Πράγματι, η δικαστική απόφαση είχε ήδη εκδοθεί πριν την επίσημη ανακοίνωσή της. Οι δημοκρατικές παρλαπίπες περί τεκμηρίου της αθωότητας, οι γνωστές υποκριτικές διαβεβαιώσεις περί «*δίκαιης δίκης*» μπορεί και αυτή τη φορά, απλά, να οδηγήθηκαν στον κάλαθο των αχρήστων, αλλά η διαφορά από τόσες και τόσες άλλες περιπτώσεις υπήρξε στο γεγονός ότι όλοι χειροκρότησαν την «*μεγάλη επιτυχία*». Είπαμε, το κίνημα διαδήλωνε και απαιτούσε, *καμία ελευθερία στους εχθρούς της ελευθερίας*. Είναι γελασμένοι, όμως, όλοι οι χειροκροτητές της κρατικής καταστολής εάν νομίζουν ότι όσα δοκιμάζονται και εφαρμόζονται στην περίπτωση ενός πρώην κοινοβουλευτικού κόμματος όπως η Χρυσή Αυγή δεν θα δοκιμαστούν αργότερα στις πλάτες τους. Θα δοκιμαστούν και μάλιστα με χειρότερο τρόπο.

πολιτική βία μεταπολιτευτικά δεν την άσκησαν μόνο τα λεγόμενα «άκρα».

Αλλά, ας θυμηθούμε την συγκεκριμένη πρόταση που εμπεριείχε το πλαίσιο Συνταγματικής Αναθεώρησης του 1975: «*Κόμματα των οποίων η δράσις τείνει εις ανατροπήν του ελευθέρου δημοκρατικού πολιτεύματος ή εκθέτει εις κίνδυνον την εδαφικήν ακεραιότητα της Χώρας, τίθενται εκτός νόμου δι' αποφάσεως του κατά το άρθρον 100 του παρόντος Συντάγματος Δικαστηρίου*».

Η πρόταση αυτή δεν έγινε τότε δεκτή λόγω της νομιμοποίησης του ΚΚΕ και της συμφωνίας για την σταθεροποίηση και την ενίσχυση της θέσης του στο πολιτικό σύστημα στα πλαίσια της «αποκατάστασης» της δημοκρατίας, γνωστής και ως «μεταπολίτευση». Αφού, λοιπόν, το ζήτημα που έπρεπε να λυθεί ήταν η νομιμοποίηση του ΚΚΕ και στις δύο τότε εκδοχές του («εσωτερικού» και «εξωτερικού»), μετά την διάσπαση του 1968, διαμορφώθηκε ένα συνταγματικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο δεν μπορούσε να τεθεί εκτός νόμου κάποιο πολιτικό κόμμα και ιδιαίτερα εφ' όσον βρίσκεται εντός του κοινοβουλίου. Θα θυμίσουμε ότι η *Εθνική Παράταξη* το ακροδεξιό κόμμα του Στέφανου Στεφανόπουλου αποκόμισε 7% στις εκλογές του 1977, ενώ ενσωματώθηκε πριν τις εκλογές του 1981 στην ΝΔ.

Όσο για το κτύπημα των «άκρων» για το οποίο δήθεν δυσαναχετεί προσφάτως το ΚΚΕ όταν μιλά για «*αντικομμουνισμό*», θα θυμίσουμε επίσης ότι ήταν δική τους εμπνεύσεως τα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια όπως εκφράστηκε μέσω της φαιδρότητας του αριστεροχουντισμού. Ο στόχος αφ' ενός ήταν τότε, εκ μέρους του ΚΚΕ, η κατασυκοφάντηση και εν τέλει η καταστολή των εξ αριστερών εξωκοινοβουλευτικών οργανώσεων, που την εποχή εκείνη αποτελούσαν μία αρκετά υπολογίσιμη δύναμη και αφ' ετέρου η επίδειξη των απαιτουμένων διαπιστευτηρίων για την πρόσφατη νομιμοποίησή του.

Αλλά, ας επιστρέψουμε, μετά απ' αυτήν την σύντομη παρένθεση, στο ζήτημα της ευρύτερης πολιτικής συναίνεσης που χτίζεται και μέσω της καταδικαστικής απόφασης για την Χρυσή Αυγή, αλλά όχι μόνο. Στην ίδια κατεύθυνση και για την σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού και της συγκεκριμένης διαχείρισης των κρατικών υποθέσεων, έτσι όπως αυτή εκφράζεται από την ΝΔ, βρίσκεται και η διακομματική συμφωνία για τις απαγορεύσεις που επιβάλλονται με αφορμή τον κορωναϊό, αλλά και για τον

συνέχεια στη σελ. 5

συνέχεια από την σελ. 2

Σας θυμίζει κάτι όλο αυτό;

Αλήθεια, υπάρχει καλύτερο παράδειγμα «φινλανδοποίησης» από την Ελλάδα;

Υπό τις συγκαλυμμένες ή ανοιχτές απειλές για έξοδο από την ευρωζώνη, υποχρεούται από το 2010 να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις του ΔΝΤ, της Επιτροπής και της Γερμανίας προκειμένου να διατηρήσει τη θέση της στο ευρωσύστημα.

Η λογική είναι απλούστατη.

Αντί του δούναι και λαβείν, το δούναι και διατηρείν. Η μία και μοναδική αλήθεια, ο όρος ζωής και θανάτου για «***παραμονή στο ευρώ***» υποτάσσει τα πάντα στο εσωτερικό της χώρας για απροσδιόριστο ακόμη χρονικό διάστημα με πανομοιότυπο τρόπο, αυτού της ***Φινλανδίας***.

Μετά την αρχική βίαιη καταστολή κάθε διαφορετικής αντίληψης που παρέξεκλινε, έστω και οριακά από την επίσημη θέση, σειρά έχει το στάδιο της αυτολογοκρισίας. Η λεγόμενη εσωτερική συζήτηση παραμένει πολύ φτωχή έως ανύπαρκτη, γιατί είναι εξαιρετικά αυτολογοκριμένη. Κάθε τι που θα μπορούσε να θέσει, όχι σε κίνδυνο την πορεία της χώρας στο ευρώ, αλλά απλώς να θεωρηθεί λάθος από τους δανειστές, δεν χρειάζεται να συκοφαντηθεί πλέον, αφού δεν βγαίνει καν στη δημοσιότητα, αφού ήδη έχει (αυτό)***λογοκριθεί***.

Η αυτολογοκρισία έχει επεκταθεί από τον επίσημο τύπο, την πολιτική σφαίρα και τους ακαδημαϊκούς κύκλους, αλλά και σε (άλλοτε) ανταγωνιστικά ρεύματα με την κυριαρχία, μη εξαιρουμένης της αντιεξουσιαστικής αριστεράς, που υπακούουν άρρητα στο θεώρημα της *Noelle-Neumann* «***σπιράλ της σιωπής***», τα οποία για να αποφύγουν την απομόνωση και να «επικοινωνούν» με τις «πλατιές μάζες» καθοδηγούνται τελικά από τις κυρίαρχες απόψεις τείνοντας να αποκρύπτουν

ότι αναπτύχθηκε ο ελληνικός στόλος στο Αιγαίο στην πρόσφατη (2020) «κρίση», αυτό δεν διατάραξε καθόλου τα σχέδια του τουρκικού κράτους για έρευνες.

Αμήχανα έλεγαν το παραμύθι τους στην «κοινή» γνώμη οι εγχώριοι διαχειριστές, δηλαδή ότι δεν μπορούν να γίνουν έρευνες, αφού δήθεν οι μηχανές των σκαφών έκαναν πολύ θόρυβο, ενώ την ίδια στιγμή η τουρκική διπλωματία τους γελοιοποιούσε, καρφώνοντας τις ***παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις, που οδήγησαν σε μυστική γραπτή συμφωνία***.

Γονυπετές το ελλαδικό κράτος συνεχίζει να παρακαλά το γερμανικό κράτος να μεσολαβήσει για «***διερευνητικές συνομιλίες***» με το τουρκικό, μόνο και μόνο για να κερδίσει κάνα-δύο μήνες ηρεμίας και οι Τούρκοι τις ανατρέπουν και φέρνουν το ερευνητικό σκάφος στα 6,5 μίλια από το Καστελόριζο. Το ελληνικό ΥΠΕΞ απαντά ότι *κόκκινη γραμμή* είναι τα ...6 μίλια από τις ακτές για να μην ενοχλήσει καθόλου τις έρευνες.

Και η ζωή συνεχίζεται.

Και επειδή κάθε αφήγημα πρέπει να έχει ένα «*χάπι-εντ*», αφήσαμε για το τέλος το αντίδωρο: την υπόσχεση για καλυτέρευση του βιοτικού επιπέδου αν συνεργαστούμε με τον «ιδιότροπο» γείτονα, όπως συμβουλεύει ο κ. Μαραντζίδης.

Η χυδαιότητα του συλλογισμού είναι τόσο προφανής, που δεν χρήζει περαιτέρω σχολιασμού. Άλλωστε πρόκειται για υπόσχεση, που έχει δοθεί πολλές φορές στην ιστορία, όποιος κάνει δε τον κόπο, θα βρει αντίστοιχη αρθρογραφία και στις επίσημες εφημερίδες την εποχή της γερμανικής κατοχής.

Ελπίζουμε μόνο να μην συναντήσουμε στη βιβλιογραφία του μέλλοντος τον όρο «*ελλαδοποίηση*» ως ένα ακραίο παράδειγμα πολλαπλής «φινλανδοποίησης»

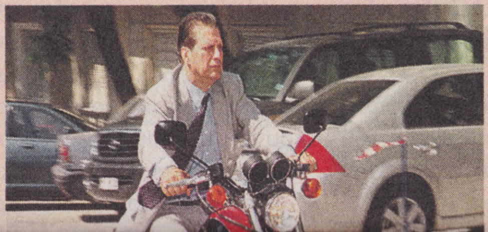
συνηθίσει οι αρχές και οι κυβερνήσεις σαν μια πολιτική προέκτασή τους ή σαν μια επιτρεπτή αντίθεση, δίχως ιδιαίτερη σημασία που να προκαλεί ανησυχία»

Μάνος Χατζιδάκις

Σύσσωμος ο δημοκρατικός εσμός έπεσε με νύχια και με δόντια πάνω στο πολιτικό πτώμα της Χρυσής Αυγής. Μεγάλος ο διαγωνισμός για την στέψη του καλύτερου, του πλέον αυθεντικού αντιφασίστα. Νίκησε η δημοκρατίτσα μας ουρλιάζουν, κλείστε τους όλους φυλακή, σ' ένα πραγματικό κρεσέντο υποκρισίας, που μοιάζει δίχως τέλος. Στο Προσκλητήριο της δημοκρατίας ήταν όλοι καλεσμένοι, αριστεροί, κομμουνιστές, δεξιοί, κεντρώοι, σοβαροί ακροδεξιοί, σοβαροί ακροαριστεροί, καθώς πρέπει αντεξουσιαστές. Τους αφιερώνουμε, λοιπόν, ορισμένα από τα καλύτερα **«εικονογραφημένα κλασσικά» του αντιφασισμού και τους ευχόμαστε εις ανώτερα...**

«Είμαστε εκτός τόπου και χρόνου»...

«***Άμα ακούω εγώ, μποξ και πυγμαχία και πώς να εξουδετερώσουμε και να λιώσουμε τον ΣΥΡΙΖΑ ή τη Χρυσή Αυγή, έλεος, είμαστε εκτός τόπου και χρόνου. Πώς να σας το πω καθαρά, εδώ χρειάζεται η ευρύτατη συνεννόηση για μια εθνική άμυνα***», ανέφερε αρχικά ο Βύρων Πολύδωρας την 1-7-2013 στον Real.FM για να δεχθεί τη διευκρινιστική ερώτηση του δημοσιογράφου.

κ. Βενιζέλος, ***Γίνονται αυτά τα πράγματα;*** *Δεν ηρεμούμε λιγάκι να δούμε τον πόνο μας και την κατάστασή μας;»*. Αγράμματοι αντιφασίστες, στουρνάρια, καθυστερημένοι, ψωροευαίσθητοι, πες τα όλα Βύρωνα...

Στην συνέχεια η τότε κυβερνητική εκπρόσωπος, δεν πιστεύουμε να την ξεχάσατε, η Άννα Μισέλ Ασημακοπούλου χαρακτήρισε «*περίεργη*» την δήλωση αυτή. Πράγματι. Μυστήρια δήλωση, αξιοπερίεργη, που να αποσκοπούσε άραγε, τι κρύβεται από πίσω;

«Μου γράφεις ένα μπουγιουρντί, λέγεις να προσκυνήσω. Κι εγώ, πασά μου, ρώτησα τον πούτζον μου τον ίδιον κι αυτός μου αποκρίθηκε να μην σε προσκυνήσω κι αν έρθεις κατ' επάνω μου, ευθύς να πολεμήσω».

«Εγώ είμαι Κολοκοτρώνης, και αναζητώ συνεννόηση με όλους τους εμπολέμους. Ο κίνδυνος δεν είναι η Χρυσή Αυγή, είναι η Τρόικα, είναι ο αργός θάνατος», διευκρίνησε ο Βύρωνας και πρόσθεσε: «*Μιλάς με τον εχθρό και δεν θα μιλήσεις με ένα κόμμα με 1 εκατ. ψηφοφόρους;*». Και α και ου, γαμώ το ΔΝΤ. Δηλαδή σκέφθηκεν ο

θεση της στο ευρωσύστημα.

Η λογική είναι απλούστατη.

Αντί του δούναι και λαβείν, το δούναι και διατηρείν. Η μία και μοναδική αλήθεια, ο όρος ζωής και θανάτου για «***παραμονή στο ευρώ***» υποτάσσει τα πάντα στο εσωτερικό της χώρας για απροσδιόριστο ακόμη χρονικό διάστημα με πανομοιότυπο τρόπο, αυτού της ***Φινλανδίας***.

Μετά την αρχική βίαιη καταστολή κάθε διαφορετικής αντίληψης που παρέξεκλινε, έστω και οριακά από την επίσημη θέση, σειρά έχει το στάδιο της αυτολογοκρισίας. Η λεγόμενη εσωτερική συζήτηση παραμένει πολύ φτωχή έως ανύπαρκτη, γιατί είναι εξαιρετικά αυτολογοκριμένη. Κάθε τι που θα μπορούσε να θέσει, όχι σε κίνδυνο την πορεία της χώρας στο ευρώ, αλλά απλώς να θεωρηθεί λάθος από τους δανειστές, δεν χρειάζεται να συκοφαντηθεί πλέον, αφού δεν βγαίνει καν στη δημοσιότητα, αφού ήδη έχει (αυτό)***λογοκριθεί***.

Η αυτολογοκρισία έχει επεκταθεί από τον επίσημο τύπο, την πολιτική σφαίρα και τους ακαδημαϊκούς κύκλους, αλλά και σε (άλλοτε) ανταγωνιστικά ρεύματα με την κυριαρχία, μη εξαιρουμένης της αντιεξουσιαστικής αριστεράς, που υπακούουν άρρητα στο θεώρημα της *Noelle-Neumann* «***σπιράλ της σιωπής***», τα οποία για να αποφύγουν την απομόνωση και να «επικοινωνούν» με τις «πλατιές μάζες» καθοδηγούνται τελικά από τις κυρίαρχες απόψεις τείνοντας να αποκρύπτουν και τελικά να εγκαταλείψουν τις απόψεις τους, όταν διαπιστώνουν ότι μειοψηφούν. Το αποτέλεσμα είναι να ενισχύονται ακόμα περισσότερο οι κυρίαρχες απόψεις και να εξαφανίζονται ακόμη και εκείνες οι έρμες οι εναλλακτικές.

Πόσο μακριά είναι η δεύτερη «*φινλανδοποίηση*» του ελλαδικού κράτους, αυτή τη φορά και σε σχέση με την (για την ώρα) ενδυνάμωση του τουρκικού;

Κατά τη γνώμη μας είμαστε ήδη «*φινλανδοποιημένοι*» από δεκαετίες. Η μη επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια όπως είναι υποχρέωση της χώρας (και όχι δικαίωμα όπως ισχυρίζονται κάποιοι) και η μη εγκατάσταση των πυραύλων S300 στην Κύπρο είναι απτά δείγματα «καλής

η τουρκική διπλωματία τους γελοιοποιούσε, καρφώνοντας τις ***παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις, που οδήγησαν σε μυστική γραπτή συμφωνία***.

Γονυπετές το ελλαδικό κράτος συνεχίζει να παρακαλά το γερμανικό κράτος να μεσολαβήσει για «***διερευνητικές συνομιλίες***» με το τουρκικό, μόνο και μόνο για να κερδίσει κάνα-δύο μήνες ηρεμίας και οι Τούρκοι τις ανατρέπουν και φέρνουν το ερευνητικό σκάφος στα 6,5 μίλια από το Καστελόριζο. Το ελληνικό ΥΠΕΞ απαντά ότι *κόκκινη γραμμή* είναι τα ...6 μίλια από τις ακτές για να μην ενοχλήσει καθόλου τις έρευνες.

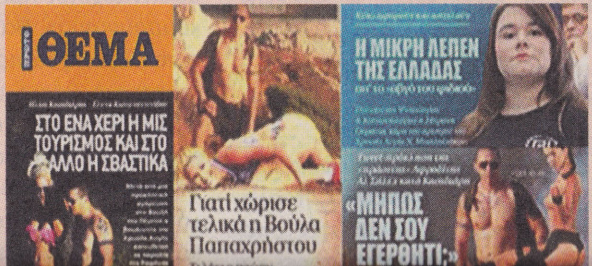
Και η ζωή συνεχίζεται.

Και επειδή κάθε αφήγημα πρέπει να έχει ένα «*χάπι-εντ*», αφήσαμε για το τέλος το αντίδωρο: την υπόσχεση για καλυτέρευση του βιοτικού επιπέδου αν συνεργαστούμε με τον «ιδιότροπο» γείτονα, όπως συμβουλεύει ο κ. Μαραντζίδης.

Η χυδαιότητα του συλλογισμού είναι τόσο προφανής, που δεν χρήζει περαιτέρω σχολιασμού. Άλλωστε πρόκειται για υπόσχεση, που έχει δοθεί πολλές φορές στην ιστορία, όποιος κάνει δε τον κόπο, θα βρει αντίστοιχη αρθρογραφία και στις επίσημες εφημερίδες την εποχή της γερμανικής κατοχής.

Ελπίζουμε μόνο να μην συναντήσουμε στη βιβλιογραφία του μέλλοντος τον όρο «*ελλαδοποίηση*» ως ένα ακραίο παράδειγμα πολλαπλής «φινλανδοποίησης» μιας χώρας, που χωρίς να χάσει επισήμως πόλεμο επέλεξε την ψευδαίσθηση της ασφάλειας που προσφέρει η εκ νέου *δορυφοροποίηση* για να αποδράσει από το μέλλον.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ «ΚΛΑΣΣΙΚΑ» ΤΟΥ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΜΟΥ....

διαγωνισμός για την στέψη του καλύτερου, του πλέον αυθεντικού αντιφασίστα. Νίκησε η δημοκρατίσα μας ουρλιάζουν, κλείστε τους όλους φυλακή, σ' ένα πραγματικό κρεσέντο υποκρισίας, που μοιάζει δίχως τέλος. Στο Προσκλητήριο της δημοκρατίας ήταν όλοι καλεσμένοι, αριστεροί, κομμουνιστές, δεξιοί, κεντρώοι, σοβαροί ακροδεξιοί, σοβαροί ακροαριστεροί, καθώς πρέπει αντεξουσιαστές. Τους αφιερώνουμε, λοιπόν, ορισμένα από τα καλύτερα **«εικονογραφημένα κλασσικά» του αντιφασισμού και τους ευχόμαστε εις ανώτερα...**

«Είμαστε εκτός τόπου και χρόνου»...

«***Άμα ακούω εγώ, μποξ και πυγμαχία και πώς να εξουδετερώσουμε και να λιώσουμε τον ΣΥΡΙΖΑ ή τη Χρυσή Αυγή, έλεος, είμαστε εκτός τόπου και χρόνου. Πώς να σας το πω καθαρά, εδώ χρειάζεται η ευρύτατη συνεννόηση για μια εθνική άμυνα***», ανέφερε αρχικά ο Βύρων Πολύδωρας την 1-7-2013 στον Real.FM για να δεχθεί τη διευκρινιστική ερώτηση του δημοσιογράφου.

Μηχανοκίνητα αντιφασιστικά τάγματα εν κινήσει για την μεγάλη συνάντηση και τελική ενεργοποίηση του ...συνταγματικού τόξου!!!

«*Θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία και με τη Χρυσή Αυγή;*» τον ρωτά τότε ο δημοσιογράφος και ο Βύρωνας ο Πολύδωρας απαντά: «***Βεβαίως. Μας έπιασε η ευαισθησία για τη Χρυσή Αυγή η οποία είναι ψηφισμένη από***

«*περίεργη*» την δήλωση αυτή. Πράγματι. Μυστήρια δήλωση, αξιοπερίεργη, που να αποσκοπούσε άραγε, τι κρύβεται από πίσω;

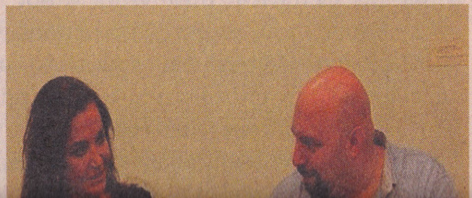

«Μου γράφεις ένα μπουγιουρντί,
λέγεις να προσκυνήσω.
Κι εγώ, πασά μου, ρώτησα τον πούτζον
μου τον ίδιον κι αυτός μου αποκρίθηκε
να μην σε προσκυνήσω κι αν έρθεις κατ'
επάνω μου, ευθύς να πολεμήσω».

«*Εγώ είμαι Κολοκοτρώνης, και αναζητώ συνεννόηση με όλους τους εμπολέμους. Ο κίνδυνος δεν είναι η Χρυσή Αυγή, είναι η Τρόικα, είναι ο αργός θάνατος*», διευκρίνησε ο Βύρωνας και πρόσθεσε: «*Μιλάς με τον εχθρό και δεν θα μιλήσεις με ένα κόμμα με 1 εκατ. ψηφοφόρους;*». Και α και ου, γαμώ το ΔΝΤ. Δηλαδή σκέφθηκεν ο Πολύδωρος, ωρέ θα προσκυνήσωμεν ή θα τα βρούμε ακόμα και με τον Καραϊσκάκη κατά κόσμον Μπαρμπαρούση; Αξεπέραστε Πολύδωρα, πόσο μας λείπεις!!!

«Με το σεις και με το σας»...

Η Αγία αντιφασιστική Οικογένεια δεν μπορούσε να απουσιάζει απ' αυτό το αφιέρωμα. Απολαύστε, λοιπόν, την Ντόρα την Τσαχπίνα...

κίνδυνο την πορεία της χώρας στο ευρώ, αλλά απλώς να θεωρηθεί λάθος από τους δανειστές, δεν χρειάζεται να συκοφαντηθεί πλέον, αφού δεν βγαίνει καν στη δημοσιότητα, αφού ήδη έχει (αυτό)***λογοκριθεί***.

Η αυτολογοκρισία έχει επεκταθεί από τον επίσημο τύπο, την πολιτική σφαίρα και τους ακαδημαϊκούς κύκλους, αλλά και σε (άλλοτε) ανταγωνιστικά ρεύματα με την κυριαρχία, μη εξαιρουμένης της αντιεξουσιαστικής αριστεράς, που υπακούουν άρρητα στο θεώρημα της *Noelle-Neumann* «***σπιράλ της σιωπής***», τα οποία για να αποφύγουν την απομόνωση και να «επικοινωνούν» με τις «πλατιές μάζες» καθοδηγούνται τελικά από τις κυρίαρχες απόψεις τείνοντας να αποκρύπτουν και τελικά να εγκαταλείψουν τις απόψεις τους, όταν διαπιστώνουν ότι μειοψηφούν. Το αποτέλεσμα είναι να ενισχύονται ακόμα περισσότερο οι κυρίαρχες απόψεις και να εξαφανίζονται ακόμη και εκείνες οι έρμες οι εναλλακτικές.

Πόσο μακριά είναι η δεύτερη «*φινλανδοποίηση*» του ελλαδικού κράτους, αυτή τη φορά και σε σχέση με την (για την ώρα) ενδυνάμωση του τουρκικού;

Κατά τη γνώμη μας είμαστε ήδη «*φινλανδοποιημένοι*» από δεκαετίες. Η μη επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια όπως είναι υποχρέωση της χώρας (και όχι δικαίωμα όπως ισχυρίζονται κάποιοι) και η μη εγκατάσταση των πυραύλων S300 στην Κύπρο είναι απτά δείγματα «*καλής θέλησης*» της ελλαδικού κράτους ήδη από τα 90's, προκειμένου να μην εξοργιστεί ο κραταιός γείτονας.

Οι επιθέσεις φιλίας, τα ζεϊμπέκικα και η «***σεισμική διπλωματία***» θυμίζουν πολύ τις υποχρεωτικές εκδηλώσεις «***φιννοσοβιετικής φιλίας***». Αλλά και στις ταραγμένες μέρες μας, είκοσι χρόνια μετά, διατηρείται απαράλλαχτη η ίδια τυπολογία(,) αν και προστέθηκαν μερικά εθνικοπατριωτικά ταρατατζούμ. Έτσι, παρ' ένα «*χάπι-εντ*», αφήσαμε για το τέλος το αντίδωρο: την υπόσχεση για καλυτέρευση του βιοτικού επιπέδου αν συνεργαστούμε με τον «ιδιότροπο» γείτονα, όπως συμβουλεύει ο κ. Μαραντζίδης.

Η χυδαιότητα του συλλογισμού είναι τόσο προφανής, που δεν χρήζει περαιτέρω σχολιασμού. Άλλωστε πρόκειται για υπόσχεση, που έχει δοθεί πολλές φορές στην ιστορία, όποιος κάνει δε τον κόπο, θα βρει αντίστοιχη αρθρογραφία και στις επίσημες εφημερίδες την εποχή της γερμανικής κατοχής.

Ελπίζουμε μόνο να μην συναντήσουμε στη βιβλιογραφία του μέλλοντος τον όρο «*ελλαδοποίηση*» ως ένα ακραίο παράδειγμα πολλαπλής «φινλανδοποίησης» μιας χώρας, που χωρίς να χάσει επισήμως πόλεμο επέλεξε την ψευδαίσθηση της ασφάλειας που προσφέρει η εκ νέου *δορυφοροποίηση* για να αποδράσει από το μέλλον.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ «ΚΛΑΣΣΙΚΑ» ΤΟΥ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΜΟΥ....

«Ο νεοναζισμός δεν είναι οι άλλοι. Οι μισητοί δολοφόνοι, που βρίσκουν όμως κατανόηση από τις διωκτικές αρχές λόγω μιας περίεργης αλλά όχι και ανεξήγητης συγγενικής ομοιότητος. Που τους έχουν

«Άμα ακούσω εγώ, μπλοκ και συμμαχία και πώς να εξουδετερώσουμε και να λιώσουμε τον ΣΥΡΙΖΑ ή τη Χρυσή Αυγή, έλεος, είμαστε εκτός τόπου και χρόνου. Πώς να σας το πω καθαρά, εδώ χρειάζεται η ευρύτατη συνεννόηση για μια εθνική άμυνα», ανέφερε αρχικά ο Βύρων Πολύδωρας την 1-7-2013 στον Real.FM για να δεχθεί τη διευκρινιστική ερώτηση του δημοσιογράφου.

Μηχανοκίνητα αντιφασιστικά τάγματα εν κινήσει για την μεγάλη συνάντηση και τελική ενεργοποίηση του ...συνταγματικού τόξου!!!

*«Θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία και με τη Χρυσή Αυγή;» τον ρωτά τότε ο δημοσιογράφος και ο Βύρωνας ο Πολύδωρας απαντά: «**Βεβαίως. Μας έπιασε η ευαισθησία για τη Χρυσή Αυγή η οποία είναι ψηφισμένη από 600 χιλιάδες κόσμο, θα ψηφιστεί από 1 εκατ. και εμείς θα κάνουμε αναμνήσεις του συντάγματος της Βαϊμάρης**. Το ξέρουνε το σύνταγμα της Βαϊμάρης; Ξέρουνε ότι ήταν το πιο προχωρημένο σύνταγμα στην κοινωνική πολιτική της Γερμανίας του Μεσοπολέμου; Ή όλης της ιστορίας του συνταγματικού δικαίου; Όσοι είστε αντίθετοι να πάτε να το βγάλετε από τον Άρειο Πάγο. Να κάνετε αίτηση να θέσετε το κόμμα εκτός νόμου, όπως είπε ο*

«Μου γράφεις ένα μπουγιουρντί,
λέγεις να προσκυνήσω.
Κι εγώ, πασά μου, ρώτησα τον πούτζον
μου τον ίδιον κι αυτός μου αποκρίθηκε
να μην σε προσκυνήσω κι αν έρθεις κατ'
επάνω μου, ευθύς να πολεμήσω».

«Εγώ είμαι Κολοκοτρώνης, και αναζητώ συνεννόηση με όλους τους εμπολέμους. Ο κίνδυνος δεν είναι η Χρυσή Αυγή, είναι η Τρόικα, είναι ο αργός θάνατος», διευκρίνησε ο Βύρωνας και πρόσθεσε: «Μιλάς με τον εχθρό και δεν θα μιλήσεις με ένα κόμμα με 1 εκατ. ψηφοφόρους;». Και α και ου, γαμώ το ΔΝΤ. Δηλαδή σκέφθηκεν ο Πολύδωρος, ωρέ θα προσκυνήσωμεν ή θα τα βρούμε ακόμα και με τον Καραϊσκάκη κατά κόσμον Μπαρμπαρούση; Αξεπέραστε Πολύδωρα, πόσο μας λείπεις!!!

«Με το σεις και με το σας»...

Η Αγία αντιφασιστική Οικογένεια δεν μπορούσε να απουσιάζει απ' αυτό το αφιέρωμα. Απολαύστε, λοιπόν, την Ντόρα την Τσαχπίνα...

Είπαμε φιλικές, είπαμε ευγένειες, αλλά εδώ υπάρχει ένας έρωτας μεγάλος...

«Εμένα η Χρυσή Αυγή μου φέρεται με το σεις και με το σας», είπε **η Ντόρα Μπα-**

συνέχεια από τη σελ. 3 – **ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ**

χειρισμό των λεγόμενων ελληνοτουρκικών ζητημάτων.

Ταυτόχρονα, η σταθερή μετατόπιση της ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη προς το κέντρο στοχεύει στην εκλογική ακινητοποίηση του Συριζα και την περαιτέρω αφαίμαξη του ΚΙΝΑΛ, αφήνοντας «κενό» στα δεξιά του, που δεν μπορεί να καλυφθεί από την «*Ελληνική Λύση*» του Βελόπουλου. Το «κενό» αυτό θα «γεμίσει» την στιγμή, που θα επιλεγεί ως η καταλληλότερη και με την κρυφή ή φανερή συνεννόηση και ενεργοποίηση των υπαρχόντων ή νέων διαύλων με τον εθνικιστικό χώρο και συνολικότερα με εκείνους τους παράγοντες, που έχουν γνώση και ανάμειξη στον ευρύτερο χώρο της άκρας δεξιάς.

Όσο για εκείνους που έχουν ακουμπήσει τα «λεφτά» τους στην επιστροφή του Συρίζα στην εξουσία, μάλλον έχουν χάσει από χέρι. Η διαχείριση της δικαστικής «τύχης» της Χρυσής Αυγής έχει αναμφίβολα σχέση με την διαχείριση της υπόθεσης Παπαγγελόπουλου, Παππά και λοιπών συγγενών.

Μ' άλλα λόγια, το δούναι και λαβείν, αλλά και οι αλληλοεκβιασμοί, οι οποίοι, άλλωστε, είχαν πάντοτε περίοπτη θέση στην εργαλειοθήκη κάθε εξουσίας, θα είναι και πάλι η αιτία της γνωστής μπόχας, που αποπνέουν κάθε φορά.

Συσπείρωση Αναρχικών

κογιάννη θέλοντας να δικαιολογήσει το «πηγαδάκι» που έστησε με τον χρυσαυγίτη βουλευτή Ηλ. Παναγιώταρο στη διάρκεια της πολύ σοβαρής συζήτησης στην Επιτροπή Οικονομικών για το πολυνομοσχέδιο. **«Διατηρούν φιλικές σχέσεις μαζί μου, όταν μου μιλούν έχουν μια ευγένεια απέναντί μου. Τι θέλετε δηλαδή, να παίζω ξύλο; Εγώ ομιλώ με όλους στη Βουλή»**, δήλωσε σύμφωνα με το **«Βηματοδότη» τον Ιούλιο του 2013. Θα υπενθυμίσουμε ότι ο Κασιδιάρης είχε χαστουκίσει την βουλευτή του ΚΚΕ Λιάνα Κανέλη ήδη στις 7-6-2012. Βέβαια οι μεγάλοι αντιφασίστες αγωνιστές του Περισσού έχουν αδύνατη μνήμη. Και γιατί όχι, αφού είναι τρισχειρότεροι όλων... Περασμένα ξεχασμένα μωρέ, αφού η δημοκρατία νίκησε...**

«Να δούμε τι θα πει και η Χρυσή Αυγή...», είπε και ελάλησε η σοφή κουκουβάγια του Συρίζα..

Πρόεδρος ολόκληρης της βουλής.

Γιατί τότε δεν ήταν μεγάλη μέρα για την Δημοκρατία;;; Μεγαλύτερη ήταν...

«Τα ξινά γλυκά για την εικόνα βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ αντάμα με συμμορίτες της Χρυσής Αυγής, υπό τη σκέπη της ελληνικής σημαίας, έκανε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. «Δεν θα σπουδαιολογήσω για μια επίσκεψη βουλευτών σε ακριτικά νησιά», είπε. Δεν είναι και σπουδαίο, δηλαδή, να επισκέπτονται ακριτικά νησιά ο υπουργός Εθνικής Άμυνας με τον Βίτσα στο πλευρό του. Με μια μούντζα, πέντε τον αριθμό, βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στα αριστερά. Με τον Κασιδιάρη, τον Παππά και τον πώς - τον - λένε στα δεξιά. Και τα φανταράκια να ξελαρυγγιάζονται ασκαρδαμυκτί. [...] Αριστεροί με εγκληματίες, βουλευτές μας με νεοναζί. Που πάει να πει ότι αυτό που εισπράξαμε, και δεν μας αρέσει καθόλου, είναι σαφές: Η Αυλωνίτου μαζί

της ιστοσελίδας τους ***commonality.gr*** έγραφαν τότε: *«Η επίσκεψη της κυβέρνησης μαζί με τους νεοναζί της Χρυσής Αυγής στα ακριτικά νησιά ξεπλένουν ένα υπόδικο κόμμα με εγκληματική δράση. Ο συναγελασμός μαζί τους σε ένα σόου τόσο εύκολης όσο και πατριδοκάπηλης λογικής, εντάσσεται στον τρόπο παραγωγής της πολιτικής που κυριαρχεί στην ακροδεξιά ατζέντα. Η πολιτική της νομιμοποίηση, το ξέπλυμα των νεοναζί –με εθνικό μάλιστα μανδύα– δεν είναι υπόθεση ούτε γενικά της κυβέρνησης, ούτε ειδικά των βουλευτών/τριών του ΣΥΡΙΖΑ».*

Ο αταλάντευτος...

«Ως Πρωθυπουργός απέχω συνειδητά από τον σχολιασμό δικαστικών κρίσεων. Ως Έλληνας πολίτης, όμως, συμμετέχω στην καθολική ικανοποίηση για την αναγνώριση του εγκληματικού της χαρακτήρα. Και είμαι υπερήφανος για την αταλάντευτη στάση της παράταξής μας που έθεσε ως στρατηγικό της στόχο την πολιτική και κοινωνική περιθωριοποίηση της Χρυσής Αυγής», δήλωσε ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης.

φθεί από την «*Ελληνική Λύση*» του Βελόπουλου. Το «κενό» αυτό θα «γεμίσει» την στιγμή, που θα επιλεγεί ως η καταλληλότερη και με την κρυφή ή φανερή συνεννόηση και ενεργοποίηση των υπαρχόντων ή νέων διαύλων με τον εθνικιστικό χώρο και συνολικότερα με εκείνους τους παράγοντες, που έχουν γνώση και ανάμειξη πών συγγενών.

Μ' άλλα λόγια, το δούναι και λαβείν, αλλά και οι αλληλοεκβιασμοί, οι οποίοι, άλλωστε, είχαν πάντοτε περίοπτη θέση στην εργαλειοθήκη κάθε εξουσίας, θα είναι και πάλι η αιτία της γνωστής μπόχας, που αποπνέουν κάθε φορά.

Συσπείρωση Αναρχικών

Γιατί τότε δεν ήταν μεγάλη μέρα για την Δημοκρατία;;; Μεγαλύτερη ήταν...

τόσο εύκολης όσο και πατριδοκάπηλης λογικής, εντάσσεται στον τρόπο παραγωγής της πολιτικής που κυριαρχεί στην ακροδεξιά ατζέντα. Η πολιτική της νομιμοποίηση, το ξέπλυμα των νεοναζί –με εθνικό μάλιστα μανδύα– δεν είναι υπόθεση ούτε γενικά της κυβέρνησης, ούτε ειδικά των βουλευτών/τριών του ΣΥΡΙΖΑ».

κογιάννη θέλοντας να δικαιολογήσει το «πηγαδάκι» που έστησε με τον χρυσαυγίτη βουλευτή Ηλ. Παναγιώταρο στη διάρκεια της πολύ σοβαρής συζήτησης στην Επιτροπή Οικονομικών για το πολυνομοσχέδιο. **«Διατηρούν φιλικές σχέσεις μαζί μου, όταν μου μιλούν έχουν μια ευγένεια απέναντί μου. Τι θέλετε δηλαδή, να παίζω ξύλο; Εγώ ομιλώ με όλους στη Βουλή»**, δήλωσε σύμφωνα με το **«Βηματοδότη» τον Ιούλιο του 2013. Θα υπενθυμίσουμε ότι ο Κασιδιάρης είχε χαστουκίσει την βουλευτή του ΚΚΕ Λιάνα Κανέλη ήδη στις 7-6-2012. Βέβαια οι μεγάλοι αντιφασίστες αγωνιστές του Περισσού έχουν αδύνατη μνήμη. Και γιατί όχι, αφού είναι τρισχειρότεροι όλων... Περασμένα ξεχασμένα μωρέ, αφού η δημοκρατία νίκησε...**

Μάλλον το δάκτυλο της Ντορίτας κόλλησε...

Μάλιστα δύο φορές που συνάντησε τυχαία ο Ν. Μιχαλολιάκος την πρωθυπουργική πλέον αδερφή Ντόρα Μπακογιάννη στη Βουλή, μετά τις χειραψίες, ακολουθούσε υπόκλιση και... χειροφίλημα.

«Να δούμε τι θα πει και η Χρυσή Αυγή...», είπε και ελάλησε η σοφή κουκουβάγια του Συρίζα..

Πρόεδρος ολόκληρης της βουλής. Ο θεσμός πάνω απ' όλα...

«Στη Βουλή δεν υπάρχουν ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφοι... Δεν έχουμε μιλήσει με τη Χ.Α. Από 'κει και πέρα η Βουλή λειτουργεί με 300. Ποτέ δεν αφαιρέθηκε καμιά ψήφος από καμιά μεριά. Αυτό που σας λέω δεν αποτελεί πρόσκληση προς τη Χ.Α. Αλλά επειδή ο εκλογικός νόμος είναι ένα κορυφαίο ζήτημα και κάθε κόμμα έχει τη δική του άποψη, περιμένουμε να δούμε τι θα πει και η Χ.Α...», δήλωσε στις 30 Ιουλίου 2016 ο πρόεδρος της Βουλής Νίκος Βούτσης, μεταξύ άλλων, σε συνέντευξή του στο ΣΚΑΪ. Στα κορυφαία ζητήματα δεν χωρά αντιφασισμός και λοι-

«Τα ξινά γλυκά για την εικόνα βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ αντάμα με συμμορίτες της Χρυσής Αυγής, υπό τη σκέπη της ελληνικής σημαίας, έκανε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. «Δεν θα σπουδαιολογήσω για μια επίσκεψη βουλευτών σε ακριτικά νησιά», είπε. Δεν είναι και σπουδαίο, δηλαδή, να επισκέπτονται ακριτικά νησιά ο υπουργός Εθνικής Άμυνας με τον Βίτσα στο πλευρό του. Με μια μούντζα, πέντε τον αριθμό, βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στα αριστερά. Με τον Κασιδιάρη, τον Παππά και τον πώς - τον - λένε στα δεξιά. Και τα φανταράκια να ξελαρυγγιάζονται ασκαρδαμυκτί. [...] Αριστεροί με εγκληματίες, βουλευτές μας με νεοναζί. Που πάει να πει ότι αυτό που εισπράξαμε, και δεν μας αρέσει καθόλου, είναι σαφές: Η Αυλωνίτου μαζί με τους φασίστες και η Κασιμάτη μαζί με τους ναζί. Αναρωτιέμαι πώς το αποφάσισαν οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Για το έθνος; Για τον σταυρό - της κάλλης; Επίτηδες, λέτε, αγνόησαν τις επιπτώσεις; Ή είναι τόσο ντιπ, ώστε να μην καταλάβουν το ανόητο, για να μην πω ανήθικο: Μπρος στα κάλλη της προβολής ΜΟΥ, τύφλα να 'χει ο Κασιδιάρης; Τελικώς: Εντάξει, το χωνέψαμε ότι δεν μας κάνουν και περήφανους ορισμένοι εκπρόσωποί μας. Αλλά αν είναι να μας κάνετε να ντρεπόμαστε, να το ξέρουμε, βρε παιδιά. Να τα χωρίσουμε τα τσανάκια μας...». (Αυγή, Θ., Καρτερός, 7-12-2016).

Ντροπή και πάλι ντροπή. Αλλά τι να γί-

Ο αταλάντευτος...

«Ως Πρωθυπουργός απέχω συνειδητά από τον σχολιασμό δικαστικών κρίσεων. Ως Έλληνας πολίτης, όμως, συμμετέχω στην καθολική ικανοποίηση για την αναγνώριση του εγκληματικού της χαρακτήρα. Και είμαι υπερήφανος για την αταλάντευτη στάση της παράταξής μας που έθεσε ως στρατηγικό της στόχο την πολιτική και κοινωνική περιθωριοποίηση της Χρυσής Αυγής», δήλωσε ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης.

Ο μεγάλος αντιφασίστας ηγέτης Κυριάκος Μητσοτάκης χαριεντίζεται με τον Ηλία Κασιδιάρη, μάλλον για να τον συγχαρεί για τις 49 ψήφους που πήρε το 2015 ο Χρυσαυγίτης βουλευτής Χ. Αϊβατίδης, ενώ η Χρυσή Αυγή διέθετε μόνο 16 βουλευτές... Πιο αταλάντευτη στάση δεν γίνεται...

Σαρξ εκ της σαρκός σας ήταν, είναι και θα παραμείνουν. Όσο για τους ηλίθιους ή τους αφελείς που θεωρούν ότι το «Κακό» νικήθηκε αν και λιγοστεύει το είδος τους σύντομα θα ξαναδούν το πραγματικό πρόσωπο της Δημοκρατίας. Το Κολοσσαίο

μου, όταν μου μιλούν έχουν μια ευγένεια απέναντί μου. Τι θέλετε δηλαδή, να παίζω ξύλο; Εγώ ομιλώ με όλους στη Βουλή», δήλωσε σύμφωνα με το **«Βηματοδότη»** τον **Ιούλιο του 2013. Θα υπενθυμίσουμε ότι ο Κασιδιάρης είχε χαστουκίσει την βουλευτή του ΚΚΕ Λιάνα Κανέλη ήδη στις 7-6-2012. Βέβαια οι μεγάλοι αντιφασίστες αγωνιστές του Περισσού έχουν αδύνατη μνήμη. Και γιατί όχι, αφού είναι τρισχειρότεροι όλων... Περασμένα ξεχασμένα μωρέ, αφού η δημοκρατία νίκησε...**

Μάλλον το δάκτυλο της Ντορίτας κόλλησε...

Μάλιστα δύο φορές που συνάντησε τυχαία ο Ν. Μιχαλολιάκος την πρωθυπουργική πλέον αδερφή Ντόρα Μπακογιάννη στη Βουλή, μετά τις χειραψίες, ακολουθούσε υπόκλιση και... χειροφίλημα.

Η «νονά» της δημοκρατίας δεχόμενη τα εθνικοσοσιαλιστικά σέβη...

Πρόεδρος ολόκληρης της βουλής. Ο θεσμός πάνω απ' όλα...

«Στη Βουλή δεν υπάρχουν ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφοι... Δεν έχουμε μιλήσει με τη Χ.Α. Από 'κει και πέρα η Βουλή λειτουργεί με 300. Ποτέ δεν αφαιρέθηκε καμιά ψήφος από καμιά μεριά. Αυτό που σας λέω δεν αποτελεί πρόσκληση προς τη Χ.Α. Αλλά επειδή ο εκλογικός νόμος είναι ένα κορυφαίο ζήτημα και κάθε κόμμα έχει τη δική του άποψη, περιμένουμε να δούμε τι θα πει και η Χ.Α...», δήλωσε στις 30 Ιουλίου 2016 ο πρόεδρος της Βουλής Νίκος Βούτσης, μεταξύ άλλων, σε συνέντευξή του στο ΣΚΑΪ. Στα κορυφαία ζητήματα δεν χωρά αντιφασισμός και λοιπές παπαρολογίες που λέμε στο πόπολο. Οι κομμουνιστικές συμμαχίες, άλλωστε με τον φασισμό έχουν και μια ιστορία...

«Δεν ήταν ποτέ αθώοι. Το γνώριζαν, το γνωρίζαμε. Σήμερα η ελληνική Δικαιοσύνη το επιβεβαίωσε με μια απόφαση που θα μείνει στην ιστορία. Είναι μια μεγάλη μέρα για τη Δημοκρατία μας. Μέρα δικαίωσης και υπερηφάνειας», Αλέξης Τσίπρας

σε ακριτικά νησιά», είπε. Δεν είναι και σπουδαίο, δηλαδή, να επισκέπτονται ακριτικά νησιά ο υπουργός Εθνικής Άμυνας με τον Βίτσα στο πλευρό του. Με μια μούντζα, πέντε τον αριθμό, βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στα αριστερά. Με τον Κασιδιάρη, τον Παππά και τον πώς - τον - λένε στα δεξιά. Και τα φαντάρακια να ξελαρυγγιάζονται ασκαρδαμυκτί. [...] Αριστεροί με εγκληματίες, βουλευτές μας με νεοναζί. Που πάει να πει ότι αυτό που εισπράξαμε, και δεν μας αρέσει καθόλου, είναι σαφές: Η Αυλωνίτου μαζί με τους φασίστες και η Κασιμάτη μαζί με τους ναζί. Αναρωτιέμαι πώς το αποφάσισαν οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Για το έθνος; Για τον σταυρό - της κάλπης; Επίτηδες, λέτε, αγνόησαν τις επιπτώσεις; Ή είναι τόσο ντιπ, ώστε να μην καταλάβουν το ανόητο, για να μην πω ανήθικο: Μπρος στα κάλλη της προβολής ΜΟΥ, τύφλα να 'χει ο Κασιδιάρης; Τελικώς: Εντάξει, το χωνέψαμε ότι δεν μας κάνουν και περήφανους ορισμένοι εκπρόσωποί μας. Αλλά αν είναι να μας κάνετε να ντρεπόμαστε, να το ξέρουμε, βρε παιδιά. Να τα χωρίσουμε τα τσανάκια μας...». (Αυγή, Θ., Καρτερός, 7-12-2016).

Ντροπή και πάλι ντροπή. Αλλά τι να γίνει είναι γλυκιά η εξουσία, το κατάπιε και αυτό το «πικρό» ποτήρι ο Καρτερός τότε με μεγάλη καρτερικότητα. Τώρα γιατί θυμήθηκε η Αυγή ότι μόνο ο Μητσοτάκης και ο Σαμαράς δεν είναι «αθώοι» δεν το ξέρουμε. Εμείς οι αναρχικοί δεν σκαμπάζουμε και πολλά από πολιτική, αλλά μάλλον περασμένα ξεχασμένα θα σκέφτηκαν εκεί στην Κουμουνδούρου, τώρα έχουμε άλλα ζόρια...

Αλλά και οι περίφημοι **«53»** μέσω

ικανοποίηση για την αναγνώριση του εγκληματικού της χαρακτήρα. Και είμαι υπερήφανος για την αταλάντευτη στάση της παράταξής μας που έθεσε ως στρατηγικό της στόχο την πολιτική και κοινωνική περιθωριοποίηση της Χρυσής Αυγής», δήλωσε ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης.

Ο μεγάλος αντιφασίστας ηγέτης Κυριάκος Μητσοτάκης χαριεντίζεται με τον Ηλία Κασιδιάρη, μάλλον για να τον συγχαρεί για τις 49 ψήφους που πήρε το 2015 ο Χρυσαυγίτης βουλευτής Χ. Αϊβατίδης, ενώ η Χρυσή Αυγή διέθετε μόνο 16 βουλευτές... Πιο αταλάντευτη στάση δεν γίνεται...

Σαρξ εκ της σαρκός σας ήταν, είναι και θα παραμείνουν. Όσο για τους ηλίθιους ή τους αφελείς που θεωρούν ότι το «Κακό» νικήθηκε αν και λιγοστεύει το είδος τους σύντομα θα ξαναδούν το πραγματικό πρόσωπο της Δημοκρατίας. Το Κολοσσαίο θα δώσει και άλλες παραστάσεις. Μόνο που πολλοί από τους σημερινούς θύτες θ' αποτελέσουν τα αυριανά θύματα και από τους «επάνω» αλλά και από τους «κάτω»...

Λεόν

Για μια ουτοπική κοινωνία

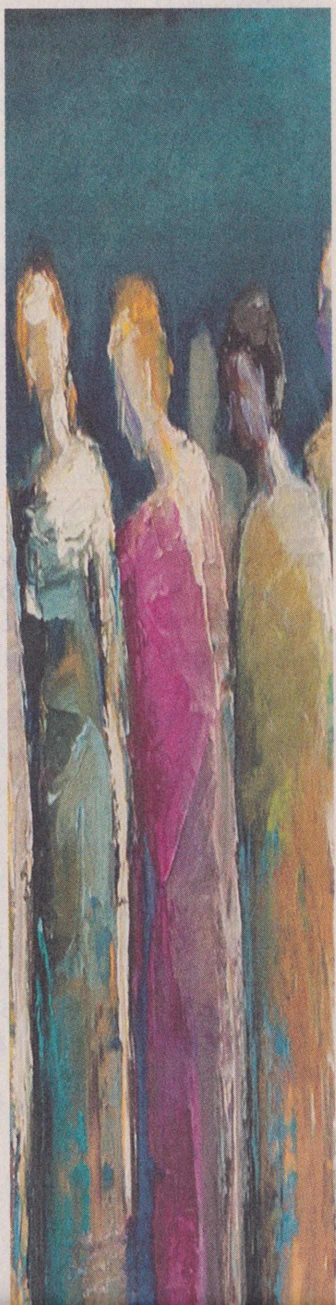
Τα σημάδια είτε σωματικά είτε ψυχικά διεγείρουν τις αναμνήσεις και μας προστατεύουν από την επανάληψη των αιτιών εκείνων που μας οδήγησαν εκούσια ή ακούσια στο βωμό της λογικής και της εξάρτησής μας από άτομα και προκαταλήψεις που δεν ευσταθούν σε συναισθηματικό επίπεδο παρά μόνο στη σφαίρα του παραλογισμού υπέρ της επιβαλλόμενης έννομης τάξης και ζωής που ασκείται στον άνθρωπο πιέζοντάς τον σε καταστάσεις καταστολής του ίδιου του του εαυτού ή ακόμη και των οικείων του.

Οι ατομικές εξεγέρσεις συμβάλλουν στην κατάλυση κάθε κοινωνικής υποταγής. Ξεκινάμε από κάπου για να φτάσουμε κάπου και στη διαδρομή συνειδητοποιούμε πως δεν υπάρχει συγκεκριμένο σημείο που να ικανοποιεί την περιέργειά μας ή να καταστεί αρκετό ώστε να κορέσει την όρεξή μας για περιπέτεια. Η παραίτησή μας από την ικανοποίηση υλικών ή πνευματικών απολαύσεων θα χαρακτηριζόταν ως άρνηση της μη υποφερτής ζωής μας ή ακόμη και το αντίθετο: ως αποδοχή μιας θλιβερής πραγματικότητας την οποία βιώνουμε και από την οποία δεν μπορούμε να ξεφύγουμε.

Υπάρχει τρόπος να ξεφύγει κανείς από τη φτώχεια και τον έλεγχο της ζωής του από παράγοντες άυλους; Πώς άραγε να νιώθει ένας άνθρωπος που καθημερινά έχει να αντιμετωπίσει από τη μία την ανάγκη να δουλέψει για να επιβιώσει και από την άλλη τα δεσμά ενός προγράμματος που του επιβάλλανε χωρίς καν να ερωτηθεί; Πόσο άδικο αλήθεια να προσφέρεις και να μην αναγνωρίζεσαι. Χαρακτηρίζοντας έναν χώρο ως κίνημα αυτομάτως ο πρώτος συνειρμός έχει να κάνει με την κίνηση, επομένως τη ζωή. Στη μακρόχρονη πορεία της ζωής μας συναντούμε άτομα που ενώ διακηρύττουν την ελευθερία και αναγνωρίζονται ως κύριοι εκφραστές και υποστηρικτές της παρατηρούμε πως με την πάροδο των χρόνων αρκετοί από αυτούς «μεταφέρουν» τις απόψεις τους ξανά μέσα σε αυστηρούς ιδεολογικούς κλωβούς επιχειρηματολογώντας πως με αυτό τον τρόπο θα προσελκύσουν κι άλλους «οπαδούς» στον κινηματικό χώρο. Από πότε η ιδεολογία της αναρχίας επιζητά οπαδούς κι όχι συντρόφους; Ή ακόμα καλύτερα, εραστές της αναρ-

σε αριθμούς άλλοτε με αρνητικό κι άλλοτε με θετικό πρόσημο. Όταν φυλακίζεις την ατομική ελευθερία απαγορεύοντας σε ένα άτομο να διάγει την προσωπική του ζωή, όπως αυτό την κατανοεί και τη διαμορφώνει τότε η ελευθερία παύει να υφίσταται ως αξία. Συχνά λέμε πως οι ιδέες δεν φυλακίζονται, φυλακίζονται, όμως, ακόμη και στις μέρες μας άνθρωποι που έχουν το θάρρος να βγουν μπροστά και να απαιτήσουν το δικαίωμα στην ισότητα και την ίδια την ύπαρξη. Περνάνε οι μέρες μας κι εμείς τρέχουμε πίσω τους αντί να διαλύσουμε τις ψευδαισθήσεις που μας κρατάν αιχμάλωτους σε μια διαρκή ανταλλαγή ανούσιων πληροφοριών και κακεντρεχών συμπεριφορών. Αποσυρόμαστε από το προσκήνιο αντί να παραβιάσουμε όλους τους κανόνες που σκοπό έχουν την εξομάλυνση της αδικίας και της ανυπόφορης πνιγηρής κατάστασης που μας οδηγεί ξανά και ξανά στη δίνη του παραλόγου.

Η γέννηση μιας ιδέας δεν έχει καταγωγή: γεννιέται τόσο στο φως όσο και στο σκοτάδι, μες στη φτώχεια και μες στην ευημερία, γεννιέται από απλούς ανθρώπους ή από άτομα που ποτέ τους δεν ταξίδεψαν πέρα από τον τόπο τους, από ανθρώπους που δεν γνώριζαν καν γραφή κι ανάγνωση, από κατατρεγμένους ή αστούς. Το κοινό όλων αυτών των (περαστικών) ανθρώπων είναι η αγάπη για τη ζωή και η αφοσίωση στην αναζήτηση της γνώσης, είναι εκείνη η σπίθα που σε κάνει να ονειρεύεσαι με ανοιχτά μάτια και τις νύχτες να αναθεωρείς ή να αμφισβητείς όσα έχεις μάθει –είτε με την προτροπή άλλων είτε με δική του πρωτοβουλία– όχι αποκλειστικά για να τα καταργήσεις αλλά να τα βελτιώσεις. Το όραμα λειτουργεί ως προπομπός της ύπαρξης χορηγώντας στο άτομο την απαραίτητη τροφή ώστε να αναπτυχθεί και να μεστώσει στον κόσμο της πραγματικότητας. Η ελπίδα από την άλλη λειτουργεί πολλές φορές ως παγίδα –αναβάλλοντας τους στόχους μας, προκαλώντας σύγχυση στις προσλαμβάνουσες παραστάσεις και δυ-

που ασκείται στον άνθρωπο πιέζοντάς τον σε καταστάσεις καταστολής του ίδιου του του εαυτού ή ακόμη και των οικείων του.

Οι ατομικές εξεγέρσεις συμβάλλουν στην κατάλυση κάθε κοινωνικής υποταγής. Ξεκινάμε από κάπου για να φτάσουμε κάπου και στη διαδρομή συνειδητοποιούμε πως δεν υπάρχει συγκεκριμένο σημείο που να ικανοποιεί την περιέργειά μας ή να καταστεί αρκετό ώστε να κορέσει την όρεξή μας για περιπέτεια. Η παραίτησή μας από την ικανοποίηση υλικών ή πνευματικών απολαύσεων θα χαρακτηριζόταν ως άρνηση της μη υποφερτής ζωής μας ή ακόμη και το αντίθετο: ως αποδοχή μιας θλιβερής πραγματικότητας την οποία βιώνουμε και από την οποία δεν μπορούμε να ξεφύγουμε.

Υπάρχει τρόπος να ξεφύγει κανείς από τη φτώχεια και τον έλεγχο της ζωής του από παράγοντες άυλους; Πώς άραγε να νιώθει ένας άνθρωπος που καθημερινά έχει να αντιμετωπίσει από τη μία την ανάγκη να δουλέψει για να επιβιώσει και από την άλλη τα δεσμά ενός προγράμματος που του επιβάλλανε χωρίς καν να ερωτηθεί; Πόσο άδικο αλήθεια να προσφέρεις και να μην αναγνωρίζεσαι. Χαρακτηρίζοντας έναν χώρο ως κίνημα αυτομάτως ο πρώτος συνειρμός έχει να κάνει με την κίνηση, επομένως τη ζωή. Στη μακρόχρονη πορεία της ζωής μας συναντούμε άτομα που ενώ διακηρύττουν την ελευθερία και αναγνωρίζονται ως κύριοι εκφραστές και υποστηρικτές της παρατηρούμε πως με την πάροδο των χρόνων αρκετοί από αυτούς «μεταφέρουν» τις απόψεις τους ξανά μέσα σε αυστηρούς ιδεολογικούς κλωβούς επιχειρηματολογώντας πως με αυτό τον τρόπο θα προσελκύσουν κι άλλους «οπαδούς» στον κινηματικό χώρο. Από πότε η ιδεολογία της αναρχίας επιζητά οπαδούς κι όχι συντρόφους; Ή ακόμα καλύτερα, εραστές της αναρχίας; Άτομα που με τις πράξεις τους από τις πιο απλές έως τις πιο δύσκολες αναμορφώνουν μέρα με τη μέρα την ουσία, περιβάλλοντας με αγάπη την οποιαδήποτε κοινή σκέψη γύρω από την αναρχία. Τι σημαίνει τελικά για τον καθένα μας η αναρχία και πώς ολοκληρώνεται πέρα από τη θεωρία; Αρκετοί αρκούνται στη θεωρία φροντίζοντας επιδεικτικά να απέχουν παρασάγγας από την πρακτική εφαρμογή ή υλοποίηση των στόχων. Δεν θα προέτρεπα κανέναν να αποχωρήσει από την κοινωνία που ζούμε ακολουθώντας έναν ασκητικό δρόμο (δίχως επιστροφή).

Στην ουσία καλούμαστε να βαδίσουμε ένα μοναχικό δρόμο ως συμπληρωματικό κομμάτι του εαυτού μας και ως καταφύγιο που θα μας προστατεύει από τη βουή του όχλου όταν κληθούμε να πάρουμε σημαντικές αποφάσεις για το ποιοι είμαστε και πώς οραματιζόμαστε την επόμενη μέρα. Αγωνιζόμαστε για την επόμενη μέρα δουλεύοντας (σ)το «τώρα». Η μακροπρόθεσμη από-

ακόμη και στις μέρες μας άνθρωποι που έχουν το θάρρος να βγουν μπροστά και να απαιτήσουν το δικαίωμα στην ισότητα και την ίδια την ύπαρξη. Περνάνε οι μέρες μας κι εμείς τρέχουμε πίσω τους αντί να διαλύσουμε τις ψευδαισθήσεις που μας κρατάν αιχμάλωτους σε μια διαρκή ανταλλαγή ανούσιων πληροφοριών και κακεντρεχών συμπεριφορών. Αποσυρόμαστε από το προσκήνιο αντί να παραβιάσουμε όλους τους κανόνες που σκοπό έχουν την εξομάλυνση της αδικίας και της ανυπόφορης πνιγηρής κατάστασης που μας οδηγεί ξανά και ξανά στη δίνη του παραλόγου.

Η γέννηση μιας ιδέας δεν έχει καταγωγή: γεννιέται τόσο στο φως όσο και στο σκοτάδι, μες στη φτώχεια και μες στην ευημερία, γεννιέται από απλούς ανθρώπους ή από άτομα που ποτέ τους δεν ταξίδεψαν πέρα από τον τόπο τους, από ανθρώπους που δεν γνώριζαν καν γραφή κι ανάγνωση, από κατατρεγμένους ή αστούς. Το κοινό όλων αυτών των (περαστικών) ανθρώπων είναι η αγάπη για τη ζωή και η αφοσίωση στην αναζήτηση της γνώσης, είναι εκείνη η σπίθα που σε κάνει να ονειρεύεσαι με ανοιχτά μάτια και τις νύχτες να αναθεωρείς ή να αμφισβητείς όσα έχεις μάθει –είτε με την προτροπή άλλων είτε με δική του πρωτοβουλία– όχι αποκλειστικά για να τα καταργήσεις αλλά να τα βελτιώσεις. Το όραμα λειτουργεί ως προπομπός της ύπαρξης χορηγώντας στο άτομο την απαραίτητη τροφή ώστε να αναπτυχθεί και να μεστώσει στον κόσμο της πραγματικότητας. Η ελπίδα από την άλλη λειτουργεί πολλές φορές ως παγίδα –αναβάλλοντας τους στόχους μας, προκαλώντας σύγχυση στις προσλαμβάνουσες παραστάσεις και δυσλειτουργία στην ανάλυση της σκέψης με αποτέλεσμα τη μειωμένη δόση πρόσληψης του οράματος– άλλοτε εγκαταλείποντας το άτομο στην «τύχη» του κι άλλοτε ενθαρρύνοντάς το να καταφύγει στο φαύλο κύκλο αυταπατών και ψευδαισθήσεων.

Πόσες φορές δεν ελπίσαμε ή δεν ευχηθήκαμε σε καλύτερες μέρες; Ξεχνάμε πως τις τύχες μας τις έχουμε στα χέρια μας κι αν πρόκειται να αλλάξει το παραμικρό στη ζωή μας τούτο θα οφείλεται στις δικές μας ενέργειες κι όχι στη (δια)μεσολάβηση θεών και κυβερνήσεων. Οι ιδέες αναιρούν στην ουσία τις όποιες διαφορές μεταξύ μας φιλτράροντας τις εχέμυθες σκέψεις μας, αναπτύσσοντας τον κοινό/συλλογικό νου, δημιουργώντας ευκαιρίες, ανατρέποντας φόβους, εξιλεώνοντας την ίδια τη ζωή, απομυθοποιώντας τη στυγνή πραγματικότητα, ανακτώντας δυνάμεις από «αμελητέες» ή

Πώς άραγε να νιώθει ένας άνθρωπος που καθημερινά έχει να αντιμετωπίσει από τη μία την ανάγκη να δουλέψει για να επιβιώσει και από την άλλη τα δεσμά ενός προγράμματος που του επιβάλλανε χωρίς καν να ερωτηθεί; Πόσο άδικο αλήθεια να προσφέρεις και να μην αναγνωρίζεσαι. Χαρακτηρίζοντας έναν χώρο ως κίνημα αυτομάτως ο πρώτος συνειρμός έχει να κάνει με την κίνηση, επομένως τη ζωή. Στη μακρόχρονη πορεία της ζωής μας συναντούμε άτομα που ενώ διακηρύττουν την ελευθερία και αναγνωρίζονται ως κύριοι εκφραστές και υποστηρικτές της παρατηρούμε πως με την πάροδο των χρόνων αρκετοί από αυτούς «μεταφέρουν» τις απόψεις τους ξανά μέσα σε αυστηρούς ιδεολογικούς κλωβούς επιχειρηματολογώντας πως με αυτό τον τρόπο θα προσελκύσουν κι άλλους «οπαδούς» στον κινηματικό χώρο. Από πότε η ιδεολογία της αναρχίας επιζητά οπαδούς κι όχι συντρόφους; Ή ακόμα καλύτερα, εραστές της αναρχίας; Άτομα που με τις πράξεις τους από τις πιο απλές έως τις πιο δύσκολες αναμορφώνουν μέρα με τη μέρα την ουσία, περιβάλλοντας με αγάπη την οποιαδήποτε κοινή σκέψη γύρω από την αναρχία. Τι σημαίνει τελικά για τον καθένα μας η αναρχία και πώς ολοκληρώνεται πέρα από τη θεωρία; Αρκετοί αρκούνται στη θεωρία φροντίζοντας επιδεικτικά να απέχουν παρασάγγας από την πρακτική εφαρμογή ή υλοποίηση των στόχων. Δεν θα προέτρεπα κανέναν να αποχωρήσει από την κοινωνία που ζούμε ακολουθώντας έναν ασκητικό δρόμο (δίχως επιστροφή).

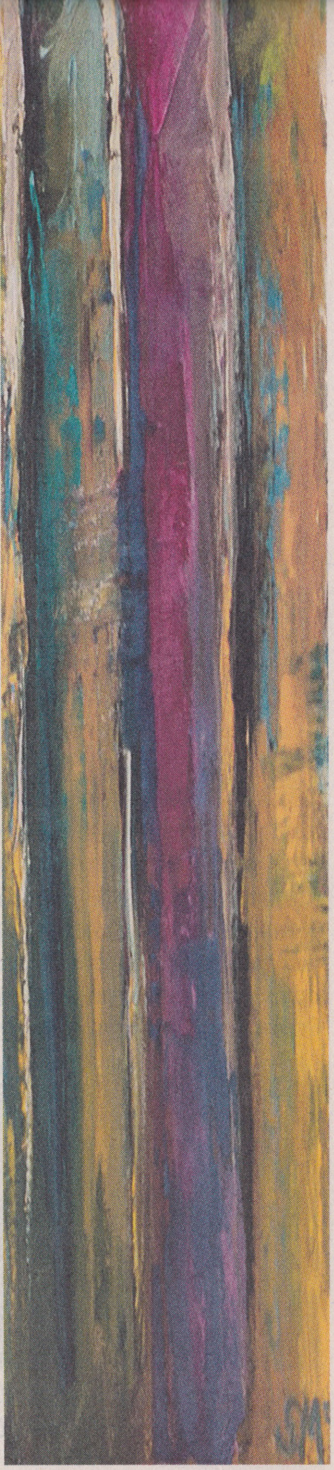
Στην ουσία καλούμαστε να βαδίσουμε ένα μοναχικό δρόμο ως συμπληρωματικό κομμάτι του εαυτού μας και ως καταφύγιο που θα μας προστατεύει από τη βουή του όχλου όταν κληθούμε να πάρουμε σημαντικές αποφάσεις για το ποιοι είμαστε και πώς οραματιζόμαστε την επόμενη μέρα. Αγωνιζόμαστε για την επόμενη μέρα δουλεύοντας (σ)το «τώρα». Η μακροπρόθεσμη απόδοση καρπών ενός αγώνα δεν πρέπει να λειτουργεί ως αποτρεπτικός/ανασταλτικός παράγοντας αλλά αντιθέτως να προωθεί τις ιδέες μας παρόλες τις δυσκολίες, χλευασμούς, κυρώσεις που θα υποστούμε ως άνθρωποι και κυρίως ως ιδεολόγοι οραματιστές. Η αλληλεπίδραση μεταξύ μας οφείλει να βγει έξω από τους τοίχους της μειονότητας, να διευρύνουμε μια στάση φιλική και συντροφική απέναντι σε μια κοινωνία θωρακισμένη από προκαταλήψεις και απομακρυσμένη από τον άνθρωπο και τις αξίες του.

Δυστυχώς ως κοινωνίες έχουμε μεταφράσει τις αξίες

ή από άτομα που ποτέ τους δεν ταξίδεψαν πέρα από τον τόπο τους, από ανθρώπους που δεν γνώριζαν καν γραφή κι ανάγνωση, από κατατρεγμένους ή αστούς. Το κοινό όλων αυτών των (περαστικών) ανθρώπων είναι η αγάπη για τη ζωή και η αφοσίωση στην αναζήτηση της γνώσης, είναι εκείνη η σπίθα που σε κάνει να ονειρεύεσαι με ανοιχτά μάτια και τις νύχτες να αναθεωρείς ή να αμφισβητείς όσα έχεις μάθει –είτε με την προτροπή άλλων είτε με δική του πρωτοβουλία– όχι αποκλειστικά για να τα καταργήσεις αλλά να τα βελτιώσεις. Το όραμα λειτουργεί ως προπομπός της ύπαρξης χορηγώντας στο άτομο την απαραίτητη τροφή ώστε να αναπτυχθεί και να μεστώσει στον κόσμο της πραγματικότητας. Η ελπίδα από την άλλη λειτουργεί πολλές φορές ως παγίδα –αναβάλλοντας τους στόχους μας, προκαλώντας σύγχυση στις προσλαμβάνουσες παραστάσεις και δυσλειτουργία στην ανάλυση της σκέψης με αποτέλεσμα τη μειωμένη δόση πρόσληψης του οράματος– άλλοτε εγκαταλείποντας το άτομο στην «τύχη» του κι άλλοτε ενθαρρύνοντάς το να καταφύγει στο φαύλο κύκλο αυταπατών και ψευδαισθήσεων.

Πόσες φορές δεν ελπίσαμε ή δεν ευχηθήκαμε σε καλύτερες μέρες; Ξεχνάμε πως τις τύχες μας τις έχουμε στα χέρια μας κι αν πρόκειται να αλλάξει το παραμικρό στη ζωή μας τούτο θα οφείλεται στις δικές μας ενέργειες κι όχι στη (δια)μεσολάβηση θεών και κυβερνήσεων. Οι ιδέες αναιρούν στην ουσία τις όποιες διαφορές μεταξύ μας φιλτράροντας τις εχέμυθες σκέψεις μας, αναπτύσσοντας τον κοινό/συλλογικό νου, δημιουργώντας ευκαιρίες, ανατρέποντας φόβους, εξιλεώνοντας την ίδια τη ζωή, απομυθοποιώντας τη στυγνή πραγματικότητα, ανακτώντας δυνάμεις από «αμελητέες» ή «αόρατες» αφορμές κι αιτίες. Η επιρροή μιας τυφλής κοινωνίας δεν (θα) φέρει ποτέ ωφέλιμα αποτελέσματα παρά θα αναστέλλει με τρόπο τοξικό την όποια προσπάθειά μας στην επίτευξη ενός κόσμου λιγότερο ξένου προς τη φύση (μας), λιγότερο παθητικού και φοβικού, και περισσότερο ουτοπικού απεγκλωβισμένου από τη συνήθεια και την αδιαφορία. «*Νομίζουμε πως είμαστε ο τόπος και η αλήθεια είναι πως είμαστε μόλις το τοπίο*», Νικάνορ Πάρρα.

ophelia

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΩΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 1894

«Ἡμεῖς οἱ ἀκτήμονες, οἱ ἐργάται μόνον κατὰ χρῶμα ἠλλάξαμεν τὴν βαρεῖαν ἅλυσον τοῦ ζυγοῦ. Ἀντὶ ἐρυθρᾶς μετ' ἡμισελήνου, κυανόλευκον μὲ σταυρόν».

Ἡρακλῆς Ἀναστασίου, «*Τὰ ἐν Πειραιεῖ βιομηχανικὰ κάτεργα*», *Σοσιαλιστής*, α΄ δεκαπενθήμερο Απριλίου 1893, σ. 1.

Μετά την Α΄ Διεθνή ιδρύεται, το 1894, από τα κράτη της Ευρώπης η «Διεθνής Υπηρεσία Διώξεως Αναρχικών» (η Ιντερπόλ της Δυτικής Ευρώπης) για την αντιμετώπιση των ενωμένων πλέον «θορυβοποιών και αναρχικών». Η διεθνής αυτή υπηρεσία απαιτεί από όλα τα κράτη ονόματα και φωτογραφίες όλων των «αναρχικών και ταραχοποιών στοιχείων» της κάθε χώρας. Η Ελλάδα δέχεται πρόθυμα να δώσει πληροφορίες, ενώ θέτει υπεύθυνους για την καταστολή και «συνέτιση» των «ταραχοποιών στοιχείων» τους «τιμημένους» εύζωνες.

Αμέσως μετά την εντολή της «Διεθνούς Υπηρεσίας Διώξεως Αναρχικών», το κράτος αρχίζει μία άνευ προηγούμενου προσπάθεια φυσικής και ηθικής εξόντωσης αυτών οι οποίοι αμφισβητούν και αντιτίθενται στις καθιερωμένες «αξίες», που έχουν επιβληθεί στην ελληνική επικράτεια, με αποτέλεσμα να ασκηθούν διώξεις για τρομοκρατία και άνθρωποι να συρθούν στις φυλακές. Μία από τις πρώτες διώξεις του ελληνικού κράτους αφορά την υπόθεση «εκβιασμού και σχεδιασμού δολοφονίας» του «εθνικού ευεργέτη» Αντρέα Συγγρού, από τον φοιτητή Ευάγγελο Μαρκαντωνάτο.

Αλλά ας ακολουθήσουμε τα γεγονότα από την αρχή:

Ο Ευάγγελος Μαρκαντωνάτος, γεννήθηκε στο 1868 στην Κεφαλονιά. Στην Αθήνα καταφθάνει ως φοιτητής της Νομικής Σχολής και συγχρόνως εργάζεται ως τυπογράφος. Συμμετέχει στον «*Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο*»[1] σαν απλό μέλος στην αρχή και μετέπειτα ως γραμματέας, ενώ αρθρογραφεί και στην εφημερίδα «*Σοσιαλιστής*»[2].

Τα άρθρα της εφημερίδας επιμένουν στην ανάδειξη των ζητημάτων/προβλημάτων της εποχής· αφ΄ ενός της σταφιδικής κρίσης, της πτώσης του αγροτικού εισοδήματος, της οικονομικής ύφεσης, της χρεωκοπίας και αφ' ετέρου των εξαντλητικών συνθηκών εργασίας, της εκμετάλλευσης, της θανατικής ποινής κ.λπ. Η εφημερίδα προσπαθεί

Την 1η Μαΐου του 1894 οργανώνεται στο Στάδιο, η τελευταία[4] –λόγω των διώξεων και της καταστολής που ακολουθούν– συγκέντρωση της εργατικής Πρωτομαγιάς[5] του 19ου αιώνα στην Ελλάδα. Ο Μαρκαντωνάτος συμμετέχει στην συγκέντρωση και μάλιστα ως ένας από τους ομιλητές.

Στην εφημερίδα «Ακρόπολι» (2/5/1894) ο Π. Νούτσος σε άρθρο του αναφέρει ότι ο Ευ. Μαρκαντωνάτος «*προκάλεσε ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς διὰ τὴν σοσιαλιστικὴν ἰδέαν*».

Μια άλλη, σχετικά λεπτομερής παρουσίαση της συγκέντρωσης, από την εφημερίδα «Εφημερίς» του Κορομηλά η οποία κυκλοφόρησε στις 2 Μαΐου 1894, περιγράφει:

«Χθὲς ἀπὸ τῆς 4ης ὥρας μ.μ., ὡς προεκηρύχθη, ἤρξαντο νὰ συναθροίζωνται ἐν τῷ παρὰ τὸ Στάδιον χώρῳ, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἐν Ἑλλάδι. Μὲ τοὺς σοσιαλιστὰς προσήρχοντο καὶ ἁπλοῖ θεαταί, πολλαὶ δὲ οἰκογένειαι κατέλαβον τὰς διεσπαρμένας τραπέζας τοῦ μικροῦ καφενείου.

Ἡ πληθώρα τοῦ ὡραίου φύλου ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε φόβος ταραχῶν, ἀλλ' ἡ ἀστυνομία καὶ ἡ μοιραρχία παραβλέπουσαι τὸ οἰωνοσκόπιον ἔθεσαν ἀστυφύλακας ὑπὸ ἀστυνόμους καὶ ἔφιππον δύναμιν χωροφυλάκων.

Περὶ τὴν 6ην ὥραν μ.μ., ἅπας ὁ χῶρος τοῦ σταδίου ἐκαλύφθη ὑπὸ ποικίλου κόσμου ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ

μέσα, ἐὰν δὲ δὲν τὸ κατορθώσωμεν, διὰ πάσης θυσίας θὰ φροντίσωμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν τοὺς σκοποὺς μας…»

Ὕστερα μίλησε ὁ Εὐάγγελος Μαρκαντωνᾶτος, σὰ νέος ποὺ ἦταν, ἔβγαλε λόγο γεμάτο φωτιὰ καὶ λαύρα. Κήρυξε φανερὰ πὼς οἱ ἐργάτες μόνο μὲ ἐπαναστατικὰ μέσα μποροῦν νὰ ξεσκλαβωθοῦν. Καὶ τελευταῖος ὁ Δ. Γραμματικός, ποὺ τόνισε κυρίως τὴν ἀνάγκη τῆς μόρφωσης. «Πρέπει» εἶπε «νὰ μορφωθοῦμε. Ἂν δὲν μορφωθῇ ὁ ἐργάτης δὲν μπορεῖ νὰ ξυπνήσῃ. Χωρὶς μόρφωση δὲν γίνεται τίποτε.»

Είναι σημαντικό για την κατανόηση του κλίματος και των συνθηκών οι οποίες επικρατούν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, να ανασύρουμε από την λήθη το **Ψήφισμα** που κατατέθηκε, και έγινε δεκτό, από την πρωτομαγιάτικη συγκέντρωση δημοσιευμένο, επίσης, από την «Εφημερίς» του Κορομηλά στις 2/5/1894:

«Οἱ διεθνεῖς σοσιαλισταὶ καὶ οἱ ἐργάται Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς

Πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος

«Συνελθόντες σήμερον τὴν 1ην Μαΐου 1894 ἔτους, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 5ην μ.μ. πάντες οἱ διεθνεῖς σοσιαλισταὶ καὶ ἐν γένει πάντες οἱ ὑπὸ μισθὸν εὑρισκόμενοι καὶ πάσχοντες ἐργάται Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν καὶ ψηφίζομεν τὰ ἑξῆς:

α) Τὴν Κυριακὴν νὰ κλείωνται τὰ καταστήματα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ οἱ ἐργάται νὰ ἀναπαύωνται.

β) Οἱ ἐργάται νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ 8 ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐργασία εἰς τοὺς ἀνηλίκους.

γ) Νὰ ἀπονέμεται σύνταξις εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας παθόντας καὶ καταστάντας ἀνικάνους πρὸς συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ τῆς οἰκογένειας των.

δ) Νὰ καταργηθῶσιν αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις.

ε) Νὰ καταργηθῇ ἡ διὰ χρέη προσωπικὴ κράτησις, καὶ

στ) Ἀνατίθεται εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν σοσιαλιστικῶν ἐφημερίδων ἡ ἐπίδοσις τοῦ παρόντος ψηφίσματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου παρακαλεῖται αὐτὴ νὰ συντάξῃ νομοσχέδια καὶ ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν κατὰ τὴν ἀμέσως συγκληθησομένην αὐτῆς σύνοδον».

Μετά την Α΄ Διεθνή ιδρύεται, το 1894, από τα κράτη της Ευρώπης η «Διεθνής Υπηρεσία Διώξεως Αναρχικών» (η Ιντερπόλ της Δυτικής Ευρώπης) για την αντιμετώπιση των ενωμένων πλέον «θορυβοποιών και αναρχικών». Η διεθνής αυτή υπηρεσία απαιτεί από όλα τα κράτη ονόματα και φωτογραφίες όλων των «αναρχικών και ταραχοποιών στοιχείων» της κάθε χώρας. Η Ελλάδα δέχεται πρόθυμα να δώσει πληροφορίες, ενώ θέτει υπεύθυνους για την καταστολή και «συνέτιση» των «ταραχοποιών στοιχείων» τους «τιμημένους» εύζωνες.

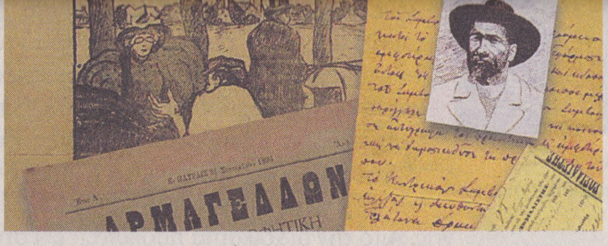
Αμέσως μετά την εντολή της «Διεθνούς Υπηρεσίας Διώξεως Αναρχικών», το κράτος αρχίζει μία άνευ προηγουμένου προσπάθεια φυσικής και ηθικής εξόντωσης αυτών οι οποίοι αμφισβητούν και αντιτίθενται στις καθιερωμένες «αξίες», που έχουν επιβληθεί στην ελληνική επικράτεια, με αποτέλεσμα να ασκηθούν διώξεις για τρομοκρατία και άνθρωποι να συρθούν στις φυλακές. Μία από τις πρώτες διώξεις του ελληνικού κράτους αφορά την υπόθεση «εκβιασμού και σχεδιασμού δολοφονίας» του «εθνικού ευεργέτη» Αντρέα Συγγρού, από τον φοιτητή Ευάγγελο Μαρκαντωνάτο.

Αλλά ας ακολουθήσουμε τα γεγονότα από την αρχή:

Ο Ευάγγελος Μαρκαντωνάτος, γεννήθηκε στο 1868 στην Κεφαλονιά. Στην Αθήνα καταφθάνει ως φοιτητής της Νομικής Σχολής και συγχρόνως εργάζεται ως τυπογράφος. Συμμετέχει στον «*Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο*»1 σαν απλό μέλος στην αρχή και μετέπειτα ως γραμματέας, ενώ αρθρογραφεί και στην εφημερίδα «*Σοσιαλιστής*»2.

Τα άρθρα της εφημερίδας επιμένουν στην ανάδειξη των ζητημάτων/προβλημάτων της εποχής· αφ΄ ενός της σταφιδικής κρίσης, της πτώσης του αγροτικού εισοδήματος, της οικονομικής ύφεσης, της χρεωκοπίας και αφ' ετέρου των εξαντλητικών συνθηκών εργασίας, της εκμετάλλευσης, της θανατικής ποινής κ.λπ. Η εφημερίδα προσπαθεί να κάνει κατανοητή την αντίθεση ανάμεσα στην «*φούχτα [των] ''ευτυχισμένων''* και του *''πλήθους των ανθρώπων που αγωνίζονται μέρα και νύχτα''*».

Παράλληλα, οι στήλες της εφημερίδας φιλοξενούν και μεταφέρουν πραγματικές εικόνες εξαθλίωσης· «*την εξάπλωση της επαιτείας και της εγκληματικότητας, τον κόσμο των φυλακών και του περιθωρίου, τα εγκλήματα σώματος και ψυχής, όλα όσα αποτελούσαν το ορατό σύμπτωμα της κοινωνικής δυσλειτουργίας*»3. Αρκετοί συμμετέχοντες στην οργάνωση και την εφημερίδα συντάσσουν και μεταφράζουν κείμενα, οργανώνουν περιοδείες, ιδρύουν νέα τμήματα στην επαρχία. Ιδιαίτερα τα έτη 1892-1894 είναι έντονη η δημόσια παρουσία των σοσιαλιστών στις πόλεις και στην ύπαιθρο, στα σταφιδοπαραγωγικά κέντρα κ.λπ.

Την 1η Μαΐου του 1894 οργανώνεται στο Στάδιο, η τελευταία4 –λόγω των διώξεων και της καταστολής που ακολουθούν– συγκέντρωση της εργατικής Πρωτομαγιάς5 του 19ου αιώνα στην Ελλάδα. Ο Μαρκαντωνάτος συμμετέχει στην συγκέντρωση και μάλιστα ως ένας από τους ομιλητές.

Στην εφημερίδα «Ακρόπολι» (2/5/1894) ο Π. Νούτσος σε άρθρο του αναφέρει ότι ο Ευ. Μαρκαντωνάτος «*προκάλεσε ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς διὰ τὴν σοσιαλιστικὴν ἰδέαν*».

Μια άλλη, σχετικά λεπτομερής παρουσίαση της συγκέντρωσης, από την εφημερίδα «Εφημερίς» του Κορομηλά η οποία κυκλοφόρησε στις 2 Μαΐου 1894, περιγράφει:

«Χθὲς ἀπὸ τῆς 4ης ὥρας μ.μ., ὡς προεκηρύχθη, ἤρξαντο νὰ συναθροίζωνται ἐν τῷ παρὰ τὸ Στάδιον χώρῳ, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἐν Ἑλλάδι. Μὲ τοὺς σοσιαλιστὰς προσήρχοντο καὶ ἁπλοῖ θεαταί, πολλαὶ δὲ οἰκογένειαι κατέλαβον τὰς διεσπαρμένας τραπέζας τοῦ μικροῦ καφενείου.

Ἡ πληθώρα τοῦ ὡραίου φύλου ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε φόβος ταραχῶν, ἀλλ' ἡ ἀστυνομία καὶ ἡ μοιραρχία παραβλέπουσαι τὸ οἰωνοσκόπιον ἔθεσαν ἀστυφύλακας ὑπὸ ἀστυνόμους καὶ ἔφιππον δύναμιν χωροφυλάκων.

Περὶ τὴν 6ην ὥραν μ.μ., ἅπας ὁ χῶρος τοῦ σταδίου ἐκαλύφθη ὑπὸ ποικίλου κόσμου ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο 50 - 60 περίπου σοσιαλισταί, πάντες τίμιοι καὶ φιλόπονοι ἐργάται, φέροντες ἐρυθρὰς κογκάρδας ἐπὶ τοῦ στήθους.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς συναθροίσεως ἐθεάθησαν ἀστυφύλακές τινες, ἐκ τῶν διαταχθέντων, ὅπως ἐπιβλέψωσι τὴν τάξιν, διανέμοντες κρυφίως διακηρύξεις εἰς τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν, ἐρωτώμενοι δὲ περὶ τούτων ἀπήντων σιγανὰ ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τοὺς ἀκούῃ τρίτος «τὶ νά κάνωμε, μπλέξαμε καὶ μεις». Τὸ γεγονὸς παρήγαγε βαθεῖαν αἴσθησιν.

Πρῶτος μίλησε ὁ Πλάτων Δρακούλης. Ὁ λόγος του ἦταν συνετός. Ἔκανε μᾶλλον διάλεξι ἐπάνω στὸ ἱστορικὸ τῆς ἐργατικῆς πρωτομαγιᾶς.

Δεύτερος μίλησε ὁ Σταῦρος Καλλέργης. Ὁ λόγος του ἦταν πολεμικὸς καὶ γεμάτος μῖσος κατὰ τῆς πλουτοκρατίας. Με τη δυνατή φωνή του ἀνέπτυξε τὸ σοσιαλιστικὸ

φώσης. «Πρέπει» εἶπε «νὰ μορφωθοῦμε. Ἂν δὲν μορφωθῇ ὁ ἐργάτης δὲν μπορεῖ νὰ ξυπνήσῃ. Χωρὶς μόρφωση δὲν γίνεται τίποτε.»

Είναι σημαντικό για την κατανόηση του κλίματος και των συνθηκών οι οποίες επικρατούν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, να ανασύρουμε από την λήθη το **Ψήφισμα** που κατατέθηκε, και έγινε δεκτό, από την πρωτομαγιάτικη συγκέντρωση δημοσιευμένο, επίσης, από την «Εφημερίς» του Κορομηλά στις 2/5/1894:

«Οἱ διεθνεῖς σοσιαλισταὶ καὶ οἱ ἐργάται Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς

Πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος

«Συνελθόντες σήμερον τὴν 1ην Μαΐου 1894 ἔτους, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 5ην μ.μ. πάντες οἱ διεθνεῖς σοσιαλισταὶ καὶ ἐν γένει πάντες οἱ ὑπὸ μισθὸν εὑρισκόμενοι καὶ πάσχοντες ἐργάται Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν καὶ ψηφίζομεν τὰ ἑξῆς:

α) Τὴν Κυριακὴν νὰ κλείωνται τὰ καταστήματα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ οἱ ἐργάται νὰ ἀναπαύωνται.

β) Οἱ ἐργάται νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ 8 ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐργασία εἰς τοὺς ἀνηλίκους.

γ) Νὰ ἀπονέμεται σύνταξις εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας παθόντας καὶ καταστάντας ἀνικάνους πρὸς συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ τῆς οἰκογένειας των.

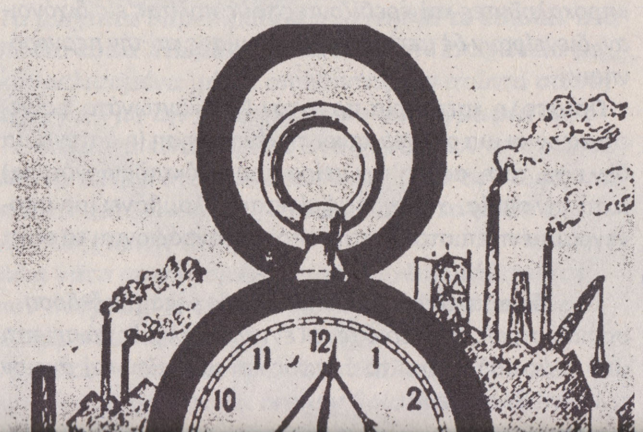
δ) Νὰ καταργηθῶσιν αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις.

ε) Νὰ καταργηθῇ ἡ διὰ χρέη προσωπικὴ κράτησις, καὶ

στ) Ἀνατίθεται εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν σοσιαλιστικῶν ἐφημερίδων ἡ ἐπίδοσις τοῦ παρόντος ψηφίσματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου παρακαλεῖται αὐτὴ νὰ συντάξῃ νομοσχέδια καὶ ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν κατὰ τὴν ἀμέσως συγκληθησομένην αὐτῆς σύνοδον».

(ἕπονται ὑπογραφαί).

συνέχεια στη σελ. 8

1. Ο «Κεντρικός Σοσιαλιστικός Σύλλογος» ιδρύεται το 1893 (...

«εκβιασμού και σχεδιασμού δολοφονίας» του «εθνικού ευεργέτη» Αντρέα Συγγρού, από τον φοιτητή Ευάγγελο Μαρκαντωνάτο.

Αλλά ας ακολουθήσουμε τα γεγονότα από την αρχή:

Ο Ευάγγελος Μαρκαντωνάτος, γεννήθηκε στο 1868 στην Κεφαλονιά. Στην Αθήνα καταφθάνει ως φοιτητής της Νομικής Σχολής και συγχρόνως εργάζεται ως τυπογράφος. Συμμετέχει στον «*Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο*»1 σαν απλό μέλος στην αρχή και μετέπειτα ως γραμματέας, ενώ αρθρογραφεί και στην εφημερίδα «*Σοσιαλιστής*»2.

Τα άρθρα της εφημερίδας επιμένουν στην ανάδειξη των ζητημάτων/προβλημάτων της εποχής· αφ΄ ενός της σταφιδικής κρίσης, της πτώσης του αγροτικού εισοδήματος, της οικονομικής ύφεσης, της χρεωκοπίας και αφ' ετέρου των εξαντλητικών συνθηκών εργασίας, της εκμετάλλευσης, της θανατικής ποινής κ.λπ. Η εφημερίδα προσπαθεί να κάνει κατανοητή την αντίθεση ανάμεσα στην «*φούχτα [των] ''ευτυχισμένων''* και του *''πλήθους των ανθρώπων που αγωνίζονται μέρα και νύχτα''*».

Παράλληλα, οι στήλες της εφημερίδας φιλοξενούν και μεταφέρουν πραγματικές εικόνες εξαθλίωσης· «*την εξάπλωση της επαιτείας και της εγκληματικότητας, τον κόσμο των φυλακών και του περιθωρίου, τα εγκλήματα σώματος και ψυχής, όλα όσα αποτελούσαν το ορατό σύμπτωμα της κοινωνικής δυσλειτουργίας*»3. Αρκετοί συμμετέχοντες στην οργάνωση και την εφημερίδα συντάσσουν και μεταφράζουν κείμενα, οργανώνουν περιοδείες, ιδρύουν νέα τμήματα στην επαρχία. Ιδιαίτερα τα έτη 1892-1894 είναι έντονη η δημόσια παρουσία των σοσιαλιστών στις πόλεις και στην ύπαιθρο, στα σταφιδοπαραγωγικά κέντρα κ.λπ.

1. Ο «Κεντρικός Σοσιαλιστικός Σύλλογος ιδρύεται» το 1890 (έως το 1894) από τον Σταύρο Καλλέργη· διαθέτει πάνω από 200 εγγεγραμμένα μέλη. [Ανάλογες τάσεις εμφάνισης εθνικών σοσιαλιστικών οργανώσεων, διακρίνονται σε όλα τα βαλκάνια καθ΄ όλη την δεκαετία του 1890: Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Βουλγάρων Εργατών (1891), Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Σερβίας (1892), Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Ρουμανίας (1893), Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Κροατίας (1894), Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Σλοβενίας (1896)].

2. Το ίδιο έτος εκδίδεται από τον Καλλέργη η εφημερίδα «*Σοσιαλιστής - Όργανον των κοινωνικοκτημονικών κοσμοπολιτικών αρχών*». Οι περίοδοι εκδόσεως της εφημερίδας είναι: 1890, 1892-1894 – 1902.

3. «Οι φίλοι της τάξεως», *Σοσιαλιστής*, 23-29/6/1890, σ. 1-2.

Μια άλλη, σχετικά λεπτομερής παρουσίαση της συγκέντρωσης, από την εφημερίδα «Εφημερίς» του Κορομηλά η οποία κυκλοφόρησε στις 2 Μαΐου 1894, περιγράφει:

«Χθὲς ἀπὸ τῆς 4ης ὥρας μ.μ., ὡς προεκηρύχθη, ἤρξαντο νὰ συναθροίζωνται ἐν τῷ παρὰ τὸ Στάδιον χώρῳ, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἐν Ἑλλάδι. Μὲ τοὺς σοσιαλιστὰς προσήρχοντο καὶ ἁπλοῖ θεαταί, πολλαὶ δὲ οἰκογένειαι κατέλαβον τὰς διεσπαρμένας τραπέζας τοῦ μικροῦ καφενείου.

Ἡ πληθώρα τοῦ ὡραίου φύλου ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε φόβος ταραχῶν, ἀλλ' ἡ ἀστυνομία καὶ ἡ μοιραρχία παραβλέπουσαι τὸ οἰωνοσκόπιον ἔθεσαν ἀστυφύλακας ὑπὸ ἀστυνόμους καὶ ἔφιππον δύναμιν χωροφυλάκων.

Περὶ τὴν 6ην ὥραν μ.μ., ἅπας ὁ χῶρος τοῦ σταδίου ἐκαλύφθη ὑπὸ ποικίλου κόσμου ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο 50 - 60 περίπου σοσιαλισταί, πάντες τίμιοι καὶ φιλόπονοι ἐργάται, φέροντες ἐρυθρὰς κογκάρδας ἐπὶ τοῦ στήθους.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς συναθροίσεως ἐθεάθησαν ἀστυφύλακές τινες, ἐκ τῶν διαταχθέντων, ὅπως ἐπιβλέψωσι τὴν τάξιν, διανέμοντες κρυφίως διακηρύξεις εἰς τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν, ἐρωτώμενοι δὲ περὶ τούτων ἀπήντων σιγανὰ ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τοὺς ἀκούῃ τρίτος «τί νά κάνωμε, μπλέξαμε καὶ μεις». Τὸ γεγονὸς παρήγαγε βαθεῖαν αἴσθησιν.

Πρῶτος μίλησε ὁ Πλάτων Δρακούλης. Ὁ λόγος του ἦταν συνετός. Ἔκανε μᾶλλον διάλεξι ἐπάνω στὸ ἱστορικὸ τῆς ἐργατικῆς πρωτομαγιᾶς.

Δεύτερος μίλησε ὁ Σταῦρος Καλλέργης. Ὁ λόγος του ἦταν πολεμικὸς καὶ γεμᾶτος μῖσος κατὰ τῆς πλουτοκρατίας. Με τὴ δυνατὴ φωνή του ἀνέπτυξε τὸ σοσιαλιστικὸ πρόγραμμα, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούστηκε σὲ δημόσιο τόπο. Νὰ μία περικοπὴ ἀπὸ τὸν λόγο του:

«Ποῖοι εἴμεθα καὶ τί θέλομεν; Εἴμεθα σοσιαλισταὶ καὶ θέλομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἐργατῶν καὶ τὴν διάδοσιν τῆς ἰδέας τῆς ἐντελοῦς χειραφετήσεως αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι. Τὴν ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ μας θὰ ζητήσωμεν κατ' ἀρχὰς μὲ εἰρηνικὰ

4. Θα περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια έως την επόμενη διοργάνωση εργατικής Πρωτομαγιάς στην Ελλάδα.

5. Η 1η Μαΐου καθιερώθηκε ως εργατική Πρωτομαγιά την 20η Ιουλίου του 1889 κατά τη διάρκεια της Δευτέρας Διεθνούς στο Παρίσι, σε ανάμνηση της Σφαγής του Σικάγο το 1886.

ως, ἀποφασίζομεν καὶ ψηφίζομεν τα ἑξῆς:

α) Τὴν Κυριακὴν νὰ κλείωνται τὰ καταστήματα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ οἱ ἐργάται νὰ ἀναπαύωνται.

β) Οἱ ἐργάται νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ 8 ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐργασία εἰς τοὺς ἀνηλίκους.

γ) Νὰ ἀπονέμεται σύνταξις εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας παθόντας καὶ καταστάντας ἀνικάνους πρὸς συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ τῆς οἰκογένειας των.

δ) Νὰ καταργηθῶσιν αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις.

ε) Νὰ καταργηθῇ ἡ διὰ χρέη προσωπικὴ κράτησις, καὶ

στ) Ἀνατίθεται εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν σοσιαλιστικῶν ἐφημερίδων ἡ ἐπίδοσις τοῦ παρόντος ψηφίσματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου παρακαλεῖται αὐτὴ νὰ συντάξῃ νομοσχέδια καὶ ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν κατὰ τὴν ἀμέσως συγκληθησομένην αὐτῆς σύνοδον».

(ἕπονται ὑπογραφαί).

συνέχεια στη σελ. 8

Οι φυλακές του Παλαιού Στρατώνα, στο Μοναστηράκι. Ξακουστές για τις άθλιες συνθήκες που επικρατούσαν και τα βασανιστήρια.

συνέχεια από τη σελ. 7

Στο τέλος της συγκέντρωσης γίνονται συλλήψεις και εν συνεχεία είκοσι επτά ημέρες μετά την πρωτομαγιά, συλλαμβάνεται, υπό του αξιωματικού της Ασφάλειας Μιλτιάδη Έβερτ, ο Ευάγγελος Μαρκαντωνάτος κατηγορούμενος για τον «σχεδιασμό δολοφονίας» του Συγγρού...

Ο τραπεζίτης Ανδρέας Συγγρός, κεφαλαιοκράτης, μεγαλο-τοκογλύφος, «μηχανορράφος και επιδέξιος πολιτικάντης», δυνάστης των εργατών του, συγγενής του στέμματος, υπεύθυνος σε μεγάλο βαθμό για τους «*διεθνείς δανεισμούς της χώρας*», δηλώνει ορθά κοφτά ότι «*δεν προτίθεται ποτέ του να πληρώσει το παραμικρό ως φόρο*». Όπως είναι φυσικό δεν καθίσταται ιδιαίτερα αγαπητός σε σοσιαλιστές ή αναρχικούς.

Τις επόμενες τρεις ημέρες συλλαμβάνονται, ανακρίνονται και προφυλακίζονται στις φυλακές του Παλαιού Στρατώνα έντεκα ακόμα στελέχη του «Σοσιαλιστή» μεταξύ των οποίων ο Αλέξανδρος Ματιάτος και Διονύσιος Μάργαρης με την κατηγορία «*εκβιασμός προσώπου δι' επιστολών*»· ως φαίνεται, δεν τους ωφέλησε καθόλου η βιάση τους να καταδείξουν και να αποκηρύξουν δημόσια, την προηγούμενη ημέρα, στον Τύπο τον Μαρκαντωνάτο «*ως αναρχικό*».

Ο Μαρκαντωνάτος, –που τα παίρνει όλα επάνω του αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την πράξη και αποκη-

λόγω του ασφυκτικού κλίματος που επικρατούσε στην Αθήνα– στην Γαλλία. Οι κατηγορίες που του αποδίδονται είναι ότι «*ἐν συστάσει μετ' ἄλλων προὐκάλεσε ἀπείθειαν πρὸς τοὺς νόμους καὶ διατάραξιν τῆς εἰρήνης τῆς πολιτείας*» – προφυλακίζεται στην ίδια φυλακή.

Στα τέλη Οκτωβρίου, μετά από δύο μήνες προφυλάκιση, εκδικάζονται οι υποθέσεις. Στην ομαδική δίκη που κρατά ελάχιστα, το κατηγορητήριο κατέπεσε και όλοι οι κατηγορούμενοι απαλλάσσονται ενώ στο Κακουργιοδικείο Χαλκίδας ο Μαρκαντωνάτος αθωώνεται παμψηφεί. Την ίδια μέρα αθωώνεται και ο Καλλέργης. Από την διαδικασία προκύπτει ότι στην ουσία κατηγορήθηκε για την μετάφραση και δημοσίευση στην εφημερίδα Σοσιαλιστής, ενός κειμένου του «*διάσημου κοινωνιολόγου*» αναρχικού Κροπότκιν με τίτλο «*Εἰς αἰών προσδοκίας*»6. Η δίωξή του ενεργοποιείται εννέα μήνες μετά την δημοσίευσή του, και φυσικά μετά από τις αξιώσεις της «Διεθνούς Υπηρεσίας Διώξεως Αναρχικών».

Ποινικοποιείται, λοιπόν, ο λόγος, μια και οι πράξεις δεν περιέχουν επαναστατική βία. Η δυναμική των διαχεόμενων ιδεών που αμφισβητούν τα μέχρι τότε καθιερωμένα, φαίνεται να τρομάζει. Μαζί με την κατηγορία της διασάλευσης της τάξης παρουσιάζονται από το κράτος σχεδιασμοί και προτάσεις όπως «*απομάκρυνση των άεργων και των σοσιαλιστών από την Αθήνα*».

Παράλληλα, η αλληλεγγύη κινείται ταυτόχρονα με την αναταραχή του αγροτικού κόσμου· μια εβδομάδα μετά τις συλλήψεις πραγματοποιείται στην Πάτρα, απεργία των «εργατών των σταφιδοκτημάτων» με εξακριβωμένη την παρουσία του Καλλέργη στα γεγονότα, ενώ στον Πύργο συλλαμβάνονται σε πορείες των σταφιδοπαραγωγών σοσιαλιστές και αναρχικοί.7

Ωστόσο το κτύπημα, μέσω των διώξεων και της καταστολής, διαλύει τον *Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο* και αναζητούνται νέα ονόματα για τις εφημερίδες του σοσιαλιστικού χώρου, όπως π.χ. ο *Σοσιαλιστής* μετονομάζεται σε *Σοσιαλισμό*, ο *Μεταρρυθμιστής* και ο *Σοσιαλιστικός*

αστυνομίας με την ιταλική για τον εντοπισμό αναρχικών ανάμεσα στις ιταλικές εργατικές κοινότητες9.

Οι αναρχικοί και οι ιδέες τους διαχωρίζονται πλέον από τις μετριοπαθείς τάσεις οι οποίες, επί το πλείστον, επικρατούν στο σοσιαλιστικό χώρο. Η *Σοσιαλιστική Εφημερίδα* δηλώνει καθαρά αυτήν την μετατόπιση διαβεβαιώνοντας, μεταξύ των άλλων, ότι «*ἡ κατάργησις τῆς ἰδιοκτησίας δὲν δηλοῖ τί, πολλῷ μᾶλλον σοσιαλιστικὴν ἰδέαν*».

Τέλος, το επόμενο έτος 1895 ο σοσιαλιστικός σύλλογος «Άρδην» δηλώνει ότι «*σήμερον 1ην Μαΐου ἡμέραν ἑορτῆς τῶν σοσιαλιστῶν δὲν θὰ προβῶμεν εἰς οὐδεμίαν ἐκδήλωσιν τῶν φρονημάτων Μας*»...

...Θα περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια έως την επόμενη διοργάνωση εργατικής Πρωτομαγιάς στην Ελλάδα...

***

Ακολουθούν δύο άρθρα του Ευάγγελου Μαρκαντωνάτου, χαρακτηριστικά των ιδεών τής, προ των διώξεων, εποχής.

Το πρώτο δημοσιεύεται στο 16ο τεύχος του «*Σοσιαλιστή*» τον Δεκέμβριο του 1892 με τίτλο:

«Ἡ πολυτέλεια ὡς προνόμιο ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ γένος καὶ τὸν πλοῦτο»

Τὴν ἀνισότητα τῶν κοινωνιῶν χαρακτηρίζει πρὸ πάντων ἡ πολυτέλεια. Από τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ κοινωνικὸς οὗτος σάραξ κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα. Ανατρέχοντες εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους βλέπομεν ὅτι ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἦν δοῦλος ἐκεῖ καὶ ἡ πολυτέλεια εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀκρότατον αὐτῆς σημεῖον. Διὰ τοὺς ἐκμυζητὰς τοῦ λαοῦ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας τῶν ἀρχαίων Ἀσσυρίων, Αἰγυπτίων κτλ., ἡ πολυτέλεια ἦν τὸ μόνον μέσον ὅπως ἐπιδείξωσι τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὑπεροχήν των. Ὅσον ἡ ἀνθρωπότης ἀνεπτύσσετο τόσον αὕτη ἐλαττοῦτο, ὅσον δὲ ἐξαχρειοῦτο, τόσον ηὔξανεν. Εἶναι ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα καθὼς καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποία ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς πολυτελείας διεφθάρησαν καὶ καταστράφησαν. Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαίοι ἐφ' ὅσον διετέλουν λιτοὶ καὶ ὀλιγαρκεῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐμε-

Οι φυλακές του Παλαιού Στρατώνα, στο Μοναστηράκι.
Ξακουστές για τις άθλιες συνθήκες που επικρατούσαν και τα βασανιστήρια.

συνέχεια από τη σελ. 7

Στο τέλος της συγκέντρωσης γίνονται συλλήψεις και εν συνεχεία είκοσι επτά ημέρες μετά την πρωτομαγιά, συλλαμβάνεται, υπό του αξιωματικού της Ασφάλειας Μιλτιάδη Έβερτ, ο Ευάγγελος Μαρκαντωνάτος κατηγορούμενος για τον «σχεδιασμό δολοφονίας» του Συγγρού...

Ο τραπεζίτης Ανδρέας Συγγρός, κεφαλαιοκράτης, μεγαλο-τοκογλύφος, «μηχανορράφος και επιδέξιος πολιτικάντης», δυνάστης των εργατών του, συγγενής του στέμματος, υπεύθυνος σε μεγάλο βαθμό για τους «*διεθνείς δανεισμούς της χώρας*», δηλώνει ορθά κοφτά ότι «*δεν προτίθεται ποτέ του να πληρώσει το παραμικρό ως φόρο*». Όπως είναι φυσικό δεν καθίσταται ιδιαίτερα αγαπητός σε σοσιαλιστές ή αναρχικούς.

Τις επόμενες τρεις ημέρες συλλαμβάνονται, ανακρίνονται και προφυλακίζονται στις φυλακές του Παλαιού Στρατώνα έντεκα ακόμα στελέχη του «Σοσιαλιστή» μεταξύ των οποίων ο Αλέξανδρος Ματιάτος και Διονύσιος Μάργαρης με την κατηγορία «*εκβιασμός προσώπου δι' επιστολών*»· ως φαίνεται, δεν τους ωφέλησε καθόλου η βιάση τους να καταδείξουν και να αποκηρύξουν δημόσια, την προηγούμενη ημέρα, στον Τύπο τον Μαρκαντωνάτο «*ως αναρχικό*».

Ο Μαρκαντωνάτος, –που τα παίρνει όλα επάνω του αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την πράξη και αποκηρύσσοντας τις αναρχικές πρακτικές– παραπέμπεται στο Κακουργιοδικειο «*ως ὑπαίτιος ἐκβιασμοῦ*» και οι υπόλοιποι έντεκα παραπέμπονται στο Πλημμελειοδικείο ως «*προκαλοῦντες καὶ ἐρεθίζοντες τοὺς πολίτας εἰς διχόνοιαν, διεγείρουν δὲ μεταξὺ αὐτῶν τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνησιν*».

Ωστόσο, η κατηγορία προς τον Μαρκαντωνάτο φαίνεται να είναι μια αρκετά κακοστημένη κίνηση (η αστυνομία δεν είχε, τότε, ακόμη την πείρα που απόκτησε αργότερα) κατά την οποία, ο Συγγρός φαίνεται να λαμβάνει μία **υπογεγραμμένη** επιστολή, στην οποία αναγράφονται τα εξής:

«... *... δι' αὐτὸ ἀπαιτοῦνται 23.560 δρχ. γιὰ τὴν ἔκδοση ... σοσιαλιστικῆς ἐφημερίδας καὶ ἐντύπων ἀλλιῶς θὰ σείεται ὑπὸ τοὺς πόδας σου τὸ ἔδαφος καὶ μοιραῖον καὶ ἄγριον τέλος σὲ ἀναμένει*» ....

(η επιστολή κλείνει με μία φράση του Βαγιάν) ... ...

υποθέσεις. Στην ομαδική δίκη που κρατά ελάχιστα, το κατηγορητήριο κατέπεσε και όλοι οι κατηγορούμενοι απαλλάσσονται ενώ στο Κακουργιοδικείο Χαλκίδας ο Μαρκαντωνάτος αθωώνεται παμψηφεί.

Την ίδια μέρα αθωώνεται και ο Καλλέργης. Από την διαδικασία προκύπτει ότι στην ουσία κατηγορήθηκε για την μετάφραση και δημοσίευση στην εφημερίδα Σοσιαλιστής, ενός κειμένου του «*διάσημου κοινωνιολόγου*» αναρχικού Κροπότκιν με τίτλο «*Είς αἰών προσδοκίας*»6. Η δίωξή του ενεργοποιείται εννέα μήνες μετά την δημοσίευσή του, και φυσικά μετά από τις αξιώσεις της «Διεθνούς Υπηρεσίας Διώξεως Αναρχικών».

Ποινικοποιείται, λοιπόν, ο λόγος, μια και οι πράξεις δεν περιέχουν επαναστατική βία. Η δυναμική των διαχεόμενων ιδεών που αμφισβητούν τα μέχρι τότε καθιερωμένα, φαίνεται να τρομάζει. Μαζί με την κατηγορία της διασάλευσης της τάξης παρουσιάζονται από το κράτος σχεδιασμοί και προτάσεις όπως «*απομάκρυνση των άεργων και των σοσιαλιστών από την Αθήνα*».

Παράλληλα, η αλληλεγγύη κινείται ταυτόχρονα με την αναταραχή του αγροτικού κόσμου· μια εβδομάδα μετά τις συλλήψεις πραγματοποιείται στην Πάτρα, απεργία των «εργατών των σταφιδοκτημάτων» με εξακριβωμένη την παρουσία του Καλλέργη στα γεγονότα, ενώ στον Πύργο συλλαμβάνονται σε πορείες των σταφιδοπαραγωγών σοσιαλιστές και αναρχικοί.7

Ωστόσο το κτύπημα, μέσω των διώξεων και της καταστολής, διαλύει τον *Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο* και αναζητούνται νέα ονόματα για τις εφημερίδες του σοσιαλιστικού χώρου, όπως π.χ. ο *Σοσιαλιστής* μετονομάζεται σε *Σοσιαλισμό*, ο *Μεταρρυθμιστής* και ο *Σοσιαλιστικός Σύλλογος* ενώνονται σε μία νέα έκδοση με τίτλο *Σοσιαλιστική Εφημερίς*.

Ο πανικός τραυματίζει τις διαπροσωπικές σχέσεις. Αποκηρύξεις στον Τύπο, καχυποψία, αλληλοκατηγορίες. Ο ημερήσιος τύπος χαρακτηρίζει τους συλληφθέντες «*αποκλίνουσες περιπτώσεις, στην καλύτερη περίπτωση γραφικοί, στη χειρότερη φανατικοί ιδεολόγοι με ασταθή προσωπικότητα*»8 ευρισκόμενος στην ίδια γραμμή με δηλώσεις πρώην συντρόφων: «*δεν εἶνε ὑγιὴς διανοητικῶς*» ή «*οὗτοι βεβαίως εἶναι τρελοί*».

Πολλοί καταλήγουν σε δηλώσεις νομιμοφροσύνης και παράλληλα καταδικάζουν τα «*βίαια, αιμοβόρα και απάνθρωπα μέσα των αναρχικών*». Συγχρόνως, οι ειδήσεις από την Δύση αναστατώνουν· στα τέλη Ιουνίου του 1894 δολοφονείται ο γάλλος πρόεδρος της Δημοκρατίας Καρνό από τον ιταλό αναρχικό Καζέριο – ο τελευταίος εκτελείται

«Άρδην» δηλώνει ότι «*σήμερον 1ην Μαΐου ἡμέραν ἑορτῆς τῶν σοσιαλιστῶν δὲν θὰ προβῶμεν εἰς οὐδεμίαν ἐκδήλωσιν τῶν φρονημάτων Μας*»...

...Θα περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια έως την επόμενη διοργάνωση εργατικής Πρωτομαγιάς στην Ελλάδα...

***

Ακολουθούν δύο άρθρα του Ευάγγελου Μαρκαντωνάτου, χαρακτηριστικά των ιδεών τής, προ των διώξεων, εποχής.

Το πρώτο δημοσιεύεται στο 16ο τεύχος του «*Σοσιαλιστή*» τον Δεκέμβριο του 1892 με τίτλο:

«Ἡ πολυτέλεια ὡς προνόμιο πού πηγάζει ἀπὸ τὸ γένος καὶ τὸν πλοῦτο»

Τὴν ἀνισότητα τῶν κοινωνιῶν χαρακτηρίζει πρὸ πάντων ἡ πολυτέλεια. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ κοινωνικὸς οὗτος σάραξ κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀνατρέχοντες εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους βλέπομεν ὅτι ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἦν δοῦλος ἐκεῖ καὶ ἡ πολυτέλεια εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀκρότατον αὐτῆς σημεῖον. Διὰ τοὺς ἐκμυζητὰς τοῦ λαοῦ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας τῶν ἀρχαίων Ἀσσυρίων, Αἰγυπτίων κτλ., ἡ πολυτέλεια ἦν τὸ μόνον μέσον ὅπως ἐπιδείξωσι τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὑπεροχήν των. Ὅσον ἡ ἀνθρωπότης ἀνεπτύσσετο τόσον αὕτη ἠλαττοῦτο, ὅσον δὲ ἐξαχρειοῦτο, τόσον ηὔξανεν. Εἶναι ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα καθὼς καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς πολυτελείας διεφθάρησαν καὶ κατεστράφησαν. Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι ἐφ' ὅσον διετέλουν λιτοὶ καὶ ὀλιγαρκεῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐμεγαλούργησαν, ὅταν δὲ εἰσεχώρησε παρ' αὐτοῖς ὁ σάραξ τῆς πολυτελείας, ἠτιμάσθησαν ἐξηχρειώθησαν καὶ παρεσκεύασαν τὴν πτῶσιν των. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἠμαύρωσεν ὁπωσοῦν κατὰ τὰ τελευταία του ἔτη τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, ἕνεκεν τῆς εἰς τὴν πολυτέλειαν ῥοπῆς αὐτοῦ. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους καθ' οὓς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ γένους καὶ τῆς παιδείας ἀντικατέστησεν ἡ τοῦ πλούτου, ἡ πολυτέλεια ἔλαβε μεγαλητέραν ἐπίδοσιν.

Οὕτω δὲ βλέπομεν ὅτι ἐνῶ χιλιάδες χιλιάδων τέκνων τοῦ λαοῦ πάσχουσιν ἐκ τῆς πείνης καὶ ριγῶσιν ἐκ τοῦ ψύχους, ἡ ἀβροδίαιτος κόρη νεοπλούτου ἐμπόρου καταspαταλᾷ χιλιάδας δραχμῶν εἰς πολυτελῆ κοσμήματα καὶ φορέματα οὐδόλως λογιζόμενη ὅτι ὑπάρχουσι χιλιάδες δυστυχεῖς οἵτινες στεροῦνται καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου.

Ὁ σοσιαλισμὸς θεωρεῖ τὴν πολυτέλειαν ἀνωφελῆ καὶ συγχρόνως ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ ἀτόμου καὶ συλλήβδην τῆς κοινωνίας ἁπάσης. Ὁπόσων δὲ κακῶν πρό-

τος, υπεύθυνος σε μεγάλο βαθμό για τους *«διεθνείς δανεισμούς της χώρας»*, δηλώνει ορθά κοφτά ότι *«δεν προτίθεται ποτέ του να πληρώσει το παραμικρό ως φόρο»*. Όπως είναι φυσικό δεν καθίσταται ιδιαίτερα αγαπητός σε σοσιαλιστές ή αναρχικούς.

Τις επόμενες τρεις ημέρες συλλαμβάνονται, ανακρίνονται και προφυλακίζονται στις φυλακές του Παλαιού Στρατώνα έντεκα ακόμα στελέχη του «Σοσιαλιστή» μεταξύ των οποίων ο Αλέξανδρος Ματιάτος και Διονύσιος Μάργαρης με την κατηγορία *«εκβιασμός προσώπου δι' επιστολών»*· ως φαίνεται, δεν τους ωφέλησε καθόλου η βιάση τους να καταδείξουν και να αποκηρύξουν δημόσια, την προηγούμενη ημέρα, στον Τύπο τον Μαρκαντωνάτο *«ως αναρχικό»*.

Ο Μαρκαντωνάτος, –που τα παίρνει όλα επάνω του αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την πράξη και αποκηρύσσοντας τις αναρχικές πρακτικές– παραπέμπεται στο Κακουργιοδικείο *«ὡς ὑπαίτιος ἐκβιασμοῦ»* και οι υπόλοιποι έντεκα παραπέμπονται στο Πλημμελειοδικείο ως *«προκαλοῦντες καὶ ἐρεθίζοντες τοὺς πολίτας εἰς διχόνοιαν, διεγείρουν δὲ μεταξὺ αὐτῶν τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνησιν»*.

Ωστόσο, η κατηγορία προς τον Μαρκαντωνάτο φαίνεται να είναι μια αρκετά κακοστημένη κίνηση (η αστυνομία δεν είχε, τότε, ακόμη την πείρα που απόκτησε αργότερα) κατά την οποία, ο Συγγρός φαίνεται να λαμβάνει μία **υπογεγραμμένη** επιστολή, στην οποία αναγράφονται τα εξής:

«... ... δι' αὐτὸ ἀπαιτοῦνται 23.560 δρχ. γιὰ τὴν ἔκδοση ... σοσιαλιστικῆς ἐφημερίδας καὶ ἐντύπων ἀλλιῶς θὰ σείεται ὑπὸ τοὺς πόδας σου τὸ ἔδαφος καὶ μοιραῖον καὶ ἄγριον τέλος σὲ ἀναμένει» ....

(η επιστολή κλείνει με μία φράση του Βαγιάν) ... ...

«Ὑποσημειοῦμαι μεθ' ὅλου τοῦ μίσους τὸ ὁποῖο τρέφω»

Ε. Μαρκαντωνᾶτος

Στις 30 Ιουλίου συγχρόνως με την έκδοση του βουλεύματος του συμβουλίου εφετών, πεθαίνει στη φυλακή, άρρωστος από τις άθλιες και εξοντωτικές συνθήκες, ο Διονύσιος Μάργαρης. Διενεργείται έρανος μεταξύ των συντρόφων του για τα έξοδα κηδείας και γίνεται προσπάθεια να δημοσιοποιηθούν στις εφημερίδες οι άθλιες συνθήκες κράτησης. Τίποτα, φυσικά, δεν αλλάζει.

Μία μέρα μετά τον θάνατο του Μάργαρη συλλαμβάνεται ο Σταύρος Καλλέργης λίγο πριν μεταβεί –μάλλον

φαίνεται να τρομάζει. Μαζί με την κατηγορία της διασάλευσης της τάξης παρουσιάζονται από το κράτος σχεδιασμοί και προτάσεις όπως *«απομάκρυνση των άεργων και των σοσιαλιστών από την Αθήνα»*.

Παράλληλα, η αλληλεγγύη κινείται ταυτόχρονα με την αναταραχή του αγροτικού κόσμου· μια εβδομάδα μετά τις συλλήψεις πραγματοποιείται στην Πάτρα, απεργία των «εργατών των σταφιδοκτημάτων» με εξακριβωμένη την παρουσία του Καλλέργη στα γεγονότα, ενώ στον Πύργο συλλαμβάνονται σε πορείες των σταφιδοπαραγωγών σοσιαλιστές και αναρχικοί.7

Ωστόσο το κτύπημα, μέσω των διώξεων και της καταστολής, διαλύει τον *Κεντρικό Σοσιαλιστικό Σύλλογο* και αναζητούνται νέα ονόματα για τις εφημερίδες του σοσιαλιστικού χώρου, όπως π.χ. ο *Σοσιαλιστής* μετονομάζεται σε *Σοσιαλισμό*, ο *Μεταρρυθμιστής* και ο *Σοσιαλιστικός Σύλλογος* ενώνονται σε μία νέα έκδοση με τίτλο *Σοσιαλιστική Εφημερίς*.

Ο πανικός τραυματίζει τις διαπροσωπικές σχέσεις. Αποκηρύξεις στον Τύπο, καχυποψία, αλληλοκατηγορίες. Ο ημερήσιος τύπος χαρακτηρίζει τους συλληφθέντες *«αποκλίνουσες περιπτώσεις, στην καλύτερη περίπτωση γραφικοί, στη χειρότερη φανατικοί ιδεολόγοι με ασταθή προσωπικότητα»*8 ευρισκόμενος στην ίδια γραμμή με δηλώσεις πρώην συντρόφων: *«δὲν εἶνε ὑγιὴς διανοητικῶς»* ή *«οὗτοι βεβαίως εἶναι τρελοί»*.

Πολλοί καταλήγουν σε δηλώσεις νομιμοφροσύνης και παράλληλα καταδικάζουν τα *«βίαια, αιμοβόρα και απάνθρωπα μέσα των αναρχικών»*. Συγχρόνως, οι ειδήσεις από την Δύση αναστατώνουν· στα τέλη Ιουνίου του 1894 δολοφονείται ο γάλλος πρόεδρος της Δημοκρατίας Καρνό από τον ιταλό αναρχικό Καζέριο – ο τελευταίος εκτελείται στη Λυών. Δεύτερη είδηση η συνεργασία της γαλλικής

6. Εφημερίδα Σοσιαλιστής (α΄ δεκαπενθήμερο Φεβρουαρίου 1894, σ. 1-2). Μάλλον αφορά απόδοση που βασίζεται στα «Συμπεράσματα» βιβλίου του Κροπότκιν για τη γαλλική επανάσταση του 1789. (P. Kropotkin, *The Great French Revolution, 1789-1793*, Νέα Υόρκη, Vanguard Printings, 1927, σ. 573-583.)

7. Ανάμεσα στους συλληφθέντες αναρχικούς είναι οι Δημήτριος Αρνέλλος, Α. Θεοδωρίδης και Δ. Μπαντούνας συμμετέχοντες στα αναρχικά έντυπα *Επί τα Πρόσω* (Πάτρα, 1896) και *Νέον Φως* (Πύργος, 1898-1899).

8. Ενδεικτικά «[ο Μαρκαντωνάτος] δεν εἶνε ὑγιὴς διανοητικῶς», *Νέα Εφημερίς*, 19/5/1894, σ. 5

πηγάζει ἀπὸ τὸ γένος καὶ τὸν πλοῦτο»

Τὴν ἀνισότητα τῶν κοινωνιῶν χαρακτηρίζει πρὸ πάντων ἡ πολυτέλεια. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ κοινωνικὸς οὗτος σάραξ κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀνατρέχοντες εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους βλέπομεν ὅτι ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἦν δοῦλος ἐκεῖ καὶ ἡ πολυτέλεια εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀκρότατον αὐτῆς σημεῖον. Διὰ τοὺς ἐκμυζητὰς τοῦ λαοῦ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας τῶν ἀρχαίων Ἀσσυρίων, Αἰγυπτίων κτλ., ἡ πολυτέλεια ἦν τὸ μόνον μέσον ὅπως ἐπιδείξωσι τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὑπεροχήν των. Ὅσον ἡ ἀνθρωπότης ἀνεπτύσσετο τόσον αὕτη ἐλαττοῦτο, ὅσον δὲ ἐξαχρειοῦτο, τόσον ηὔξανεν. Εἶναι ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα καθὼς καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς πολυτελείας διεφθάρησαν καὶ κατεστράφησαν. Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι ἐφ' ὅσον διετέλουν λιτοὶ καὶ ὀλιγαρκεῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐμεγαλούργησαν, ὅταν δὲ εἰσεχώρησε παρ' αὐτοῖς ὁ σάραξ τῆς πολυτελείας, ἠτιμάσθησαν ἐξηχρειώθησαν καὶ παρεσκεύασαν τὴν πτῶσιν των. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἠμαύρωσεν ὁπωσοῦν κατὰ τὰ τελευταία του ἔτη τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, ἕνεκεν τῆς εἰς τὴν πολυτέλειαν ῥοπῆς αὐτοῦ. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους καθ' οὓς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ γένους καὶ τῆς παιδείας ἀντικατέστησεν ἡ τοῦ πλούτου, ἡ πολυτέλεια ἔλαβε μεγαλητέραν ἐπίδοσιν.

Οὕτω δὲ βλέπομεν ὅτι ἐνῶ χιλιάδες χιλιάδων τέκνων τοῦ λαοῦ πάσχουσιν ἐκ τῆς πείνης καὶ ῥιγῶσιν ἐκ τοῦ ψύχους, ἡ ἀβροδίαιτος κόρη νεοπλούτου ἐμπόρου καταspαταλᾷ χιλιάδας δραχμῶν εἰς πολυτελῆ κοσμήματα καὶ φορέματα οὐδόλως λογιζόμενη ὅτι ὑπάρχουσι χιλιάδες δυστυχεῖς οἵτινες στεροῦνται καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου.

Ὁ σοσιαλισμὸς θεωρεῖ τὴν πολυτέλειαν ἀνωφελῆ καὶ συγχρόνως ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ ἀτόμου καὶ συλλήβδην τῆς κοινωνίας ἁπάσης. Ὁπόσων δὲ κακῶν πρόξενος τῇ κοινωνίᾳ ἐγένετο ἡ πολυτέλεια οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ ἀρνούμενος. Πόσαι δὲ θαλλεραὶ ὑπάρξεις κατέστρεψαν τὸν βίον ἢ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἀτίμωσιν, διότι ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς ὁμοίαν των, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀπολαύσωσι καὶ αὐταὶ ὡραῖα ἐνδύματα ἢ τιμαλφῆ κοσμήματα!

Ἡ τοιαύτη κοινωνικὴ ἀνωμαλία πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, καὶ θὰ ἐκλείψῃ ὅταν ἡ ἐπικράτησις τῶν σοσιαλιστικῶν ἀρχῶν ἰσοπεδώσῃ τὰς κοινωνίας καὶ ἀποκόψῃ πρόρριζα πᾶσαν ἐκ τοῦ γένους καὶ τοῦ πλούτου προερχομένην ὑπεροχήν».

9. *Νέα Εφημερίς*, 30/6/1894, σ. 5.

Το δεύτερο άρθρο δημοσιεύεται στις 14 Αυγούστου 1893 στο πρώτο φύλλο του «*Σοσιαλιστικού Συλλόγου*» με τίτλο:

«Ἡ τομὴ τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ»

Γεγονὸς μεγάλης σημασίας καὶ προσοχῆς ἄξιον συνετελέσθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, προσελκύσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν προσοχὴν πάντων.

Κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς Κορινθιακῆς διώρυγος εἰς ἃ παρευρέθησαν πλεῖστοι ὅσοι ἐκ τε τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν. Η Βασιλικὴ οἰκογένεια καὶ οἱ Ὑπουργοὶ πρὸς τούτοις δὲ μοῖρα τοῦ ἡμετέρου καὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ὁρμοῦντος Ἀγγλικοῦ στόλου παρῆσαν κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν τῶν ἐγκαινίων.

Τὸ ἔργον καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἐκτελέσεως καὶ ὑπὸ ἔποψιν τῆς κοινῆς χρήσεως εἶναι σπουδαῖον καὶ προοιωνίζεται πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς συγκοινωνίας δι' ὃν ἐξετελέσθη.

Ἐγράφησαν ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων κατὰ διαφόρους καιροὺς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων περὶ τῶν καθ' ἑκάστων καὶ νῦν δὲ ὅτε ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια, δὲν ὑστέρησαν κατὰ τοῦτο ἀλλ' ἐπλήρωσαν ὁλοκλήρους στήλας μὲ ταχυδρομικὰς καὶ τηλεγραφικὰς ἀνταποκρίσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ ἄλλως τε καὶ ὁ χῶρος τῆς ἐφημερίδος μας εἶνε ἀναλόγως μικρὸς καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἐπίκαιρον, κρίνομεν περιττὴν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν λαβόντων χώραν κατά τε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων καθ' ἣν ἀρκούμεθα νὰ ἀναγράψωμεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξεφώνησε λόγον μνημονεύσας πάντων τῶν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων συλλαβόντων τὴν ἰδέαν περὶ τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπονομὴν παρασήμου εἰς τὸν Μάτσαν, ἐργολάβον τοῦ Α. Συγγροῦ, τοῦ γνωστοῦ εὐεργέτου, ὅστις ἀνταπαντῶν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον, ὡσὰν νὰ ἀπευθύνετο πρὸς αὐτόν, εἶπεν ὅτι τὸ ν' ἀναλάβη τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου μὲ ἰδικὰ τοῦ κεφάλαια τὸ ἔπραξεν οὐδόλως ἀποβλέπον εἰς ἰδιοτελεῖς σκοπούς!! ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου καὶ χάριν τῆς συγκοινωνίας! Εὐεργέτης ἄνθρωπος!!!

Προσληφθείς χρόνος

Ζωή σε φέτες: "Πού πήγαν τα χρόνια μου; μήπως κρύφτηκαν κάτω από το τραπέζι της κουζίνας σαν μικρά φοβισμένα παιδιά που τρέμουν στην ιδέα πως κάποιος θα αγγίξει τα αμόλυντα όνειρά τους;" αναρωτιούνται οι στοχαστές της ύλης
Εικόνες από το παρελθόν βαμμένες στα χρώματα του παρόντος
Μεγαλώνοντας προσθέτουμε ή αφαιρούμε χρώματα (χωρίς τη συγκατάθεση κανενός)

Υπνωτική διχάλα
Μπαρκάρουμε τις
ώρες του τοξοβόλου

Εποχές μεταναστεύουν σε μέρη τροπικά
Άνθρωποι με κρίση ταυτότητας
Ο ήλιος χτενίζει τα μουστάκια του και ξεκινά ευδιάθετος τη μέρα του
Αγκαλιάσαμε το ψυχρό κορμί της νύχτας
Ούτε απόψε θα κοιμηθούμε: άγρυπνοι θα υπομείνουμε την ανοδική πορεία του πυρετού μας
Σε πόσες λέξεις να χωρέσεις την αλήθεια;
Με πόσες παρομοιώσεις να αντισταθείς στον πανικό του όχλου;
Μύρισε κάτι από καλοκαίρι
Τσιμεντωμένες αφίξεις κυμάτων
Προσομοιωτές
Πλάσματα από άλλη τροχιά ξαπλώνουν τις νύχτες στο δρόμο (ο ύπνος θα τους βρει εξαντλημένους από το βάρος του κόσμου. Παραδομένοι στο πουθενά ονειρεύονται την άνοιξη: ίσως κι ένα σπίτι με θέα στη θάλασσα)

Άλλη μια μέρα
τροχίζουν τα δόντια τους
Γεύμα για λίγους

Οι δρόμοι σε ανοικτή ακρόαση

Το σιδέρωμα είναι ένας καλός τρόπος να ξοδεύεις αναίμακτα τις σκέψεις σου: γλιστράει το σίδερο στο τσαλακωμένο ρούχο βρυχάται ο ατμός διαλύεται η ανάγκη να τρυπώσεις κρυφά στις πιο απομακρυσμένες σκέψεις σου τακτοποιείς προσωρινά τις εκκρε-

Το πουλόβερ της ρουτίνας
Η καραντίνα ήταν εδώ πολύ πριν εδραιωθεί
Ιδροκοπούν τα μέσα μας και βγαίνουν στη φόρα
Κόβουν βόλτες τα μερεμέτια
Γράψτε διαβάστε μιλήστε δείτε ταινίες και ελάτε σε μια βδομάδα να μας πείτε τι είναι ο κάβουρας και τι είναι το ζουμί του
Ανταλλακτήριο ιδεών
"Μην πατάς μόλις σφουγγάρισα μην ρίχνεις ψίχουλα μην λερώσεις τα ρούχα σου μην τρως μέσα στο αυτοκίνητο καθάρισε τα πάντα καθάρισε καθάρισε τίποτα να μη λερωθεί να μην σκονιστεί η υπόληψη της οικογένειας κρύψου κρύψε τα συναισθήματά σου θα σε φάνε πού πας πάλι εδώ θα γυρίσεις (από πού κλείνει αυτός ο διαπεραστικός εκνευριστικός ήχος;)
Λιωμένες φιγούρες από το πήγαινε έλα
Μπροστά από μια οθόνη φυλλοροούν εκ τους ασφαλούς
Συνθήκες: η εξουσία της απολιθωμένης μνήμης
Σε κανονικές συνθήκες η στρεβλή πραγματικότητα θα αποκολληθεί από το λαιμό μας σαν κόκκαλο που μας στάθηκε και θα αναπνεύσουμε τη μυρωδιά της πατημένης χλόης (είναι τόσο ανθυγιεινό να αναπνέεις μονίμως τη σαπίλα και τη σκατίλα)
Στραπατσάρουμε τα μούτρα μας με την εικονική πραγματικότητα
Πρακτική εξάσκηση στο στομάχι του κτήνους
Συστημικοί ήρωες
Εικονίσματα στα προσκέφαλα
Οχλοβοή και μυρωδιά καμένου κρέατος
Κανένα δέντρο δεν κοιτάζει ευθεία
Θυμάσαι πώς μου ψαλίδιζες τα φτερά κάθε φορά που περίμενα να με βοηθήσεις να πετάξω;
Περνάμε απέναντι (μη φοβηθείς)
Φτάνει με τους αριθμούς ειλικρινά βαρέθηκα κι εσάς και τους αριθμούς σας τους τζίρους των μαγαζιών σας τα ποσοστά τα λαδώματα τα διπλά βιβλία τα μπλε και κόκκινα στυλό (γράφουμε με μπλε διορθώνουμε με κόκκινο) τις σημειώσεις τις απογραφές στα σαπούνια και στα τσιμπιδάκια τους ισολογισμούς ό,τι τέλος πάντων έχει να κάνει με ανυπεράσπιστα αντικείμενα που για κακή τους τύχη βρέθηκαν στα σαλόνια και στις αποθήκες σας
Το κεφάλι προσπαθεί να αποσπαστεί από το υπόλοιπο σώμα τρέχει μακριά από ιερόσυλους και άσπονδους φίλους το κεφάλι το έβαλε στα πόδια πάλι

Κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς Κορινθιακῆς διώρυγος εἰς ἅ παρευρέθησαν πλεῖστοι ὅσοι ἐκ τε τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν. Η Βασιλικὴ οἰκογένεια καὶ οἱ Ὑπουργοὶ πρὸς τούτοις δὲ μοῖρα τοῦ ἡμετέρου καὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ὁρμοῦντος Ἀγγλικοῦ στόλου παρῆσαν κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν τῶν ἐγκαινίων.

Τὸ ἔργον καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἐκτελέσεως καὶ ὑπὸ ἔποψιν τῆς κοινῆς χρήσεως εἶναι σπουδαῖον καὶ προοιωνίζεται πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς συγκοινωνίας δι' ὅν ἐξετελέσθη.

Ἐγράφησαν ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων κατὰ διαφόρους καιροὺς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων περὶ τῶν καθ' ἑκάστων καὶ νῦν δὲ ὅτε ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια, δὲν ὑστέρησαν κατὰ τοῦτο ἀλλ' ἐπλήρωσαν ὁλοκλήρους στήλας μὲ ταχυδρομικὰς καὶ τηλεγραφικὰς ἀνταποκρίσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ ἄλλως τε καὶ ὁ χῶρος τῆς ἐφημερίδος μας εἶνε ἀναλόγως μικρὸς καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἐπίκαιρον, κρίνομεν περιττὴν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν λαβόντων χώραν κατά τε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων καθ' ἣν ἀρκούμεθα νὰ ἀναγράψωμεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξεφώνησε λόγον μνημονεύσας πάντων τῶν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων συλλαβόντων τὴν ἰδέαν περὶ τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπονομὴν παρασήμου εἰς τὸν Μάτσαν, ἐργολάβον τοῦ Α. Συγγροῦ, τοῦ γνωστοῦ εὐεργέτου, ὅστις ἀνταπαντῶν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον, ὡσὰν νὰ ἀπευθύνετο πρὸς αὐτόν, εἶπεν ὅτι τὸ ν' ἀναλάβη τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου μὲ ἰδικὰ τοῦ κεφάλαια τὸ ἔπραξεν οὐδόλως ἀποβλέπον εἰς ἰδιοτελεῖς σκοπούς!! ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου καὶ χάριν τῆς συγκοινωνίας! Εὐεργέτης ἄνθρωπος!!!

Τὸ ἑξῆς ὅμως μᾶς παρήγαγεν μεγάλην αἴσθησιν, ὅτι ἐξ ὅσων ἐξεφώνησαν λόγους εἴτε ἀντεφώνησαν ἤ ἔγραψαν εἰς ἐφημερίδας, ἀρκεσθέντες ν' ἀναφέρουν μόνο περὶ Νέρωνος καὶ Καίσαρος καὶ δὲν ἀναφέρθησαν περὶ τῶν ἄλλων ἐκ τῶν ἀρχαίων τῶν συλλαβόντων τὴν τομὴν τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ περὶ πολλοῦ πεθαμένων, ὅπως καταδείξωσιν ὅτι ἕκαστος συνετέλεσεν εἰς τὴν εὐόδοσιν τοῦ ἔργου, παρέλειψαν ν' ἀναφέρουν, εἴτε ἀπὸ σκοποῦ εἴτε μὴ δίδοντες σημασίαν, ἔστω καὶ μίαν λέξιν περὶ τῶν ἐργατῶν, τῶν κυρίως συντελεσάντων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὅλου πολυμόχθου ἔργου.

Οὐδεὶς περὶ αὐτῶν ἀνέφερεν, οὐδεὶς ἐμνήσθη αὐτῶν, οὐδεὶς τοὺς ἐνεθυμήθη. Καὶ τοῦτο διότι τοὺς θεωροῦν ὡς κτηνώδεις μηχανὰς αἵτινες τρώγουν ἄρτον καὶ τίποτε περισσότερον. Ἄν ὅμως ἐξηρτᾶτο ἀπὸ ἡμᾶς, ἠθέλομεν ἀνεγείρει εἰς μέρος περιφανὲς

(χωρίς τη συγκατάθεση κανενός)

Υπνωτική διχάλα
Μπαρκάρουμε τις
ώρες του τοξοβόλου

Εποχές μεταναστεύουν σε μέρη τροπικά
Άνθρωποι με κρίση ταυτότητας
Ο ήλιος χτενίζει τα μουστάκια του και ξεκινά ευδιάθετος τη μέρα του
Αγκαλιάσαμε το ψυχρό κορμί της νύχτας
Ούτε απόψε θα κοιμηθούμε: άγρυπνοι θα υπομείνουμε την ανοδική πορεία του πυρετού μας
Σε πόσες λέξεις να χωρέσεις την αλήθεια;
Με πόσες παρομοιώσεις να αντισταθείς στον πανικό του όχλου;
Μύρισε κάτι από καλοκαίρι
Τσιμεντωμένες αφίξεις κυμάτων
Προσομοιωτές
Πλάσματα από άλλη τροχιά ξαπλώνουν τις νύχτες στο δρόμο (ο ύπνος θα τους βρει εξαντλημένους από το βάρος του κόσμου. Παραδομένοι στο πουθενά ονειρεύονται την άνοιξη: ίσως κι ένα σπίτι με θέα στη θάλασσα)

Άλλη μια μέρα
τροχίζουν τα δόντια τους
Γεύμα για λίγους

Οι δρόμοι σε ανοικτή ακρόαση

Το σιδέρωμα είναι ένας καλός τρόπος να ξοδεύεις αναίμακτα τις σκέψεις σου: γλιστράει το σίδερο στο τσαλακωμένο ρούχο βρυχάται ο ατμός διαλύεται η ανάγκη να τρυπώσεις κρυφά στις πιο απομακρυσμένες σκέψεις σου τακτοποιείς προσωρινά τις εκκρεμότητες που δεν θα υπήρχαν εάν καταλάβαινες πως δεν υπάρχουν παρά μόνο στο θολό καθρέφτη με το περιλαίμιο σκύλου
Μην τυραννάτε τα ζώα, αγαπήστε τα
Μην πανικοβάλλεστε με τη ζωή: όλοι θα πεθάνουμε

Άδεια δοχεία
Σταθμοί. Δρομολόγια
Αγκάθια. Ζώνες

Μηδενισμός συναισθημάτων
Αποκάλυψη
Ομιλίες χελιδονιών
Θεσμοί και άλλα εγκλήματα
10+1 τρόποι να μάθετε να μιλάτε ξένες γλώσσες μέσα σε ένα βράδυ
Πώς να μην πέσετε στην παγίδα του «ποτέ δεν είναι

γένειας κρύψου κρύψε τα συναισθήματά σου θα σε φάνε πού πας πάλι εδώ θα γυρίσεις (από πού κλείνει αυτός ο διαπεραστικός εκνευριστικός ήχος;)
Λιωμένες φιγούρες από το πήγαινε έλα
Μπροστά από μια οθόνη φυλλοροούν εκ τους ασφαλούς
Συνθήκες: η εξουσία της απολιθωμένης μνήμης
Σε κανονικές συνθήκες η στρεβλή πραγματικότητα θα αποκολληθεί από το λαιμό μας σαν κόκκαλο που μας στάθηκε και θα αναπνεύσουμε τη μυρωδιά της πατημένης χλόης (είναι τόσο ανθυγιεινό να αναπνέεις μονίμως τη σαπίλα και τη σκατίλα)
Στραπατσάρουμε τα μούτρα μας με την εικονική πραγματικότητα
Πρακτική εξάσκηση στο στομάχι του κτήνους
Συστημικοί ήρωες
Εικονίσματα στα προσκέφαλα
Οχλοβοή και μυρωδιά καμένου κρέατος
Κανένα δέντρο δεν κοιτάζει ευθεία
Θυμάσαι πώς μου ψαλίδιζες τα φτερά κάθε φορά που περίμενα να με βοηθήσεις να πετάξω;
Περνάμε απέναντι (μη φοβηθείς)
Φτάνει με τους αριθμούς ειλικρινά βαρέθηκα κι εσάς και τους αριθμούς σας τους τζίρους των μαγαζιών σας τα ποσοστά τα λαδώματα τα διπλά βιβλία τα μπλε και κόκκινα στυλό (γράφουμε με μπλε διορθώνουμε με κόκκινο) τις σημειώσεις τις απογραφές στα σαπούνια και στα τσιμπιδάκια τους ισολογισμούς ό,τι τέλος πάντων έχει να κάνει με ανυπεράσπιστα αντικείμενα που για κακή τους τύχη βρέθηκαν στα σαλόνια και στις αποθήκες σας
Το κεφάλι προσπαθεί να αποσπαστεί από το υπόλοιπο σώμα τρέχει μακριά από ιερόσυλους και άσπονδους φίλους το κεφάλι το έβαλε στα πόδια πάλι ουρλιάζει ο μεθυσμένος ο τοξικομανής ο ανυπεράσπιστος (ανυπεράσπιστος σαν αντικείμενο που μόλις το βαρεθούν το πετάνε): Ανθρωποαντικείμενα
Τα μνήματα βαρέθηκαν την ακινησία το έβαλαν στα πόδια κοίτα πτώματα βγαίνουν στην επιφάνεια με κουρελιασμένα μάτια σπάζοντας την αιώνια σιωπή τους μαζί με την καδραρισμένη φωτογραφία τους
Τα βιώματα είναι σημείο αναφοράς των αποφάσεων
Με τα κινητά στο χέρι απαθανατίζουν τη στιγμή υποκλέπτοντας μια ακόμη συνομιλία με το φόβο της μελλοντικής κενής θέσης
Μια γάτα με σπασμένη ουρά αποδοκιμάζεται από τον άνθρωπο και τρέχει να κρυφτεί υπό το οκνηρό βλέμμα του κόσμου
Λένε πως όταν ο άνθρωπος κατάλαβε τη δύναμή του να εξουσιάζει ό,τι και όποιον βρίσκεται δίπλα του έβγαλε μια κραυγή τόσο δυνατή που σκίστηκαν τα

τε καὶ ὁ χῶρος τῆς ἐφημερίδος μας εἶναι ἀνάλογος μικρὸς καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἐπίκαιρον, κρίνομεν περιττὴν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν λαβόντων χώραν κατὰ τε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων καθ' ἣν ἀρκούμεθα νὰ ἀναγράψωμεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξεφώνησε λόγον μνημονεύσας πάντων τῶν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων συλλαβόντων τὴν ἰδέαν περὶ τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπονομὴν παρασήμου εἰς τὸν Μάτσαν, ἐργολάβον τοῦ Α. Συγγροῦ, τοῦ γνωστοῦ εὐεργέτου, ὅστις ἀνταπαντῶν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον, ὡσὰν νὰ ἀπευθύνετο πρὸς αὐτόν, εἶπεν ὅτι τὸ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου μὲ ἰδικὰ τοῦ κεφάλαια τὸ ἔπραξεν οὐδόλως ἀποβλέπον εἰς ἰδιοτελεῖς σκοπούς!! ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου καὶ χάριν τῆς συγκοινωνίας! Εὐεργέτης ἄνθρωπος!!!

Τὸ ἐξῆς ὅμως μᾶς παρήγαγεν μεγάλην αἴσθησιν, ὅτι ἐξ ὅσων ἐξεφώνησαν λόγους εἴτε ἀντεφώνησαν ἢ ἔγραψαν εἰς ἐφημερίδας, ἀρκεσθέντες ν' ἀναφέρουν μόνο περὶ Νέρωνος καὶ Καίσαρος καὶ δὲν ἀναφέρθησαν περὶ τῶν ἄλλων ἐκ τῶν ἀρχαίων τῶν συλλαβόντων τὴν τομὴν τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ περὶ πολλοῦ πεθαμένων, ὅπως καταδείξωσιν ὅτι ἕκαστος συνετέλεσεν εἰς τὴν εὐόδοσιν τοῦ ἔργου, παρέλειψαν ν' ἀναφέρουν, εἴτε ἀπὸ σκοποῦ εἴτε μὴ δίδοντες σημασίαν, ἔστω καὶ μίαν λέξιν περὶ τῶν ἐργατῶν, τῶν κυρίως συντελεσάντων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὅλου πολυμόχθου ἔργου.

Οὐδεὶς περὶ αὐτῶν ἀνέφερεν, οὐδεὶς ἐμνήσθη αὐτῶν, οὐδεὶς τοὺς ἐνεθυμήθη. Καὶ τοῦτο διότι τοὺς θεωροῦν ὡς κτηνώδεις μηχανὰς αἵτινες τρώγουν ἄρτον καὶ τίποτε περισσότερον. Ἂν ὅμως ἐξηρτᾶτο ἀπὸ ἡμᾶς, ἠθέλομεν ἀνεγείρει εἰς μέρος περιφανὲς τῆς διώρυγος ἀνδριάντα προσωποποιοῦντα τὸν ἐργάτην, τὴν ψυχὴν αὐτὴν παντὸς μεγάλου καὶ γενναίου ἔργου καὶ ἠθέλομεν ἀπονείμῃ εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐργατῶν τὸ παράσημον, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὁ Μάτσας, ὅπως ὁ Βίκτωρ Ουγκὼ επρότεινεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ὅτι θὰ ἦτο δικαιοτέρα ἐὰν ἀντὶ τῆς μορφῆς ἑνὸς μόνον ἀνδρός, τοῦ Βελιγκτῶνος νικητοῦ τῆς Βατερλούης, ὕψωνεν εἰς τὰ νέφη ἀνδριάντα ὅλου τοῦ στρατοῦ.

Αναρχία και Ζωή

Πηγές: Αρχείο Σταύρου Καλλέργη

Προσομοιωτές
Πλάσματα από άλλη τροχιά ξαπλώνουν τις νύχτες στο δρόμο (ο ύπνος θα τους βρει εξαντλημένους από το βάρος του κόσμου. Παραδομένοι στο πουθενά ονειρεύονται την άνοιξη: ίσως κι ένα σπίτι με θέα στη θάλασσα)

Άλλη μια μέρα
τροχίζουν τα δόντια τους
Γεύμα για λίγους

Οι δρόμοι σε ανοικτή ακρόαση

Το σιδέρωμα είναι ένας καλός τρόπος να ξοδεύεις αναίμακτα τις σκέψεις σου: γλιστράει το σίδερο στο τσαλακωμένο ρούχο βρυχάται ο ατμός διαλύεται η ανάγκη να τρυπώσεις κρυφά στις πιο απομακρυσμένες σκέψεις σου τακτοποιείς προσωρινά τις εκκρεμότητες που δεν θα υπήρχαν εάν καταλάβαινες πως δεν υπάρχουν παρά μόνο στο θολό καθρέφτη με το περιλαίμιο σκύλου
Μην τυραννάτε τα ζώα, αγαπήστε τα
Μην πανικοβάλλεστε με τη ζωή: όλοι θα πεθάνουμε

Άδεια δοχεία
Σταθμοί. Δρομολόγια
Αγκάθια. Ζώνες

Μηδενισμός συναισθημάτων
Αποκάλυψη
Ομιλίες χελιδονιών
Θεσμοί και άλλα εγκλήματα
10+1 τρόποι να μάθετε να μιλάτε ξένες γλώσσες μέσα σε ένα βράδυ
Πώς να μην πέσετε στην παγίδα του «ποτέ δεν είναι αργά»
Πίσω από κάθε θεσμό κρύβονται τα μεγαλύτερα εγκλήματα
Η απάθεια καταστρέφει τα νευρικά μας κύτταρα
Δώστε στους ανθρώπους το τίποτα για να τα έχουν όλα
Οι πόλεις ανήκουν στα τσιμέντα τους
Κάθε πρωί ένα παιδί βάζει τα κλάματα φωνάζοντας τη μητέρα του
Εφιάλτες μας κρατούν συντροφιά τις ώρες αιχμής
Επιτραπέζιος οίνος
Επιτραπέζια παιχνίδια επί τάπητος
Οχλοβοή και μυρωδιά καμένου κρέατος
Κανένα δέντρο δεν κοιτάζει ευθεία
Θυμάσαι πώς μου ψαλίδιζες τα φτερά κάθε φορά που περίμενα να με βοηθήσεις να πετάξω;
Περνάμε απέναντι (μη φοβηθείς)
Φτάνει με τους αριθμούς ειλικρινά βαρέθηκα κι εσάς και τους αριθμούς σας τους τζίρους των μαγαζιών σας τα ποσοστά τα λαδώματα τα διπλά βιβλία τα μπλε και κόκκινα στυλό (γράφουμε με μπλε διορθώνουμε με κόκκινο) τις σημειώσεις τις απογραφές στα σαπούνια και στα τσιμπιδάκια τους ισολογισμούς ό,τι τέλος πάντων έχει να κάνει με ανυπεράσπιστα αντικείμενα που για κακή τους τύχη βρέθηκαν στα σαλόνια και στις αποθήκες σας
Το κεφάλι προσπαθεί να αποσπαστεί από το υπόλοιπο σώμα τρέχει μακριά από ιερόσυλους και άσπονδους φίλους το κεφάλι το έβαλε στα πόδια πάλι ουρλιάζει ο μεθυσμένος ο τοξικομανής ο ανυπεράσπιστος (ανυπεράσπιστος σαν αντικείμενο που μόλις το βαρεθούν το πετάνε): Ανθρωποαντικείμενα
Τα μνήματα βαρέθηκαν την ακινησία το έβαλαν στα πόδια κοίτα πτώματα βγαίνουν στην επιφάνεια με κουρελιασμένα μάτια σπάζοντας την αιώνια σιωπή τους μαζί με την καδραρισμένη φωτογραφία τους
Τα βιώματα είναι σημείο αναφοράς των αποφάσεων
Με τα κινητά στο χέρι απαθανατίζουν τη στιγμή υποκλέπτοντας μια ακόμη συνομιλία με το φόβο της μελλοντικής κενής θέσης
Μια γάτα με σπασμένη ουρά αποδοκιμάζεται από τον άνθρωπο και τρέχει να κρυφτεί υπό το οκνηρό βλέμμα του κόσμου
Λένε πως όταν ο άνθρωπος κατάλαβε τη δύναμή του να εξουσιάζει ό,τι και όποιον βρίσκεται δίπλα του έβγαλε μια κραυγή τόσο δυνατή που σκίστηκαν τα σωθικά του χύθηκαν στο πάτωμα από τότε παλεύει να μαζέψει τα σωθικά του δίχως να λερώσει τα χέρια του μα είναι τέτοια η μπόχα που ούτε ο ίδιος δεν την αντέχει για αυτό κυκλοφορεί μεταμφιεσμένος σε κάτι άλλο από αυτό που είναι (οι πιο τυχεροί μαζεύουν τα κομμάτια τους και τα κλείνουν ξανά στο σάκο)
Μας ζητάνε το αίμα τους για θυσία στους θεούς κι εμείς τους το προσφέρουμε πρόθυμα
Κουραστήκαμε να κρεμάμε ένα κενό πανί στην κρεμάστρα του προσληφθέντος χρόνου
Ο μονόλογος της διαζευκτικής όρνιθας.

ophelia

Ad Galeras

Πρόσφατα ο υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Θεόδωρος Μητράκος ανέφερε, ότι *«η πρόσφατα παρατηρούμενη αύξηση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων κατευθύνθηκε κυρίως στη χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων. Ο ρυθμός αύξησης της χρηματοδότησης μεγάλου μεγέθους μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (ΜΧΕ) επιταχύνθηκε ήδη από το Μάρτιο του 2020 ανερχόμενος σταδιακά στο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας».* Αξίζει να σημειωθεί, ότι στην αύξηση της χρηματοδότησης των ΜΧΕ μεγάλου μεγέθους για την περίοδο Μαρτίου-Ιουλίου 2020 συνέβαλαν πιστοδοτήσεις συγκεκριμένων πολύ μεγάλων επιχειρήσεων της βιομηχανίας (**ΕΛΠΕ, Motor Oil, ΤΙΤΑΝ και ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, Lamda Olympia Village AE) και άλλων κλάδων (ΟΠΑΠ), που απορρόφησαν περίπου τη μισή χρηματοδότηση. Δηλαδή, από το σύνολο των πιστοδοτήσεων που χορήγησαν οι τράπεζες, οι μισές, σχεδόν, κατευθύνθηκαν στις 6 πολύ μεγάλες επιχειρήσεις και οι υπόλοιπες κατανέμονται σε υπόλοιπες μεγάλες εταιρείες.**

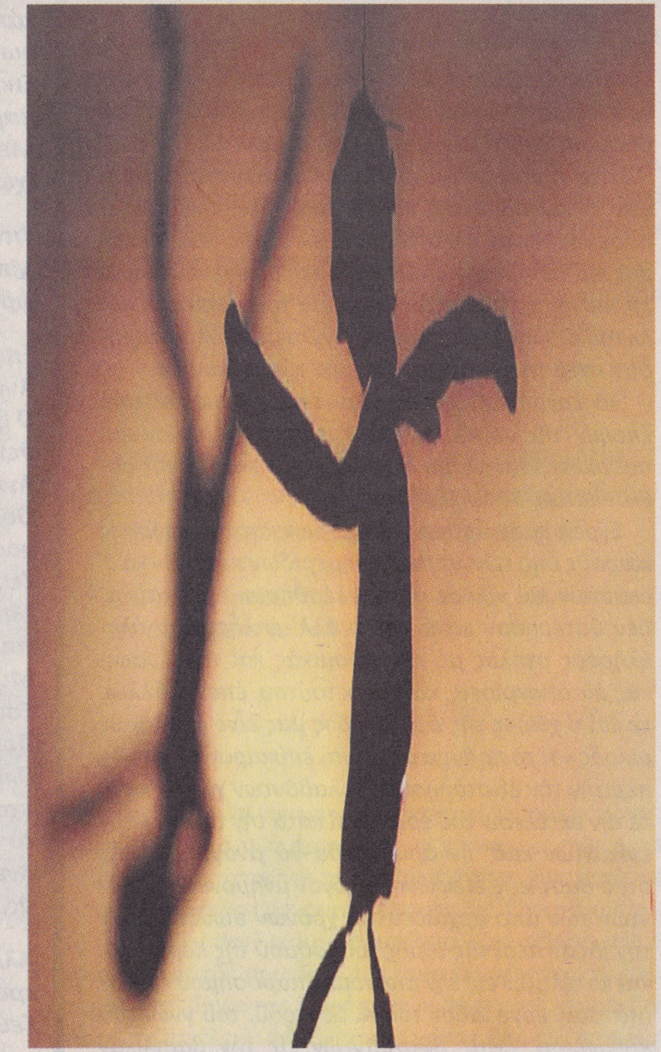
Ταυτόχρονα, η Alpha Bank στο εβδομαδιαίο δελτίο της για την οικονομία, τονίζει ότι ιδιαίτερα ευάλωτες στην κρίση είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), λόγω του μεγέθους τους, αλλά και της αδυναμίας ταχείας προσαρμογής στις συνθήκες λειτουργίας που διαμόρφωσε το σοκ της πανδημίας στην οικονομία. Οι ΜμΕ απορροφούν αναλογικά το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων σε πληττόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Όπως αναφέρει η τράπεζα, το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 85% και είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

Οι αλλαγές που, παράλληλα, συντελούνται στην ελληνική αγορά εργασίας με αφορμή την οικονομική κρίση, τα μνημόνια, τον «κοροναϊό» «για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας» οδηγούν στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Πρόκειται για αλλαγές στο εργασιακό πεδίο που συντελούνται κατά την τελευταία 25ετία στην Ελλάδα με σταδιακές και συμπληρωματικές παρεμβάσεις και με άξονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση του εργασιακού κόστους. Οι πολιτικές αυτές, άλλωστε, εντάσσονται στο πλαίσιο της κυρίαρχης ευρωπαϊκής πολιτικής(,) η οποία υιοθετεί την ανάγκη της ριζικής μεταρρύθμισης της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο της νέας αυτής αντίληψης για τη λειτουργία της αγοράς

ρον γιατί δεν υπάρχουν μονάχα οι ξεκάθαροι όροι *αφεντικά και εργάτες*. Επ' ουδενί δεν μπορούμε να συγκρίνουμε ένα μικρό ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης με έναν μεγαλοβιομήχανο με όρους οικονομικούς και εργασιακούς. Όπως είδαμε και παραπάνω ο μεγαλοεπιχειρηματίας έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τον μικρό. Σε έναν μεγάλο αριθμό εταιρειών αυτό αποτυπώνεται και στις μισθολογικές και εργασιακές σχέσεις. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση που λαμβάνει δημόσια έργα ή έχει πρόσβαση σε τραπεζική χρηματοδότηση, λόγω και ασκούμενων πιέσεων είναι πολύ πιθανό να φέρεται μισθολογικά στους εργαζόμενους άψογα, παραπάνω απ' ότι λέει ο νόμος. Χωρίς ίχνος κριτικής σκέψης πολλοί θα επικροτήσουν το «καλό αφεντικό», ενώ ο μικροϊδιοκτήτης επιχείρησης που διακρίνει ότι η επιχείρηση του δεν είναι «βιώσιμη» λόγω έκτακτων αναγκών, όπως κοροναϊού για παράδειγμα, και πρέπει να πάρει αποφάσεις και κινήσεις είναι το «κακό αφεντικό».

Πιστεύουμε ότι ο αναρχικός, ως μια οντότητα που διαρκώς αναζητεί την αλήθεια και προσπαθεί για την διαμόρφωση συνθηκών ελευθερίας, αντιλαμβάνεται την μερικότητα της αποτύπωσης και σύγχυσης εννοιών όπως τάξη, υπεραξία, εκμετάλλευση. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι το μόνο κοινό στοιχείο, που υπάρχει μεταξύ μεγάλου και μικρού αφεντικού, είναι η σχέση εξουσίας που έχουν πάνω στο προσωπικό τους. Ασφαλώς αυτό δεν σημαίνει ότι είμαστε υπέρ της μικροϊδιοκτησίας, αντιθέτως προταγματικά πιστεύουμε σε σχήματα κοινοχρηστικά και συλλογικά, όπου θα απέχει παντελώς η έννοια της ιδιοκτησίας και γι' αυτό και η έννοια της *κοινοκτημοσύνης (κοινή ιδιοκτησία)* θα ήταν ένας περιττός προσδιορισμός. Αυτό το οποίο στιγματίζουμε(,) ανεξαρτήτως ιδιότητας και ιδιοκτησιακού όγκου, είναι η εξουσιαστική αντίληψη και η συμπεριφορά «νοικοκυραίου» που διαθέτουν πολλοί μικροί επιχειρηματίες. Τα μικρά αφεντικά που θα ήθελαν να ήταν μεγάλα σε αρκετές περιπτώσεις.

Η αφορμή για όλες αυτές τις σκέψεις μας ήταν ένα κείμενο που αναρτήθηκε διαδικτυακά και κινηματικά και

μαγαζί να κλείσει και να πάει στο Κολωνάκι, που ανήκει, είναι ξένη προς την αναρχία διαχρονικά. Διότι ο αναρχικός δεν μάχεται ώστε να μην υπάρχουν γαλέρες μόνο στα Εξάρχεια αλλά παντού. Δηλαδή εάν μεταφερθεί η χαρακτηριζόμενη γαλέρα 10 στενά παραπάνω δεν υπάρχει πρόβλημα, δεν θα υπερασπιστείτε τους εκεί εργαζόμε-

αύξηση της χρηματοδότησης των ΜΧΕ μεγάλου μεγέθους για την περίοδο Μαρτίου-Ιουλίου 2020 συνέβαλαν πιστοδοτήσεις συγκεκριμένων πολύ μεγάλων επιχειρήσεων της βιομηχανίας (**ΕΛΠΕ, Motor Oil, ΤΙΤΑΝ και ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, Lamda Olympia Village ΑΕ) και άλλων κλάδων (ΟΠΑΠ), που απορρόφησαν περίπου τη μισή χρηματοδότηση. Δηλαδή, από το σύνολο των πιστοδοτήσεων που χορήγησαν οι τράπεζες, οι μισές, σχεδόν, κατευθύνθηκαν στις 6 πολύ μεγάλες επιχειρήσεις και οι υπόλοιπες κατανέμονται σε υπόλοιπες μεγάλες εταιρείες.**

Ταυτόχρονα, η Alpha Bank στο εβδομαδιαίο δελτίο της για την οικονομία, τονίζει ότι ιδιαίτερα ευάλωτες στην κρίση είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), λόγω του μεγέθους τους, αλλά και της αδυναμίας ταχείας προσαρμογής στις συνθήκες λειτουργίας που διαμόρφωσε το σοκ της πανδημίας στην οικονομία. Οι ΜμΕ απορροφούν αναλογικά το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων σε πληττόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Όπως αναφέρει η τράπεζα, το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 85% και είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

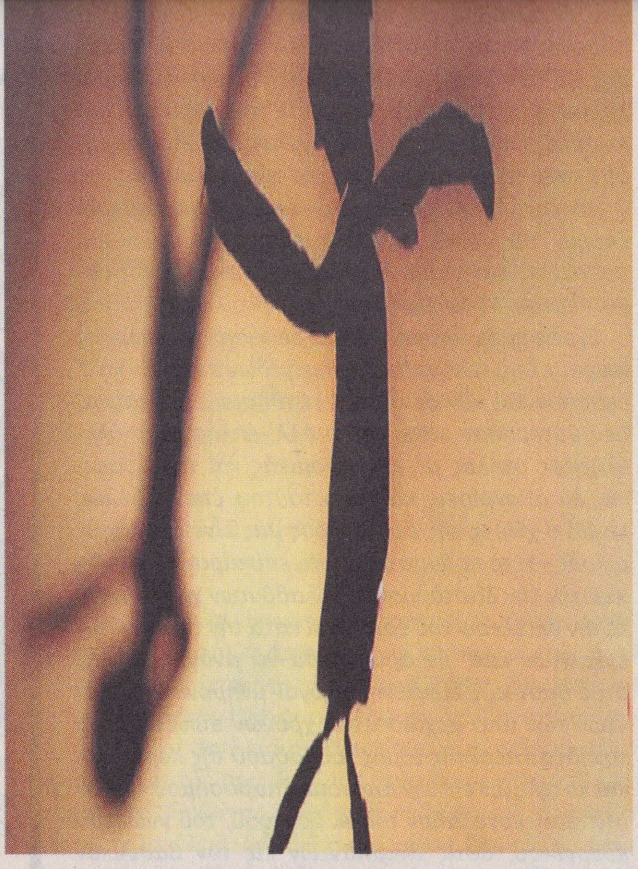
Οι αλλαγές που, παράλληλα, συντελούνται στην ελληνική αγορά εργασίας με αφορμή την οικονομική κρίση, τα μνημόνια, τον «κοροναϊό» «για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας» οδηγούν στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Πρόκειται για αλλαγές στο εργασιακό πεδίο που συντελούνται κατά την τελευταία 25ετία στην Ελλάδα με σταδιακές και συμπληρωματικές παρεμβάσεις και με άξονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση του εργασιακού κόστους. Οι πολιτικές αυτές, άλλωστε, εντάσσονται στο πλαίσιο της κυρίαρχης ευρωπαϊκής πολιτικής(,) η οποία υιοθετεί την ανάγκη της ριζικής μεταρρύθμισης της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο της νέας αυτής αντίληψης για τη λειτουργία της αγοράς εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, το εργατικό δίκαιο αντιμετωπίζεται ως εμπόδιο απέναντι στην υλοποίηση των ως άνω στόχων.

Θεωρούμε ότι δεν χωράει αμφιβολία πως οι «κρίσεις», οικονομικές και πανδημικές, όπως του κορωναϊού, πλήττουν μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού, αλλά σαφώς και πάρα πολλές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις περισσότερες μελέτες και αναφορές, οι μικρές επιχειρήσεις δέχονται πολύ μεγαλύτερες πιέσεις από τις μεγάλες. Αφού, τόσο η χρηματοδότηση όσο και η ευελιξία σε νέες καταστάσεις, είναι χαρακτηριστικά τα οποία ευνοούν τις μεγάλου μεγέθους εταιρείες.

Ανεξαρτήτως της κλίμακας και του μεγέθους μιας επιχείρησης, πάντως, η σχέση μεταξύ εργαζόμενου και εργοδότη είναι σταθερά εξουσιαστική και αυτή η σχέση είναι που βασικά χαρακτηρίζει τους δύο ρόλους. Το «ίδια είναι τα αφεντικά, μεγάλα και μικρά» θεωρούμε ότι αποτυπώνει από κοινού την παρουσία της εξουσιαστικής σχέσης γκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τον μικρό. Σε έναν μεγάλο αριθμό εταιρειών αυτό αποτυπώνεται και στις μισθολογικές και εργασιακές σχέσεις. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση που λαμβάνει δημόσια έργα ή έχει πρόσβαση σε τραπεζική χρηματοδότηση, λόγω και ασκούμενων πιέσεων είναι πολύ πιθανό να φέρεται μισθολογικά στους εργαζόμενους άψογα, παραπάνω απ' ότι λέει ο νόμος. Χωρίς ίχνος κριτικής σκέψης πολλοί θα επικροτήσουν το «καλό αφεντικό», ενώ ο μικροϊδιοκτήτης επιχείρησης που διακρίνει ότι η επιχείρηση του δεν είναι «βιώσιμη» λόγω έκτακτων αναγκών, όπως κοροναϊού για παράδειγμα, και πρέπει να πάρει αποφάσεις και κινήσεις είναι το «κακό αφεντικό».

Πιστεύουμε ότι ο αναρχικός, ως μια οντότητα που διαρκώς αναζητεί την αλήθεια και προσπαθεί για την διαμόρφωση συνθηκών ελευθερίας, αντιλαμβάνεται την μερικότητα της αποτύπωσης και σύγχυσης εννοιών όπως τάξη, υπεραξία, εκμετάλλευση. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι το μόνο κοινό στοιχείο, που υπάρχει μεταξύ μεγάλου και μικρού αφεντικού, είναι η σχέση εξουσίας που έχουν πάνω στο προσωπικό τους. Ασφαλώς αυτό δεν σημαίνει ότι είμαστε υπέρ της μικροϊδιοκτησίας, αντιθέτως προταγματικά πιστεύουμε σε σχήματα κοινοχρηστικά και συλλογικά, όπου θα απέχει παντελώς η έννοια της ιδιοκτησίας και γι' αυτό και η έννοια της *κοινοκτημοσύνης (κοινή ιδιοκτησία)* θα ήταν ένας περιττός προσδιορισμός. Αυτό το οποίο στιγματίζουμε(,) ανεξαρτήτως ιδιότητας και ιδιοκτησιακού όγκου, είναι η εξουσιαστική αντίληψη και η συμπεριφορά «νοικοκυραίου» που διαθέτουν πολλοί μικροί επιχειρηματίες. Τα μικρά αφεντικά που θα ήθελαν να ήταν μεγάλα σε αρκετές περιπτώσεις.

Η αφορμή για όλες αυτές τις σκέψεις μας ήταν ένα κείμενο που αναρτήθηκε διαδικτυακά και κινηματικά και αποτελούσε την καταγγελία ενός εργαζομένου προς τον ιδιοκτήτη του μαγαζιού που δούλευε. Η καταγγελία δεν ήταν μια ακόμη καταγγελία ενός εργαζόμενου προς έναν εργοδότη που καταπατά τα δικαιώματά του. Ήταν μια καταγγελία που τοποθετούσε πολιτικά ζητήματα συμπεριφοράς του εργοδότη και επί πλέον τον χαρακτήριζε και «αναρχοαφεντικό» υπονοώντας σαφώς τις αναρχικές του πεποιθήσεις. Αλλά πριν από την «κινηματική» καταγγελία τού εργαζόμενου είχαμε μια προγενέστερη ανάρτηση άλλου ατόμου μέλους συλλογικότητας που ενημέρωνε για τις επόμενες κινήσεις δίνοντας το έναυσμα για σχόλια, αναρτήσεις και κοινοποιήσεις. Προηγήθηκε ο «λαγός» και μετά ο καταγγέλλων εργαζόμενος, νέα ήθη στον «αναρχικό χώρο» εν εξ-άχρεια 2020. Να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν μπορούμε να γνωρίζουμε με απόλυτη ακρίβεια το τί έχει συμβεί και ούτε είναι στις προθέσεις μας. Αν και πιστεύουμε από την παράθεση κειμένων και καταγγελιών ότι μια προσωπική διένεξη ντύθηκε με πολιτικό μανδύα και

μαγαζί να κλείσει και να πάει στο Κολωνάκι, που ανήκει, είναι ξένη προς την αναρχία διαχρονικά. Διότι ο αναρχικός δεν μάχεται ώστε να μην υπάρχουν γαλέρες μόνο στα Εξάρχεια αλλά παντού. Δηλαδή εάν μεταφερθεί η χαρακτηριζόμενη γαλέρα 10 στενά παραπάνω δεν υπάρχει πρόβλημα, δεν θα υπερασπιστείτε τους εκεί εργαζόμενους; Περίεργη «ταξική»(!) συνείδηση και αλληλεγγύη. Όπως και η προτροπή για μποϋκοτάζ στο συγκεκριμένο μαγαζί και στήριξη άλλων επιλογών. Αντιγράφουμε από το κείμενο της συλλογικότητας «Ρουβίκωνας»: *«Και δεν είναι καθόλου δύσκολο, από τις «πολλές επιλογές» που δίνει η αγορά στα Εξάρχεια το Cookoomela grill να λείπει. Να μην ψωνίζει κανείς και καμμιά από κει. Όχι γιατί είναι λιγότερο γαλέρες τα άλλα μαγαζιά αλλά γιατί είναι καλό για όλους/ες να πάρουν ένα ακόμα μάθημα τα αφεντικά, και τα μικρά αφεντικά, να μην καβαλάνε τόσο το καλάμι».* Δεν περιμέναμε ποτέ ότι θα διαβάζαμε κείμενο πολιτικής συλλογικότητας που θα αναφέρει να μην ψωνίζουμε από εκεί αλλά από αλλού, που μπορεί εκεί που σας προμοτάρουμε να είναι χειρότερα τα αφεντικά και χειρότερες γαλέρες από το Cookoomela αλλά το Coocoomela πρέπει να κλείσει! Εμμονή και εμπάθεια μας μυρίζει, αλλά όταν αυτά τα συναισθήματα εισχωρούν σε ομάδες και συλλογικότητες και πολιτικοποιούν/θεωρητικοποιούν προσω-

τόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Όπως αναφέρει η τράπεζα, το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 85% και είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

Οι αλλαγές που, παράλληλα, συντελούνται στην ελληνική αγορά εργασίας με αφορμή την οικονομική κρίση, τα μνημόνια, τον «κοροναϊό» «για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας» οδηγούν στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Πρόκειται για αλλαγές στο εργασιακό πεδίο που συντελούνται κατά την τελευταία 25ετία στην Ελλάδα με σταδιακές και συμπληρωματικές παρεμβάσεις και με άξονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση του εργασιακού κόστους. Οι πολιτικές αυτές, άλλωστε, εντάσσονται στο πλαίσιο της κυρίαρχης ευρωπαϊκής πολιτικής(,) η οποία υιοθετεί την ανάγκη της ριζικής μεταρρύθμισης της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο της νέας αυτής αντίληψης για τη λειτουργία της αγοράς εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, το εργατικό δίκαιο αντιμετωπίζεται ως εμπόδιο απέναντι στην υλοποίηση των ως άνω στόχων.

Θεωρούμε ότι δεν χωράει αμφιβολία πως οι «κρίσεις», οικονομικές και πανδημικές, όπως του κορωναϊού, πλήττουν μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού, αλλά σαφώς και πάρα πολλές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις περισσότερες μελέτες και αναφορές, οι μικρές επιχειρήσεις δέχονται πολύ μεγαλύτερες πιέσεις από τις μεγάλες. Αφού, τόσο η χρηματοδότηση όσο και η ευελιξία σε νέες καταστάσεις, είναι χαρακτηριστικά τα οποία ευνοούν τις μεγάλου μεγέθους εταιρείες.

Ανεξαρτήτως της κλίμακας και του μεγέθους μιας επιχείρησης, πάντως, η σχέση μεταξύ εργαζόμενου και εργοδότη είναι σταθερά εξουσιαστική και αυτή η σχέση είναι που βασικά χαρακτηρίζει τους δύο ρόλους. Το «ίδια είναι τα αφεντικά, μεγάλα και μικρά» θεωρούμε ότι αποτυπώνει από κοινού την παρουσία της εξουσιαστικής σχέσης μεταξύ εργοδότη-εργαζόμενου και όχι τόσο την έκταση και την ένταση της εκμετάλλευσης. Άλλωστε στις πολύ μεγάλες εταιρείες η δομημένη ιεραρχία της διευθυντικής ελίτ και άλλων τροχών της αμάξης αντικαθιστούν τον εργοδότη και ενεργούν αντί αυτού. Κάποιος είναι, ταυτόχρονα, διευθυντής ή προϊστάμενος που διατάζει και ορίζει, αλλά φέρει τον ρόλο του εργαζόμενου με τον νεωτεριστικό όρο του «στελέχους». Προ πολλών δεκαετιών τα ονόμαζαν απλά «τσιράκια».

Συνεπώς, οι ρόλοι και οι ταυτότητες στο χώρο εργασίας, όπως και η κατανομή των επιχειρηματιών έχει ενδιαφέ- υπεραξία, εκμετάλλευση. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι το μόνο κοινό στοιχείο, που υπάρχει μεταξύ μεγάλου και μικρού αφεντικού, είναι η σχέση εξουσίας που έχουν πάνω στο προσωπικό τους. Ασφαλώς αυτό δεν σημαίνει ότι είμαστε υπέρ της μικροϊδιοκτησίας, αντιθέτως προταγματικά πιστεύουμε σε σχήματα κοινοχρηστικά και συλλογικά, όπου θα απέχει παντελώς η έννοια της ιδιοκτησίας και γι' αυτό και η έννοια της *κοινοκτημοσύνης (κοινή ιδιοκτησία)* θα ήταν ένας περιττός προσδιορισμός. Αυτό το οποίο στιγματίζουμε(,) ανεξαρτήτως ιδιότητας και ιδιοκτησιακού όγκου, είναι η εξουσιαστική αντίληψη και η συμπεριφορά «νοικοκυραίου» που διαθέτουν πολλοί μικροί επιχειρηματίες. Τα μικρά αφεντικά που θα ήθελαν να ήταν μεγάλα σε αρκετές περιπτώσεις.

Η αφορμή για όλες αυτές τις σκέψεις μας ήταν ένα κείμενο που αναρτήθηκε διαδικτυακά και κινηματικά και αποτελούσε την καταγγελία ενός εργαζομένου προς τον ιδιοκτήτη του μαγαζιού που δούλευε. Η καταγγελία δεν ήταν μια ακόμη καταγγελία ενός εργαζόμενου προς έναν εργοδότη που καταπατά τα δικαιώματα του. Ήταν μια καταγγελία που τοποθετούσε πολιτικά ζητήματα συμπεριφοράς του εργοδότη και επί πλέον τον χαρακτήριζε και «αναρχοαφεντικό» υπονοώντας σαφώς τις αναρχικές του πεποιθήσεις. Αλλά πριν από την «κινηματική» καταγγελία τού εργαζόμενου είχαμε μια προγενέστερη ανάρτηση άλλου ατόμου μέλους συλλογικότητας που ενημέρωνε για τις επόμενες κινήσεις δίνοντας το έναυσμα για σχόλια, αναρτήσεις και κοινοποιήσεις. Προηγήθηκε ο «λαγός» και μετά ο καταγγέλλων εργαζόμενος, νέα ήθη στον «αναρχικό χώρο» εν εξ-άχρεια 2020. Να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν μπορούμε να γνωρίζουμε με απόλυτη ακρίβεια το τί έχει συμβεί και ούτε είναι στις προθέσεις μας. Αν και πιστεύουμε από την παράθεση κειμένων και καταγγελιών ότι μια προσωπική διένεξη ντύθηκε με πολιτικό μανδύα και εκδικητικότητα του στυλ «να δεις τι θα πάθεις». Το ύφος, η συμπεριφορά και τα ντου είναι που μας ξενίζουν. Η γραφή των κειμένων και των λεχθέντων τα οποία ακούγονται στα αναρτημένα βίντεο διακατέχονται από μια έπαρση και αυθεντία. Μια συμπεριφορά νταήδων, με λίγα λόγια μια εξουσιαστική συμπεριφορά. Και σε αυτά δεν χωράνε «ναι μεν αλλά…» και ούτε ο σκοπός αγιάζει τα μέσα ια τους αναρχικούς. Τα «μέσα» αγιάζονται ιστορικά από τους σταλίνες και τους συν αυτώ και όχι από τους αναρχικούς. Συνεπώς βίντεο που να δείχνουν εισβολές σε μαγαζιά από αναρχικούς και να διατυπώνεται η απαίτηση το

μαγαζί να κλείσει και να πάει στο Κολωνάκι, που ανήκει, είναι ξένη προς την αναρχία διαχρονικά. Διότι ο αναρχικός δεν μάχεται ώστε να μην υπάρχουν γαλέρες μόνο στα Εξάρχεια αλλά παντού. Δηλαδή εάν μεταφερθεί η χαρακτηριζόμενη γαλέρα 10 στενά παραπάνω δεν υπάρχει πρόβλημα, δεν θα υπερασπιστείτε τους εκεί εργαζόμενους; Περίεργη «ταξική»(!) συνείδηση και αλληλεγγύη. Όπως και η προτροπή για μποϋκοτάζ στο συγκεκριμένο μαγαζί και στήριξη άλλων επιλογών. Αντιγράφουμε από το κείμενο της συλλογικότητας «Ρουβίκωνας»: *«Και δεν είναι καθόλου δύσκολο, από τις «πολλές επιλογές» που δίνει η αγορά στα Εξάρχεια το Cookoomela grill να λείπει. Να μην ψωνίζει κανείς και καμμιά από κει. Όχι γιατί είναι λιγότερο γαλέρες τα άλλα μαγαζιά αλλά γιατί είναι καλό για όλους/ες να πάρουν ένα ακόμα μάθημα τα αφεντικά, και τα μικρά αφεντικά, να μην καβαλάνε τόσο το καλάμι».* Δεν περιμέναμε ποτέ ότι θα διαβάζαμε κείμενο πολιτικής συλλογικότητας που θα αναφέρει να μην ψωνίζουμε από εκεί αλλά από αλλού, που μπορεί εκεί που σας προμοτάρουμε να είναι χειρότερα τα αφεντικά και χειρότερες γαλέρες από το Cookoomela αλλά το Coocoomela πρέπει να κλείσει! Εμμονή και εμπάθεια μας μυρίζει, αλλά όταν αυτά τα συναισθήματα εισχωρούν σε ομάδες και συλλογικότητες και πολιτικοποιούν/θεωρητικοποιούν προσωπικές καταστάσεις τότε οδηγούμαστε σε συμπεριφορές σαν και αυτές. Διαπόμπευση και κανιβαλισμός, συμπεριφορές δηλαδή ξένες προς την αναρχική θεώρηση και στάση.

Στην καταγγελία τού απολυμένου πρώην εργαζόμενου διαβάζουμε: *«Είναι γνωστό ότι τα αφεντικά ποτέ δεν ήταν, ούτε είναι και ούτε θα είναι με το μέρος μας. Συνεχώς οι καταγγελίες για την εξουσιαστική ασυδοσία τους εις βάρος των εργαζομένων πληθαίνουν και με την πανδημία στο παιχνίδι οι εργασιακές συνθήκες ολοένα και δυσχεραίνουν. Επίσης είναι κοινό μυστικό ότι τα αφεντι-*

κά στα Εξάρχεια δεν διαφέρουν από τα υπόλοιπα αφεντικά. Αντιθέτως, συχνά εκμεταλλευόμενα την "ελευθεριακή" νοοτροπία που διέπει την περιοχή, βρίσκουν πάτημα για να "νομιμοποιήσουν" και να εντείνουν συνθήκες εκμετάλλευσης, πολλές φορές μάλιστα τρομοκρατώντας τους εργαζομένους με ποταπά μέσα όταν αυτοί αντιδρούν στις άθλιες εκμεταλλευτικές συμπεριφορές τους. Ακόμη κι όταν τα αφεντικά παρουσιάζονται από τους ίδιους τους εργαζόμενούς τους ως "καλά", γιατί απλά είναι τυπικά και τηρούν τις υποχρεώσεις τους –πληρώνουν στην ώρα τους, κολλάνε όλα τα ένσημα κ.λπ.– δεν παύουν να είναι αφεντικά. Και πρέπει να συμφωνήσουμε ότι δεν υπάρχουν καλά αφεντικά. Με την πρώτη ευκαιρία θα φροντίσουν να σώσουν το τομάρι τους κάνοντας αυτό που ξέρουν καλύτερα παρασιτώντας στους εργαζόμενούς τους. Στην πρώτη δυσκολία δε θα διστάσουν να δείξουν το πραγματικό τους πρόσωπο, απολύοντας εργαζόμενους, μειώνοντας ώρες και μισθούς και αν αυτοί αντιδράσουν θα φροντίσουν να τους τρομοκρατήσουν με όλους τους δυνατούς τρόπους».

Κατ' αρχήν, θεωρούμε ότι αξιακές κρίσεις του στυλ καλά/κακά αφεντικά δεν υπάρχουν, όπως τονίσαμε και παραπάνω· οι σύγχρονες διαμορφωμένες σχέσεις και οι ρόλοι αφεντικών-εργατών είναι πολύπλοκες. Αδυνατούμε πραγματικά να κατανοήσουμε, όμως, τη φράση όπου η «ελευθεριακή» νοοτροπία νομιμοποιεί και εντείνει συνθήκες εκμετάλλευσης και τρομοκράτησης των εργαζομένων! Ούτε το ΚΚΕ δεν θα το έγραφε αυτό... Δηλαδή στα Εξάρχεια οι εργασιακές σχέσεις είναι συγκριτικά χειρότερες από άλλες περιοχές της Αθήνας λόγω της «ελευθεριακής» νοοτροπίας;

Πολλά τα ερωτήματα που μας γεννιούνται. Αρκεί να είσαι μέλος συλλογικότητας και να καταγγέλλεις στην ομάδα σου κάτι το οποίο η ομάδα χωρίς καμμία επεξεργασία και έρευνα το ασπάζεται και ενεργεί τιμωρητικά προς τον καταγγελλόμενο; Είναι στοιχείο και ένδειξη αναζήτησης της αλήθειας η a priori αποδοχή των λεγομένων ενός μέλους συλλογικότητας από τα υπόλοιπα μέλη; Η αλληλεγγύη και η συντροφικότητα ερμηνεύεται με τέτοιους όρους;

Η απαίτηση να κλείσει το μαγαζί και όλες οι στοχευμένες προς αυτή την κατεύθυνση ενέργειες, πως βρίσκονται σε αντιστοιχία με την επίκληση των μη απολύσεων; Πως αφού ο στόχος είναι να κλείσει το μαγαζί δεν υπάρχει η εκφρασμένη ευαισθησία για τα εναπομείναντα άτομα που θα απολυθούν;

Ως αναρχικοί γνωρίζουμε ότι το παιχνίδι σε όλο το φάσμα της μισθωτής εργασίας διακατέχεται από τους όρους της κυριαρχίας. Είναι κάτι που ισχύει από την πρόσληψη έως την απόλυση. Το παιχνίδι παίζεται στο δικό τους γήπεδο και φάνηκε ξεκάθαρα την περίοδο επιβολής μνημονίων. Δεν έχουμε αυταπάτες. Μονάχα μια αντικρατική και αντικαπιταλιστική δράση μπορεί να πετύχει ουσιαστικά αποτελέσματα, όταν δεν θα υπάρχουν εξουσιαστικές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων. Στόχος είναι η κατάργηση των εξουσιαστικών σχέσεων εργασίας και επ' ουδενί η βελτίωση τους. Άλλωστε αυτό το κάνουν καλά οι βελτιωτές του συστήματος κυριαρχίας (σοσιαλδημοκράτες κ.λπ.), δεν χρειάζεται να εισχωρούμε και εμείς σε ξένα χωράφια. Αταλάντευτα οφείλουμε να πορευόμαστε στη δημιουργία των συνθηκών εκείνων ώστε να ζούμε σε έναν κόσμο όπου η καταπίεση και οι εξουσιαστικές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων δεν θα έχουν καμμία παρουσία.

Και σε αυτή τη διαδρομή οφείλουμε ο αγώνας μας να γίνεται με αυταπάρνηση, ταπεινότητα και ήθος. Η διαπόμπευση με κάθε μέσο και τρόπο αποτελεί επαίσχυντη συμπεριφορά και δεν μας χαρακτηρίζει ως αναρχικούς. Αποτελεί μέσον της εξουσίας για τρομοκράτηση και παραδειγματισμό, εδώ και αιώνες, και είναι παντελώς ξένη προς τα ιδανικά μας. Όπως και η επίδειξη δύναμης απέναντι σε καταστηματάρχες παραπέμπει σε άλλες συμπεριφορές και κίνητρα που δεν έχουν καμμία μα καμμία θέση στον κοινωνικό απελευθερωτικό αγώνα.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 19ος, Φύλλο 209
Νοέμβριος 2020

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:

Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

εκμεταλλευτικές συμπεριφορές τους. Ακόμη κι όταν τα αφεντικά παρουσιάζονται από τους ίδιους τους εργαζόμενούς τους ως "καλά", γιατί απλά είναι τυπικά και τηρούν τις υποχρεώσεις τους –πληρώνουν στην ώρα τους, κολλάνε όλα τα ένσημα κ.λπ.– δεν παύουν να είναι αφεντικά. Και πρέπει να συμφωνήσουμε ότι δεν υπάρχουν καλά αφεντικά. Με την πρώτη ευκαιρία θα φροντίσουν να σώσουν το τομάρι τους κάνοντας αυτό που ξέρουν καλύτερα παρασιτώντας στους εργαζόμενούς τους. Στην πρώτη δυσκολία δε θα διστάσουν να δείξουν το πραγματικό τους πρόσωπο, απολύοντας εργαζόμενους, μειώνοντας ώρες και μισθούς και αν αυτοί αντιδράσουν θα φροντίσουν να τους τρομοκρατήσουν με όλους τους δυνατούς τρόπους».

Κατ' αρχήν, θεωρούμε ότι αξιακές κρίσεις του στυλ καλά/κακά αφεντικά δεν υπάρχουν, όπως τονίσαμε και παραπάνω˙ οι σύγχρονες διαμορφωμένες σχέσεις και οι ρόλοι αφεντικών-εργατών είναι πολύπλοκες. Αδυνατούμε πραγματικά να κατανοήσουμε, όμως, Πολλά τα ερωτήματα που μας γεννιούνται. Αρκεί να είσαι μέλος συλλογικότητας και να καταγγέλλεις στην ομάδα σου κάτι το οποίο η ομάδα χωρίς καμμία επεξεργασία και έρευνα το ασπάζεται και ενεργεί τιμωρητικά προς τον καταγγελλόμενο; Είναι στοιχείο και ένδειξη αναζήτησης της αλήθειας η a priori αποδοχή των λεγομένων ενός μέλους συλλογικότητας από τα υπόλοιπα μέλη; Η αλληλεγγύη και η συντροφικότητα ερμηνεύεται με τέτοιους όρους;

Η απαίτηση να κλείσει το μαγαζί και όλες οι στοχευμένες προς αυτή την κατεύθυνση ενέργειες, πως βρίσκονται σε αντιστοιχία με την επίκληση των μη απολύσεων; Πως αφού ο στόχος είναι να κλείσει το μαγαζί δεν υπάρχει η εκφρασμένη ευαισθησία για τα εναπομείναντα άτομα που θα απολυθούν;

Ως αναρχικοί γνωρίζουμε ότι το παιχνίδι σε όλο το φάσμα της μισθωτής εργασίας διακατέχεται από τους όρους της κυριαρχίας. Είναι κάτι που ισχύει από την πρόσληψη έως την απόλυση. Το παιχνίδι παίζεται στο δικό τους γήπεδο... τους. Άλλωστε αυτό το κάνουν καλά οι βελτιωτές του συστήματος κυριαρχίας (σοσιαλδημοκράτες κ.λπ.), δεν χρειάζεται να εισχωρούμε και εμείς σε ξένα χωράφια. Αταλάντευτα οφείλουμε να πορευόμαστε στη δημιουργία των συνθηκών εκείνων ώστε να ζούμε σε έναν κόσμο όπου η καταπίεση και οι εξουσιαστικές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων δεν θα έχουν καμμία παρουσία.

Και σε αυτή τη διαδρομή οφείλουμε ο αγώνας μας να γίνεται με αυταπάρνηση, ταπεινότητα και ήθος. Η διαπόμπευση με κάθε μέσο και τρόπο αποτελεί επαίσχυντη συμπεριφορά και δεν μας χαρακτηρίζει ως αναρχικούς. Αποτελεί μέσον της εξουσίας για τρομοκράτηση και παραδειγματισμό, εδώ και αιώνες, και είναι παντελώς ξένη προς τα ιδανικά μας. Όπως και η επίδειξη δύναμης απέναντι σε καταστηματάρχες παραπέμπει σε άλλες συμπεριφορές και κίνητρα που δεν έχουν καμμία μα καμμία θέση στον κοινωνικό απελευθερωτικό αγώνα.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

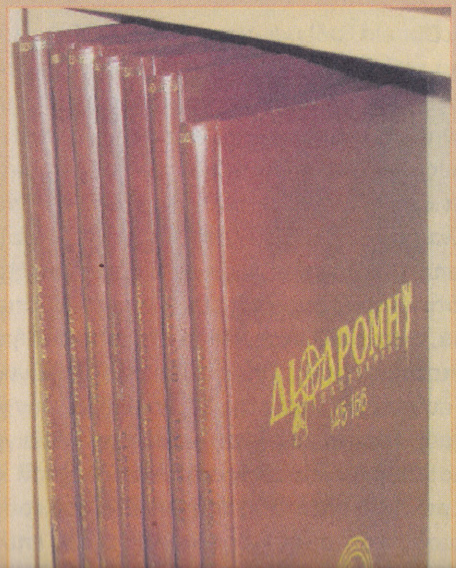
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:
Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

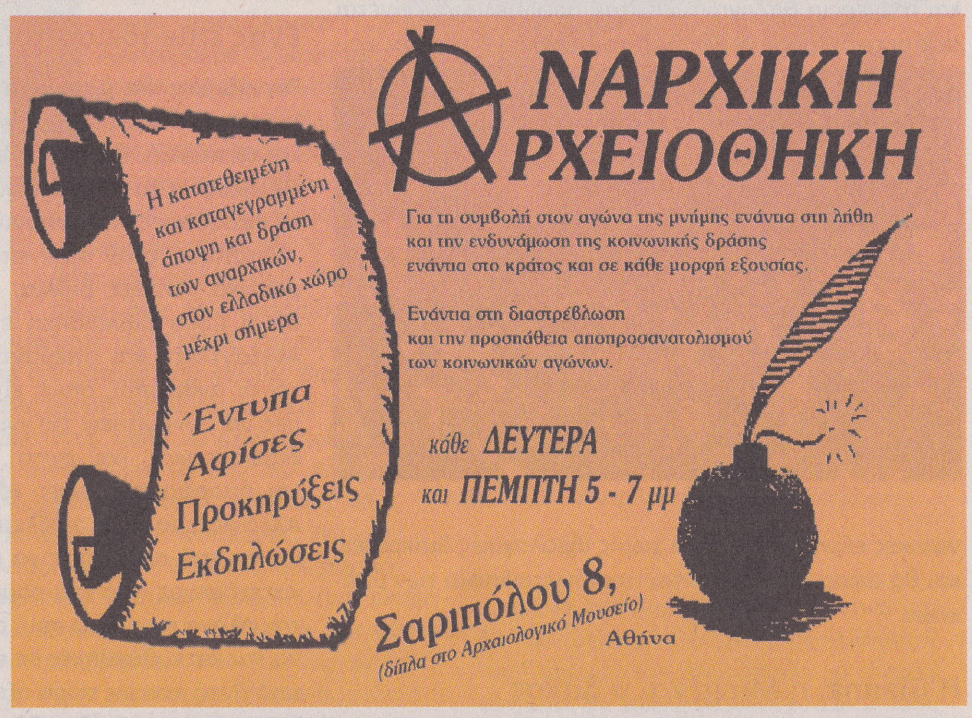
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους. Με τα φύλλα 167-188 συμπληρώθηκε ο 8ος τόμος (έτη 2017-2018) και διατίθεται βιβλιοδετημένος όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25)
2ος » (φύλλα 26-50)
3ος » (φύλλα 51-75)
4ος » (φύλλα 75-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)
7ος » (φύλλα 145-166)

φροντίσουν να τους τρομοκρατήσουν με όλους τους δυνατούς τρόπους».

Κατ' αρχήν, θεωρούμε ότι αξιακές κρίσεις του στυλ καλά/κακά αφεντικά δεν υπάρχουν, όπως τονίσαμε και παραπάνω· οι σύγχρονες διαμορφωμένες σχέσεις και οι ρόλοι αφεντικών-εργατών είναι πολύπλοκες. Αδυνατούμε πραγματικά να κατανοήσουμε, όμως, να κλείσει το μαγαζί δεν υπάρχει η εκφρασμένη ευαισθησία για τα εναπομείναντα άτομα που θα απολυθούν;

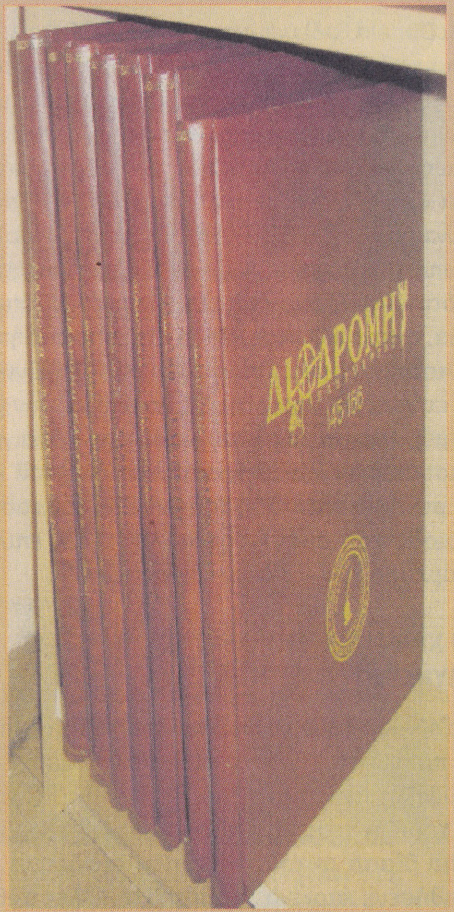
Ως αναρχικοί γνωρίζουμε ότι το παιχνίδι σε όλο το φάσμα της μισθωτής εργασίας διακατέχεται από τους όρους της κυριαρχίας. Είναι κάτι που ισχύει από την πρόσληψη έως την απόλυση. Το παιχνίδι παίζεται στο δικό τους γή- μέσον της εξουσίας για τρομοκράτηση και παραδειγματισμό, εδώ και αιώνες, και είναι παντελώς ξένη προς τα ιδανικά μας. Όπως και η επίδειξη δύναμης απέναντι σε καταστηματάρχες παραπέμπει σε άλλες συμπεριφορές και κίνητρα που δεν έχουν καμμία μα καμμία θέση στον κοινωνικό απελευθερωτικό αγώνα.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:

Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

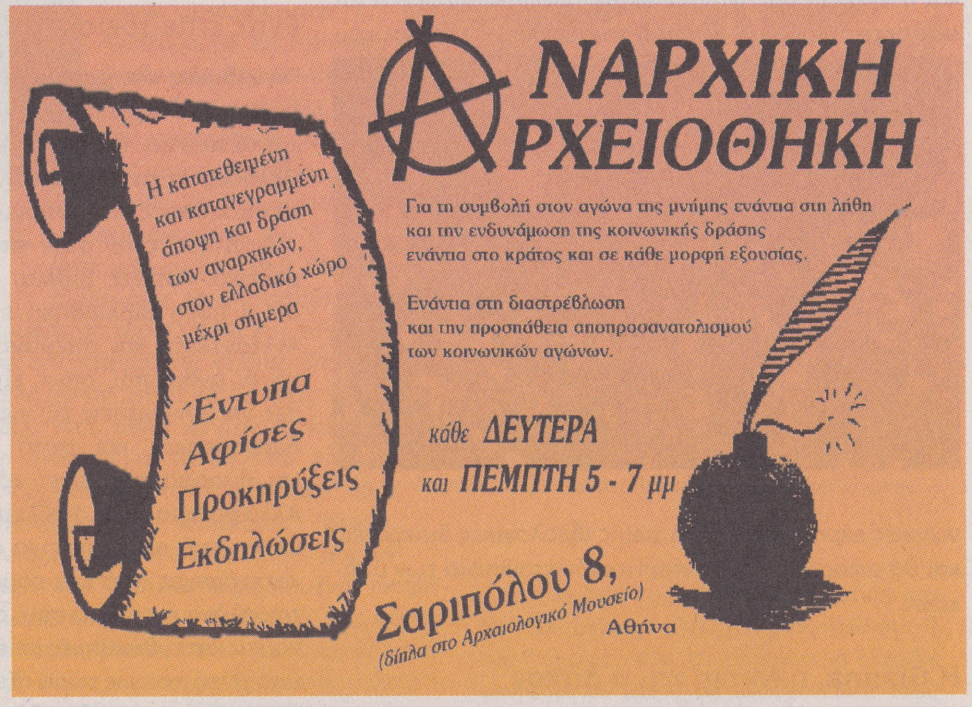
Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους.
Με τα φύλλα 167-188 συμπληρώθηκε ο 8ος τόμος (έτη 2017-2018) και διατίθεται βιβλιοδετημένος όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25)
2ος » (φύλλα 26-50)
3ος » (φύλλα 51-75)
4ος » (φύλλα 75-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)
7ος » (φύλλα 145-166)
8ος » (φύλλα 167-188)

***

Όσοι/ες επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους θα πρέπει να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207 ή να επικοινωνήσουν με την Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας

Διαμαρτυρίες και συγκρούσεις στη Νάπολη για την απαγόρευση κυκλοφορίας

Το βράδυ της Παρασκευής 23 Οκτωβρίου, ξέσπασαν συγκρούσεις στην Νάπολη, μεταξύ αστυνομικών και εκατοντάδων ανθρώπων που διαμαρτύρονταν για την απαγόρευση κυκλοφορίας μεταξύ 11:00-5:00. Η διαμαρτυρία αφορούσε τη νυχτερινή απαγόρευση κυκλοφορίας και την απειλή νέων περιοριστικών μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του Covid 19.

Η συγκέντρωση ξεκίνησε περίπου στις 11 μ.μ, στην αρχή της απαγόρευσης της κυκλοφορίας. Μπήκαν φωτιές σε κάδους απορριμμάτων και αρκετοί συγκρούστηκαν με την αστυνομία πετώντας πέτρες και καπνογόνα. Οι ταραχές εκτυλίχθηκαν σε όλο το κέντρο της πόλης.

Οι διαδηλωτές ανησυχούν για τις οικονομικές συνέπειες της απαγόρευσης της κυκλοφορίας και ότι ένα νέο lock down θα δυσχεράνει ακόμα πιο πολύ τις συνθήκες ζωής τους. Υπήρχαν πληροφορίες ότι στα γεγονότα συμμετείχε και ακροδεξιά ομάδα. Όσο η φτώχεια και η ανεργία θα γιγαντώνονται, όσο ο έλεγχος γίνεται ασφυκτικότερος με αφορμή τον Covid 19 τόσο οι κοι-

επέτειο των 200 χρόνων μετά την επανάσταση. Κοιτούσαν τα μπαρμπάδια το Καλλιμάρμαρο, σκιάχτηκαν. Ρε λες να μας κοτσάρουν τίποτα ολυμπιακούς αγώνες να έχουμε πάλι τα ίδια, πάλι να πληρώνουμε τα μαλλιά της κεφαλής μας;

Κοιτάνε τα νταούλια και να σου εμφανίζεται ο Τσίπρας στο μυαλό, με τα νταούλια, που έλεγε ότι ήθελε να παίξει και τελικά μας τα φόρεσαν κολάρο οι κυρίαρχοι.

Να σου και στο τέλος κάτι πυροβολι-

σμοί, κάτι Καραϊσκάκηδες, κάτι Μπουμπουλίνες και Κολοκοτρώνηδες πάνω στο Καλλιμάρμαρο και λένε: «πάει την κάτσαμε την βάρκα, για να θυμηθήκανε όλους αυτούς και να, εμφανίστηκε πάλι η Gianna μπροστά, δεν θα είναι μόνο ο δάκος το πρόβλημα για τα επόμενα χρόνια!!!

Ένας επικήδειος που δεν γράφτηκε ποτέ

Γεννήθηκες και μεγάλωσες στα βουνά. Αντιλαμβανόσουν τις αλλαγές του χρόνου, απ' τα λουλούδια, τα ζώα και τα πουλιά. Απ' τα δέντρα και την μυρωδιά της γης. Θέλησες να τα μάθεις καλύτερα όλα αυτά και γι' αυτό τα σπούδασες σε γεωπονική σχολή.

εκεί, στο δικό σου βουνό, στο δικό σου τόπο που μυρίζει θυμάρι.

Μια νύχτα έπρεπε να μείνεις ξύπνιος. Είχες μάθει ότι οι Ιταλοί ετοιμάζουν την μεγάλη επίθεση. Ίσως είχες ακούσει τις φήμες ότι απέναντι στο βουνό είχε έρθει και ο ίδιος ο Μουσολίνι για να οργανώσει αυτή την επίθεση. Ήσουν ένας εθελοντής ανεβασμένος στο ύψωμα του θανάτου με την κωδική ονομασία 731. Σκοτάδι και παγωνιά. Ησυχία πριν την καταιγίδα. Ο μισός σε ένα λάκκο ο άλλος μισός έξω.

Άναψες τσιγάρο, ευχαριστήθηκες την πρώτη ρουφηξιά, σκέφτηκες ότι όλα θα πάνε καλά, ότι όλα προς το παρόν είναι ήσυχα, στην δεύτερη ρουφηξιά όμως δεν σκέφτηκες τίποτα, παρά μόνο άκουσες· μια ριπή πυροβόλου που στόχευσε την φωτιά σου. Αμέσως ένιωσες ένα στιγμιαίο κάψιμο στο σώμα, σωριάστηκες στο χώμα και ήσουν πάλι εκεί. Στο μέρος που ήξερες καλά. Στο δικό σου βουνό, εκεί που γεννήθηκες και μεγάλωσες. Μακριά από την βοή και την ματαιότητα του πολέμου. Ελεύθερος και παραδομένος στην ησυχία της νύχτας.

Το ημερολόγιο έγραφε: 09/03/1941. Σημείο θανάτου: Όρος Τρεμπεσίνα. Ύψωμα 731. Έτος γέννησης: 1907. Τόπος γέννησης: Γιάννιτσα Μεσσηνίας, Όρος Ταΰγετος.

Τι λάθος συμβαίνει στα MacDonald;

Η εταιρεία McDonald ξοδεύει πάνω από 1,8 δισεκατο-

Διαμαρτυρίες και συγκρούσεις στη Νάπολη για την απαγόρευση κυκλοφορίας

Το βράδυ της Παρασκευής 23 Οκτωβρίου, ξέσπασαν συγκρούσεις στην Νάπολη, μεταξύ αστυνομικών και εκατοντάδων ανθρώπων που διαμαρτύρονταν για την απαγόρευση κυκλοφορίας μεταξύ 11:00-5:00. Η διαμαρτυρία αφορούσε τη νυχτερινή απαγόρευση κυκλοφορίας και την απειλή νέων περιοριστικών μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του Covid 19.

Η συγκέντρωση ξεκίνησε περίπου στις 11 μ.μ, στην αρχή της απαγόρευσης της κυκλοφορίας. Μπήκαν φωτιές σε κάδους απορριμμάτων και αρκετοί συγκρούστηκαν με την αστυνομία πετώντας πέτρες και καπνογόνα. Οι ταραχές εκτυλίχθηκαν σε όλο το κέντρο της πόλης.

Οι διαδηλωτές ανησυχούν για τις οικονομικές συνέπειες της απαγόρευσης της κυκλοφορίας και ότι ένα νέο lock down θα δυσχεράνει ακόμα πιο πολύ τις συνθήκες ζωής τους. Υπήρχαν πληροφορίες ότι στα γεγονότα συμμετείχε και ακροδεξιά ομάδα. Όσο η φτώχεια και η ανεργία θα γιγαντώνονται, όσο ο έλεγχος γίνεται ασφυκτικότερος με αφορμή τον Covid 19 τόσο οι κοι-

νωνικές εκρήξεις θα είναι χωρίς ιδεολογικές διακρίσεις και θα αφορούν την συντριπτική πλειοψηφία των υπηκόων.

Η Gianna, η Μάνη και ο Δάκος

Πήγε η Gianna στην Μάνη στα πλαίσια, λέει, των προετοιμασιών για τα 200 χρόνια από την επανάσταση του

νταούλια, που έλεγε ότι ήθελε να παίξει και τελικά μας τα φόρεσαν κολάρο οι κυρίαρχοι.

Να σου και στο τέλος κάτι πυροβολι-

σμοί, κάτι Καραϊσκάκηδες, κάτι Μπουμπουλίνες και Κολοκοτρώνηδες πάνω στο Καλλιμάρμαρο και λένε: «πάει την κάτσαμε την βάρκα, για να θυμηθήκανε όλους αυτούς και να, εμφανίστηκε πάλι η Gianna μπροστά, δεν θα είναι μόνο ο δάκος το πρόβλημα για τα επόμενα χρόνια!!!

Ένας επικήδειος που δεν γράφτηκε ποτέ

Γεννήθηκες και μεγάλωσες στα βουνά. Αντιλαμβανόσουν τις αλλαγές του χρόνου, απ' τα λουλούδια, τα ζώα και τα πουλιά. Απ' τα δέντρα και την μυρωδιά της γης. Θέλησες να τα μάθεις καλύτερα όλα αυτά και γι' αυτό τα σπούδασες σε γεωπονική σχολή.

Διάβαζες, όταν στην εποχή σου αυτό δεν ήταν σημαντικό. Άνοιξες βιβλία, όταν οι άνθρωποι ένιωθαν ότι η μόνη βιβλιοθήκη είναι το βουνό και η φύση. Ανεξάντλητη και απέραντη. Και είχαν δίκιο όλοι αυτοί οι άνθρωποι, όπως είχες δίκιο και εσύ που θέλησες να συνδυάσεις τις γνώσεις. Το ένιωθες ότι ήσουν διαφορετικός και αυτό σου άρεσε, ένιωθες καλά και όμορφα που είχες κάνει ένα βήμα διαφορετικό. Αλλά ύστερα ήρθε ο πόλεμος. Τα νέα έφτασαν στο βουνό και εσύ σκέφτηκες να καταταχθείς εθελοντής. Διακατεχόμενος από ένα ρομαντισμό, συνεπαρμένος από την φλόγα των γύρω σου, ακολούθησες τα γεμάτα τραίνα και κατευθύνθηκες σε ένα άλλο βουνό διαφορετικό από αυτό που ως τώρα ήξερες.

Με λίγο πολύ ίδια δέντρα, λουλούδια και πουλιά, αλλά με διαφορετικό ήχο. Ήχους από σφαίρες, πολυβό-

ο άλλος μισός έξω.

Άναψες τσιγάρο, ευχαριστήθηκες την πρώτη ρουφηξιά, σκέφτηκες ότι όλα θα πάνε καλά, ότι όλα προς το παρόν είναι ήσυχα, στην δεύτερη ρουφηξιά όμως δεν σκέφτηκες τίποτα, παρά μόνο άκουσες· μια ριπή πυροβόλου που στόχευσε την φωτιά σου. Αμέσως ένιωσες ένα στιγμιαίο κάψιμο στο σώμα, σωριάστηκες στο χώμα και ήσουν πάλι εκεί. Στο μέρος που ήξερες καλά. Στο δικό σου βουνό, εκεί που γεννήθηκες και μεγάλωσες. Μακριά από την βοή και την ματαιότητα του πολέμου. Ελεύθερος και παραδομένος στην ησυχία της νύχτας.

Το ημερολόγιο έγραφε: 09/03/1941. Σημείο θανάτου: Όρος Τρεμπεσίνα. Ύψωμα 731. Έτος γέννησης: 1907. Τόπος γέννησης: Γιάννιτσα Μεσσηνίας, Όρος Ταΰγετος.

Τι λάθος συμβαίνει στα MacDonald;

Η εταιρεία McDonald ξοδεύει πάνω από 1,8 δισεκατομμύρια δολάρια κάθε χρόνο παγκοσμίως σε διαφημίσεις και προωθήσεις, προσπαθώντας να καλλιεργήσει μια εικόνα ότι είναι μια «φιλική» και «πράσινη» εταιρεία και συγχρόνως ένα διασκεδαστικό μέρος για φαγητό. Τα παιδιά δελεάζονται με τις υποσχέσεις για παιχνίδια και άλλα τεχνάσματα. Αλλά πίσω από το χαμογελαστό πρόσωπο του Ρόναλντ Μακ Ντόναλντ βρίσκεται η πραγματικότητα –το μόνο ενδιαφέρον της McDonald είναι το χρήμα, αποκομίζοντας κέρδη από οποιονδήποτε και ο,τιδήποτε μπορούν, όπως όλες οι πολυεθνικές εταιρείες. Οι ετήσιες εκθέσεις της McDonald μιλούν για την «Παγκόσμια Κυριαρχία» –στοχεύουν στο άνοιγμα όλο και περισσότερων καταστημάτων σε όλο τον κόσμο– αλλά η συνεχής επέκτασή τους σε όλο τον κόσμο σημαίνει περισσότερη ομοιομορφία, λιγότερες επιλογές και υπονόμευση των τοπικών κοινοτήτων.

αρχή της απαγόρευσης της κυκλοφορίας. Μπήκαν φωτιές σε κάδους απορριμμάτων και αρκετοί συγκρούστηκαν με την αστυνομία πετώντας πέτρες και καπνογόνα. Οι ταραχές εκτυλίχθηκαν σε όλο το κέντρο της πόλης.

Οι διαδηλωτές ανησυχούν για τις οικονομικές συνέπειες της απαγόρευσης της κυκλοφορίας και ότι ένα νέο lock down θα δυσχεράνει ακόμα πιο πολύ τις συνθήκες ζωής τους. Υπήρχαν πληροφορίες ότι στα γεγονότα συμμετείχε και ακροδεξιά ομάδα. Όσο η φτώχεια και η ανεργία θα γιγαντώνονται, όσο ο έλεγχος γίνεται ασφυκτικότερος με αφορμή τον Covid 19 τόσο οι κοι-

νωνικές εκρήξεις θα είναι χωρίς ιδεολογικές διακρίσεις και θα αφορούν την συντριπτική πλειοψηφία των υπηκόων.

Η Gianna, η Μάνη και ο Δάκος

Πήγε η Gianna στην Μάνη στα πλαίσια, λέει, των προετοιμασιών για τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821 και εκεί που τα μπαρμπάδια έπιναν ανέμελοι την καφεδάρα τους στην πλατεία της Καρδαμύλης, σκάει η Gianna μπροστά τους με το τζινάκι και την κόκκινη ψηλοτάκουνη γόβα και την γροθιά υψωμένη και τους μιλούσε για επανάσταση.

Τί 'ναι τούτη δω ρε; Άστα κυρά Gianna ο δάκος μεγάλο θέμα, αγώνα καθημερινό δίνουμε. Ναι, λέει η Gianna, από εδώ άλλωστε αποφασίστηκε ο αγώνας. Κόκκαλο τα μπαρμπάδια πρωί-πρωί.

Και το βράδυ η τηλεόραση είχε το βιντεοκλιπ για την

σμοί, κάτι Καραϊσκάκηδες, κάτι Μπουμπουλίνες και Κολοκοτρώνηδες πάνω στο Καλλιμάρμαρο και λένε: «πάει την κάτσαμε την βάρκα, για να θυμηθήκανε όλους αυτούς και να, εμφανίστηκε πάλι η Gianna μπροστά, δεν θα είναι μόνο ο δάκος το πρόβλημα για τα επόμενα χρόνια!!!

Ένας επικήδειος που δεν γράφτηκε ποτέ

Γεννήθηκες και μεγάλωσες στα βουνά. Αντιλαμβανόσουν τις αλλαγές του χρόνου, απ' τα λουλούδια, τα ζώα και τα πουλιά. Απ' τα δέντρα και την μυρωδιά της γης. Θέλησες να τα μάθεις καλύτερα όλα αυτά και γι' αυτό τα σπούδασες σε γεωπονική σχολή.

Διάβαζες, όταν στην εποχή σου αυτό δεν ήταν σημαντικό. Άνοιγες βιβλία, όταν οι άνθρωποι ένιωθαν ότι η μόνη βιβλιοθήκη είναι το βουνό και η φύση. Ανεξάντλητη και απέραντη. Και είχαν δίκιο όλοι αυτοί οι άνθρωποι, όπως είχες δίκιο και εσύ που θέλησες να συνδυάσεις τις γνώσεις. Το ένιωθες ότι ήσουν διαφορετικός και αυτό σου άρεσε, ένιωθες καλά και όμορφα που είχες κάνει ένα βήμα διαφορετικό. Αλλά ύστερα ήρθε ο πόλεμος. Τα νέα έφτασαν στο βουνό και εσύ σκέφτηκες να καταταχθείς εθελοντής. Διακατεχόμενος από ένα ρομαντισμό, συνεπαρμένος από την φλόγα των γύρω σου, ακολούθησες τα γεμάτα τραίνα και κατευθύνθηκες σε ένα άλλο βουνό διαφορετικό από αυτό που ως τώρα ήξερες.

Με λίγο πολύ ίδια δέντρα, λουλούδια και πουλιά, αλλά με διαφορετικό ήχο. Ήχους από σφαίρες, πολυβόλα και σφυρίγματα όλμων. Φωνές, κραυγές πόνου και ψίθυροι. Σιωπή θανάτου.

Σχεδόν τέσσερις μήνες κράτησες σε εκείνα τα βουνά. Είδες πολλούς να σακατεύονται και άλλους να πεθαίνουν και όλο σκεφτόσουν το δικό σου βουνό. Όλο δεν μπορούσες να το βγάλεις απ' το μυαλό σου, εκείνο το δικό σου βουνό, που άφησες στον μακρινό νότο. Εκεί που έκανες να κοιμηθείς τις νύχτες, κάθε τόσο σε ξύπναγε μια ριπή από όπλο, η οποία αναμειγνυόταν με την οσμή του θυμαριού και για πολύ λίγο, μέσα στην θολούρα και μεταξύ ύπνου και ξύπνιου, ήσουν πάλι

Το ημερολόγιο έγραφε: 09/03/1941. Σημείο θανάτου: Όρος Τρεμπεσίνα. Ύψωμα 731. Έτος γέννησης: 1907. Τόπος γέννησης: Γιάννιτσα Μεσσηνίας, Όρος Ταΰγετος.

Τι λάθος συμβαίνει στα MacDonald;

Η εταιρεία McDonald ξοδεύει πάνω από 1,8 δισεκατομμύρια δολάρια κάθε χρόνο παγκοσμίως σε διαφημίσεις και προωθήσεις, προσπαθώντας να καλλιεργήσει μια εικόνα ότι είναι μια «φιλική» και «πράσινη» εταιρεία και συγχρόνως ένα διασκεδαστικό μέρος για φαγητό. Τα παιδιά δελεάζονται με τις υποσχέσεις για παιχνίδια και άλλα τεχνάσματα. Αλλά πίσω από το χαμογελαστό πρόσωπο του Ρόναλντ Μακ Ντόναλντ βρίσκεται η πραγματικότητα –το μόνο ενδιαφέρον της McDonald είναι το χρήμα, αποκομίζοντας κέρδη από οποιονδήποτε και ο,τιδήποτε μπορούν, όπως όλες οι πολυεθνικές εταιρείες. Οι ετήσιες εκθέσεις της McDonald μιλούν για την «Παγκόσμια Κυριαρχία» –στοχεύουν στο άνοιγμα όλο και περισσότερων καταστημάτων σε όλο τον κόσμο– αλλά η συνεχής επέκτασή τους σε όλο τον κόσμο σημαίνει περισσότερη ομοιομορφία, λιγότερες επιλογές και υπονόμευση των τοπικών κοινοτήτων.

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Τα McDonald's προωθούν το φαγητό τους ως «θρεπτικό», αλλά η πραγματικότητα είναι ότι είναι πρόχειρο φαγητό, με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά, ζάχαρη και αλάτι και χαμηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες και βιταμίνες. Μια δίαιτα αυτού του τύπου συνδέεται με καρδιακές παθήσεις, καρκίνο, διαβήτη και άλλες ασθένειες. Η τροφή τους περιέχει επίσης πολλά χημικά πρό-

σθετα, μερικά από τα οποία μπορεί να προκαλέσουν κακή υγεία και υπερκινητικότητα στα παιδιά.

Μην ξεχνάτε, επίσης, ότι το κρέας είναι η αιτία των περισσότερων περιστατικών δηλητηρίασης από τρόφιμα. Το 1991 η εταιρεία McDonald ήταν υπεύθυνη για ένα ξέσπασμα τροφικής δηλητηρίασης στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο οι άνθρωποι υπέστησαν σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. Με τις σύγχρονες μεθόδους εντατικής καλλιέργειας, έχουν αναπτυχθεί και άλλες ασθένειες, οι οποίες συνδέονται με χημικά κατάλοιπα ή αφύσικες πρακτικές.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία γρήγορου φαγητού αμείβονται με χαμηλούς μισθούς. Η McDonald δεν πληρώνει ποσοστά υπερωριών ακόμη και όταν οι εργαζόμενοι εργάζονται αρκετές έξτρα ώρες. Η πίεση για να διατηρήσει τα κέρδη υψηλά και το κόστος των μισθών έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη προσωπικού,

ΒΛΑΒΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα δάση σε όλο τον κόσμο –ουσιώδους σημασίας για όλη τη ζωή– καταστρέφονται με τρομερό ρυθμό από πολυεθνικές εταιρείες. Με τα πολλά, οι McDonald's αναγκάστηκαν να παραδεχτούν τη χρήση βοείου κρέατος σε εκτάσεις πρώην τροπικών δασών, εμποδίζοντες την αναγέννησή του. Επίσης, η χρήση γεωργικών εκτάσεων από τις πολυεθνικές και τους προμηθευτές τους αναγκάζει τους ντόπιους να μετακινηθούν σε άλλες περιοχές και να κόψουν περαιτέρω δέντρα.

Τα McDonald's είναι ο μεγαλύτερος χρήστης βοείου κρέατος στον κόσμο. Το μεθάνιο που εκπέμπεται από βοοειδή που εκτρέφονται για τη βιομηχανία βοείου κρέατος συμβάλλει σημαντικά στην κρίση της «υπερθέρμανσης του πλανήτη». Η σύγχρονη εντατική γεωργία βασίζεται στη μεγάλη χρήση χημικών ουσιών που βλάπτουν το περιβάλλον.

Κάθε χρόνο η McDonald χρησιμοποιεί χιλιάδες τόνους περιττών συσκευασιών, οι περισσότερες από τις οποίες να καταλήγουν στους δρόμους ή να μολύνουν τη γη, αφού είναι θαμμένα σε χώρους υγειονομικής ταφής.

ΖΩΑ

Τα μενού των αλυσίδων burger βασίζονται στα βασανιστήρια και τη δολοφονία εκατομμυρίων ζώων. Τα περισσότερα εκτρέφονται εντατικά, χωρίς πρόσβαση στον καθαρό αέρα και στον ήλιο και χωρίς ελευθερία κινήσεων. Οι θάνατοί τους είναι βάρβαροι· η με «ανθρώπινο τρόπο σφαγή» είναι μύθος.

Έχουμε την επιλογή να τρώμε κρέας ή όχι, αλλά τα δισεκατομμύρια ζώα που σφαγιάζονται για φαγητό κάθε χρόνο δεν έχουν καμμία επιλογή.

Ολόκληρο το κείμενο εδώ: https://www.mcspotlight.

έκαψαν το δημαρχείο Aba που στεγάζει τη γραμματεία του συμβουλίου του Aba South.

Οι αξιωματούχοι του Σώματος Ασφαλείας και Πολιτικής Άμυνας της Νιγηρίας (NSCDC), μιας παραστρατιωτικής ομάδας, κατάφεραν και έφυγαν πριν από την άφιξη των διαδηλωτών.

Την Τρίτη 20 Οκτωβρίου σημειώθηκαν πυροβολισμοί στο αστυνομικό τμήμα Dragons Squad με αποτέλεσμα να σκοτωθούν δύο αστυνομικοί. Νωρίτερα οι διαδηλωτές είχαν επιτεθεί στο αστυνομικό τμήμα Eziama κατά μήκος του δρόμου Aba-Ikot Ekpene.

Τα κτίρια της αστυνομίας Ekeaba και Kpiri Kpiri κάηκαν την Τρίτη 20 Οκτωβρίου από τους επαναστάτες στην Αμπακαλίκη, την πρωτεύουσα του Έμπονι. Οι αστυνομικοί, όταν άκουσαν τον ερχομό τους, έφυγαν από τα δύο αστυνομικά τμήματα λόγω του φόβου επίθεσης.

Οι διαδηλωτές που ήταν πάνω από 600 σε αριθμό, τραγουδούσαν πολεμικά τραγούδια και μετακινούνταν από τη μια τοποθεσία στην άλλη.

Στο Λάγος, οι επαναστάτες επιτέθηκαν και έκαψαν το αστυνομικό τμήμα Igando, σκοτώνοντας επίσης έναν αστυνομικό. Ένας άλλος αστυνομικός ξυλοκοπήθηκε άγρια από το πλήθος και εγκαταλείφθηκε για να πεθάνει. Επίσης επιθέσεις δέχθηκαν τα αστυνομικά τμήματα Makinde και Ajah, καθώς και περιοχή του τοπικού συμβουλίου Ejigbo. Οι επιθέσεις ήταν εκδίκηση για τη δολοφονία τουλάχιστον 12 διαδηλωτών από προσωπικό ασφαλείας την Τρίτη το βράδυ 20 Οκτωβρίου στην πύλη των διοδίων Λέκκι.

σθετα, μερικά από τα οποία μπορεί να προκαλέσουν κακή υγεία και υπερκινητικότητα στα παιδιά.

Μην ξεχνάτε, επίσης, ότι το κρέας είναι η αιτία των περισσότερων περιστατικών δηλητηρίασης από τρόφιμα. Το 1991 η εταιρεία McDonald ήταν υπεύθυνη για ένα ξέσπασμα τροφικής δηλητηρίασης στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο οι άνθρωποι υπέστησαν σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. Με τις σύγχρονες μεθόδους εντατικής καλλιέργειας, έχουν αναπτυχθεί και άλλες ασθένειες, οι οποίες συνδέονται με χημικά κατάλοιπα ή αφύσικες πρακτικές.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία γρήγορου φαγητού αμείβονται με χαμηλούς μισθούς. Η McDonald δεν πληρώνει ποσοστά υπερωριών ακόμη και όταν οι εργαζόμενοι εργάζονται αρκετές έξτρα ώρες. Η πίεση για να διατηρήσει τα κέρδη υψηλά και το κόστος των μισθών έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη προσωπικού, επομένως το προσωπικό πρέπει να εργαστεί σκληρότερα και πιο γρήγορα. Κατά συνέπεια, τα ατυχήματα (ιδιαίτερα τα εγκαύματα) είναι κοινά. Η πλειονότητα των εργαζομένων είναι άτομα που έχουν λίγες επιλογές εργασίας και έτσι αναγκάζονται να αποδεχτούν αυτήν την εκμετάλλευση, ενώ είναι υποχρεωμένοι ακόμα και να «χαμογελούν»! Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών του προσωπικού στα McDonald's είναι υψηλός, καθιστώντας σχεδόν αδύνατο τον συνδικαλισμό και τον αγώνα για μια καλύτερη συμφωνία, η οποία ταιριάζει με τους McDonald's που ήταν πάντα αντιτιθέμενοι στα σωματεία.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Οι τεράστιες εκτάσεις γης σε φτωχές χώρες χρησιμοποιούνται για εκτροφή βοοειδών ή για καλλιέργεια

σών, εμποδίζοντες την αναγέννησή του. Επίσης, η χρήση γεωργικών εκτάσεων από τις πολυεθνικές και τους προμηθευτές τους αναγκάζει τους ντόπιους να μετακινηθούν σε άλλες περιοχές και να κόψουν περαιτέρω δέντρα.

Τα McDonald's είναι ο μεγαλύτερος χρήστης βοείου κρέατος στον κόσμο. Το μεθάνιο που εκπέμπεται από βοοειδή που εκτρέφονται για τη βιομηχανία βοείου κρέατος συμβάλλει σημαντικά στην κρίση της «υπερθέρμανσης του πλανήτη». Η σύγχρονη εντατική γεωργία βασίζεται στη μεγάλη χρήση χημικών ουσιών που βλάπτουν το περιβάλλον.

Κάθε χρόνο η McDonald χρησιμοποιεί χιλιάδες τόνους περιττών συσκευασιών, οι περισσότερες από τις οποίες καταλήγουν στους δρόμους ή να μολύνουν τη γη, αφού είναι θαμμένα σε χώρους υγειονομικής ταφής.

ΖΩΑ

Τα μενού των αλυσίδων burger βασίζονται στα βασανιστήρια και τη δολοφονία εκατομμυρίων ζώων. Τα περισσότερα εκτρέφονται εντατικά, χωρίς πρόσβαση στον καθαρό αέρα και στον ήλιο και χωρίς ελευθερία κινήσεων. Οι θάνατοι τους είναι βάρβαροι΄ η με «ανθρώπινο τρόπο σφαγή» είναι μύθος.

Έχουμε την επιλογή να τρώμε κρέας ή όχι, αλλά τα δισεκατομμύρια ζώα που σφαγιάζονται για φαγητό κάθε χρόνο δεν έχουν καμμία επιλογή.

Ολόκληρο το κείμενο εδώ: https://www.mcspotlight.org/case/pretrial/factsheet_new.html

Εξέγερση στη Νιγηρία

Η εξέγερση που ξεκίνησε στην Νιγηρία με αφορμή την απαίτηση κατάργησης ενός ειδικού αστυνομικού σώματος (SARS) που ευθύνεται για βασανιστήρια και δολοφονίες καλά κρατεί. Οι διαδηλωτές έκαψαν αστυνομικά τμήματα, κυβερνητικά κτίρια και τράπεζες σε ολόκληρη τη χώρα και έχουν επίσης προβεί σε ενέργειες που επέτρεψαν σε φυλακισμένους των πολιτειών Όντο και Δέλτα, να δραπετεύσουν. Ένα τμήμα της φυλακής στην πολιτεία Δέλτα όπου φυλάσσονται οι φάκελλοι των κρατουμένων κατεδαφίστηκε από την εξέγερση των φυλακισμένων σε αυτήν, ενώ το εξωτερικό τμήμα του κτιρίου πυρπολήθηκε από τους διαδηλωτές.

να σκοτώσουν δύο αστυνομικούς. Νωρίτερα οι διαδηλωτές είχαν επιτεθεί στο αστυνομικό τμήμα Eziama κατά μήκος του δρόμου Aba-Ikot Ekpene.

Τα κτίρια της αστυνομίας Ekeaba και Kpiri Kpiri κάηκαν την Τρίτη 20 Οκτωβρίου από τους επαναστάτες στην Αμπακαλική, την πρωτεύουσα του Έμπονι. Οι αστυνομικοί, όταν άκουσαν τον ερχομό τους, έφυγαν από τα δύο αστυνομικά τμήματα λόγω του φόβου επίθεσης.

Οι διαδηλωτές που ήταν πάνω από 600 σε αριθμό, τραγουδούσαν πολεμικά τραγούδια και μετακινούνταν από τη μια τοποθεσία στην άλλη.

Στο Λάγος, οι επαναστάτες επιτέθηκαν και έκαψαν το αστυνομικό τμήμα Igando, σκοτώνοντας επίσης έναν αστυνομικό. Ένας άλλος αστυνομικός ξυλοκοπήθηκε άγρια από το πλήθος και εγκαταλείφθηκε για να πεθάνει. Επίσης επιθέσεις δέχθηκαν τα αστυνομικά τμήματα Makinde και Ajah, καθώς και περιοχή του τοπικού συμβουλίου Ejigbo. Οι επιθέσεις ήταν εκδίκηση για τη δολοφονία τουλάχιστον 12 διαδηλωτών από προσωπικό ασφαλείας την Τρίτη το βράδυ 20 Οκτωβρίου στην πύλη των διοδίων Λέκκι.

Ένας αστυνομικός που πυροβόλησε προς τους επαναστάτες ξυλοκοπήθηκε μέχρι θανάτου. Άλλοι αστυνομικοί έφυγαν.

Το αστυνομικό τμήμα Makinde δέχτηκε επίθεση. Η επίθεση των επαναστατών ανάγκασε τους αστυνομικούς φύγουν. Διαπιστώθηκε ότι οι εκκλήσεις για υποστήριξη από άλλα τμήματα δεν απαντήθηκαν, καθώς η μαχητική νεολαία εισέβαλε στο σταθμό και αφαίρεσε τα όπλα και τις στολές τους. Τρεις, σύγχρονα εξοπλισμένες,τράπεζες δέχθηκαν επίθεση από τους μαχητές.

Στο Imo State, μερικοί διαδηλωτές την Τετάρτη έκαψαν ορισμένα αστυνομικά τμήματα, παρά τα 24ωρα μέτρα απαγόρευσης που επέβαλε η κυβέρνηση.

Στο Akure, Ondo State, οι διαδηλωτές εισέβαλαν στη γραμματεία του Λαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος, του PDP, και τα έκαψαν. Αυτό έγινε μόλις λίγες ώρες μετά

περισσότερων περιστατικών δηλητηρίασης από τρόφιμα. Το 1991 η εταιρεία McDonald ήταν υπεύθυνη για ένα ξέσπασμα τροφικής δηλητηρίασης στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο οι άνθρωποι υπέστησαν σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. Με τις σύγχρονες μεθόδους εντατικής καλλιέργειας, έχουν αναπτυχθεί και άλλες ασθένειες, οι οποίες συνδέονται με χημικά κατάλοιπα ή αφύσικες πρακτικές.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία γρήγορου φαγητού αμείβονται με χαμηλούς μισθούς. Η McDonald δεν πληρώνει ποσοστά υπερωριών ακόμη και όταν οι εργαζόμενοι εργάζονται αρκετές έξτρα ώρες. Η πίεση για να διατηρήσει τα κέρδη υψηλά και το κόστος των μισθών έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη προσωπικού, επομένως το προσωπικό πρέπει να εργαστεί σκληρότερα και πιο γρήγορα. Κατά συνέπεια, τα ατυχήματα (ιδιαίτερα τα εγκαύματα) είναι κοινά. Η πλειονότητα των εργαζομένων είναι άτομα που έχουν λίγες επιλογές εργασίας και έτσι αναγκάζονται να αποδεχτούν αυτήν την εκμετάλλευση, ενώ είναι υποχρεωμένοι ακόμα και να «χαμογελούν»! Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών του προσωπικού στα McDonald's είναι υψηλός, καθιστώντας σχεδόν αδύνατο τον συνδικαλισμό και τον αγώνα για μια καλύτερη συμφωνία, η οποία ταιριάζει με τους McDonald's που ήταν πάντα αντιτιθέμενοι στα σωματεία.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Οι τεράστιες εκτάσεις γης σε φτωχές χώρες χρησιμοποιούνται για εκτροφή βοοειδών ή για καλλιέργεια σιτηρών για τη σίτιση ζώων προς κατανάλωση στη Δύση. Αυτό είναι εις βάρος των τοπικών αναγκών τροφίμων. Τα McDonald's προωθούν συνεχώς προϊόντα κρέατος, ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να τρώνε κρέας πιο συχνά, πράγμα που σπαταλά όλο και περισσότερους πόρους τροφίμων. 7 εκατομμύρια τόνοι σιτηρών που τροφοδοτούνται σε ζώα παράγουν μόνο 1 εκατομμύριο τόνους κρέατος και υποπροϊόντων. Σε μια φυτική διατροφή και με τη γη που μοιράζεται δίκαια, σχεδόν κάθε περιοχή θα μπορούσε να είναι αυτάρκης στα τρόφιμα.

νους περιττών συσκευασιών, οι περισσότερες από τις οποίες να καταλήγουν στους δρόμους ή να μολύνουν τη γη, αφού είναι θαμμένα σε χώρους υγειονομικής ταφής.

ΖΩΑ

Τα μενού των αλυσίδων burger βασίζονται στα βασανιστήρια και τη δολοφονία εκατομμυρίων ζώων. Τα περισσότερα εκτρέφονται εντατικά, χωρίς πρόσβαση στον καθαρό αέρα και στον ήλιο και χωρίς ελευθερία κινήσεων. Οι θάνατοί τους είναι βάρβαροι· η με «ανθρώπινο τρόπο σφαγή» είναι μύθος.

Έχουμε την επιλογή να τρώμε κρέας ή όχι, αλλά τα δισεκατομμύρια ζώα που σφαγιάζονται για φαγητό κάθε χρόνο δεν έχουν καμμία επιλογή.

Ολόκληρο το κείμενο εδώ: https://www.mcspotlight.org/case/pretrial/factsheet_new.html

Εξέγερση στη Νιγηρία

Η εξέγερση που ξεκίνησε στην Νιγηρία με αφορμή την απαίτηση κατάργησης ενός ειδικού αστυνομικού σώματος (SARS) που ευθύνεται για βασανιστήρια και δολοφονίες καλά κρατεί. Οι διαδηλωτές έκαψαν αστυνομικά τμήματα, κυβερνητικά κτίρια και τράπεζες σε ολόκληρη τη χώρα και έχουν επίσης προβεί σε ενέργειες που επέτρεψαν σε φυλακισμένους των πολιτειών Όντο και Δέλτα, να δραπετεύσουν. Ένα τμήμα της φυλακής στην πολιτεία Δέλτα όπου φυλάσσονται οι φάκελλοι των κρατουμένων κατεδαφίστηκε από την εξέγερση των φυλακισμένων σε αυτήν, ενώ το εξωτερικό τμήμα του κτιρίου πυρπολήθηκε από τους διαδηλωτές.

Το κτίριο του Ανώτατου Δικαστηρίου στο νησί του Λάγος πυρπολήθηκε την Τετάρτη 21 Οκτωβρίου. Τα εμπορεύματα που είχαν κατασχεθεί από το δικαστήριο απαλλοτριώθηκαν, ενώ η φωτιά στο κτήριο διήρκεσε όλη τη νύχτα.

Ένας μεγάλος τηλεοπτικός σταθμός της Νιγηρίας προσκείμενος στο κυβερνών κόμμα πυρπολήθηκε επίσης, ενώ το παλάτι του αρχαιότερου παραδοσιακού ηγέτη στο Λάγος λεηλατήθηκε.

Παρά την 24ωρη απαγόρευση κυκλοφορίας της κυβέρνησης του Abia State, οι διαδηλωτές την Τετάρτη

βουλίου Ejigbo. Οι επιθέσεις ήταν εκδίκηση για τη δολοφονία τουλάχιστον 12 διαδηλωτών από προσωπικό ασφαλείας την Τρίτη το βράδυ 20 Οκτωβρίου στην πύλη των διοδίων Λέκκι.

Ένας αστυνομικός που πυροβόλησε προς τους επαναστάτες ξυλοκοπήθηκε μέχρι θανάτου. Άλλοι αστυνομικοί έφυγαν.

Το αστυνομικό τμήμα Makinde δέχτηκε επίθεση. Η επίθεση των επαναστατών ανάγκασε τους αστυνομικούς φύγουν. Διαπιστώθηκε ότι οι εκκλήσεις για υποστήριξη από άλλα τμήματα δεν απαντήθηκαν, καθώς η μαχητική νεολαία εισέβαλε στο σταθμό και αφαίρεσε τα όπλα και τις στολές τους. Τρεις, σύγχρονα εξοπλισμένες,τράπεζες δέχθηκαν επίθεση από τους μαχητές.

Στο Imo State, μερικοί διαδηλωτές την Τετάρτη έκαψαν ορισμένα αστυνομικά τμήματα, παρά τα 24ωρα μέτρα απαγόρευσης που επέβαλε η κυβέρνηση.

Στο Akure, Ondo State, οι διαδηλωτές εισέβαλαν στη γραμματεία του Λαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος, του PDP, και τα έκαψαν. Αυτό έγινε μόλις λίγες ώρες μετά την εξουδετέρωση της κρατικής γραμματείας του Ondo του κυβερνώντος All Progressive Congress, APC.

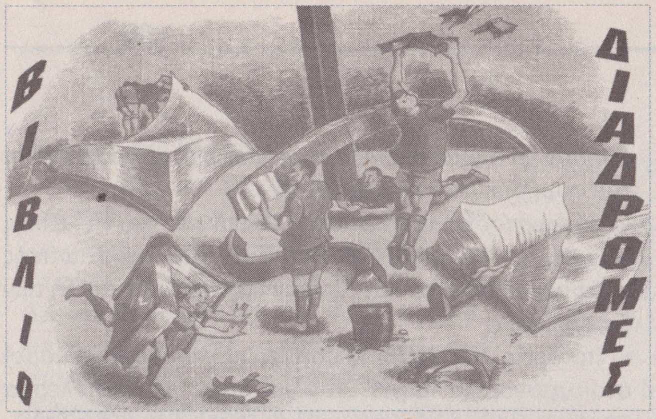
Το γραφείο της SARS, πυρπολήθηκε επίσης στην πρωτεύουσα της πολιτείας. Διαδηλωτές την Πέμπτη 22 Οκτωβρίου εισέβαλαν στο σωφρονιστικό κέντρο Okitipupa στο Ondo State, απελευθερώνοντας τους κρατούμενους. Τουλάχιστον 58 κρατούμενοι απελευθερώθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της επίθεσης.

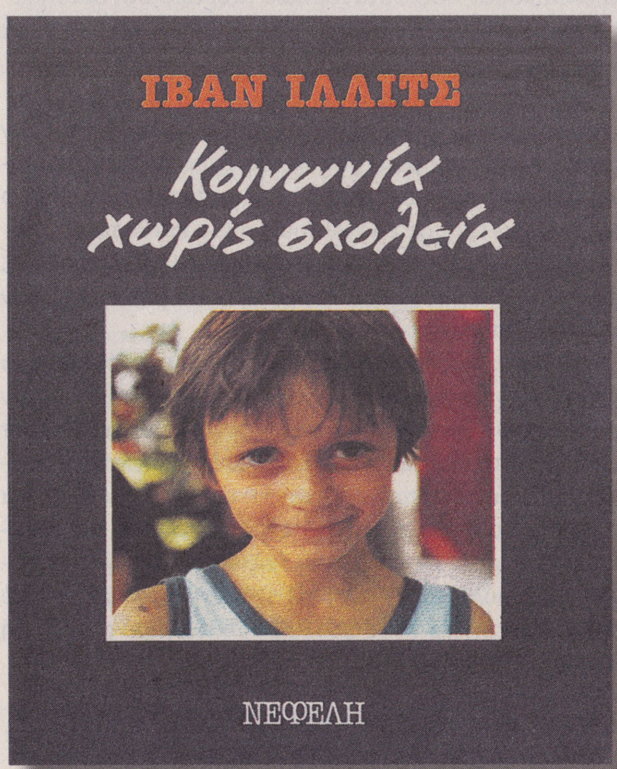
Ένα όχημα κάηκε και πολλά αντικείμενα καταστράφηκαν.

Φαίνεται πως η καταπίεση και η φτώχεια στην Νιγηρία έφτασε στα όρια της.

Κοινωνία χωρίς σχολεία

ΙΒΑΝ ΙΛΛΙΤΣ

Εκδόσεις Νεφέλη / Σελ. 163
Πρώτη έκδοση 1970, 1971
Πρώτη έκδοση στα ελληνικά Οκτώβριος 1976

Πολύς ντόρος έγινε με αφορμή την επιβολή της χρήσης μάσκας από τους μαθητές, όλων των βαθμίδων, της καθαγιασμένης και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το ενδιαφέρον όλων επικεντρώθηκε στο αν θα πρέπει οι μαθη-

ντες που τα προκαλούν. Όπως υπογραμμίζει ο Ivan Illitch (1970, σελ. 23) «*το σχολείο έχει γίνει ένα είδος Παγκόσμιας Θρησκείας του εκσυγχρονισμένου προλεταριάτου και μοιράζει μάταιες υποσχέσεις για σωτηρία στους φτωχούς της τεχνολογικής εποχής*». Μιας σωτηρίας όμως, που όπως δείχνουν τα πράγματα, ίσως να μην έρθει ποτέ, τουλάχιστον με τη δεδομένη δομή των εκπαιδευτικών συστημάτων. Έτσι, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν χάσει τον αδιαφιλονίκητο τίτλο της εκπαιδευτικής αυθεντίας. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση καταντά να είναι κατασκευαστής πτυχίων σε χαρτί πολυτελείας, που όμως δεν εγγυούνται ότι ο κάτοχος τους διαθέτει την απαιτούμενη γνώση σε σχέση με τον αναγραφόμενο τίτλο. Ο πληθωρισμός στην προσφορά ακαδημαϊκών τίτλων αποτελεί παρενέργεια της κρατούσας ιδεολογίας, η οποία ταυτίζει την πρόοδο με την αφθονία. Όπως επισημαίνει ο Ίλλιτς σε άλλο δοκίμιό του (1999), ο πολίτης νοείται πλέον ως καταναλωτής και ως τέτοιος αντικαθιστά τις ανάγκες που νιώθει με τις ανάγκες που του επιβάλλονται. Βομβαρδίζεται από εκατό και πάνω διαφημίσεις την ημέρα, τις οποίες επιβάλλουν οι ταγοί της συνεχούς λεγόμενης ανάπτυξης, του αυτοματισμού, της ανταγωνιστικότητας και, εν τέλει, του ψευτοανθρωπισμού.

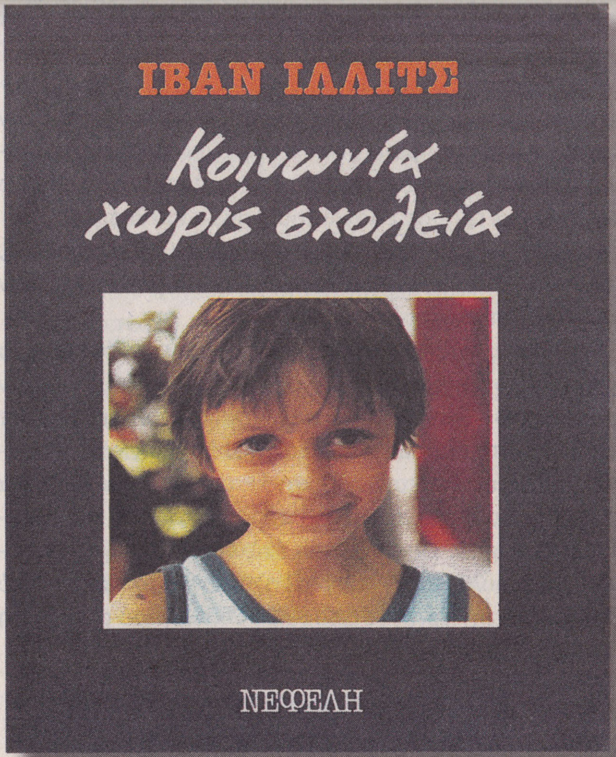
«Όλοι μάθαμε τα περισσότερα από όσα ξέρουμε έξω από το σχολείο. Η περισσότερη μάθηση έρχεται χωρίς τον δάσκαλο και συχνά παρά τη θέλησή του. Το τραγικότερο είναι ότι οι περισσότεροι άνθρωποι μαθαίνουν το μάθημά τους από το σχολείο, ακόμη κι αν δεν πηγαίνουν ποτέ στο σχολείο.

Όλοι μαθαίνουν πώς να ζουν έξω από το σχολείο. Μαθαίνουμε να μιλάμε, να σκεφτόμαστε, να αγαπάμε, να αισθανόμαστε, να παίζουμε, να βρίζουμε, να πολιτικολογούμε και να εργαζόμαστε χωρίς τη μεσολάβηση του δασκάλου. Ακόμη και τα παιδιά που είναι κάτω από τη φροντίδα του δασκάλου μέρα και νύχτα, δεν αποτελούν εξαίρεση στον κανόνα αυτό. Τα ορφανά, τα καθυστερημένα και τα παιδιά των ίδιων των δασκάλων μαθαίνουν τα περισσότερα από όσα μαθαίνουν έξω από τις «εκπαιδευτικές» διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για χάρη τους.»

βάσεις και σε άλλα εναλλακτικά πλαίσια. Η εκπαίδευση όπως την ορίζει ο Ίλλιτς αποσκοπεί στη μάθηση μέσω αυτοκατευθυνόμενης αγωγής. Η διεργασία της μάθησης απορρέει από τον ίδιο τον άνθρωπο, από το τι θέλει να μάθει, τι έχει ανάγκη να μάθει –όπως, όμως, το καθορίζει ο ίδιος. Είναι ο ίδιος ο άνθρωπος που επιλέγει και καθορίζει τον τρόπο, τον τόπο και την διεργασία και ως τέτοια επιλογή συνοδεύεται και από την ανάλογη εσωτερική θέληση και δέσμευση στη διεργασία αυτή.

Θεωρούμε απαραίτητο να κλείσουμε με ένα απόσπασμα από την Εισαγωγή της αμερικανικής έκδοσης, η οποία ανήκει στην εκδοτική σειρά *World Perspectives* (Παγκόσμιες Προοπτικές), και την υπογράφει η φιλόσοφος και συγγραφέας Ruth Nanda Anshen.

«Αποτελεί θέση των Παγκόσμιων Προοπτικών ότι ο άνθρωπος βρίσκεται σε μια διαδικασία ανάπτυξης μιας νέας συνείδησης που, παρά την τωρινή πνευματική και ηθική υποδούλωση, θα ανυψώσει τελικά το ανθρώπινο είδος πάνω και πέρα από τον φόβο, την άγνοια και την απομόνωση που το μαστίζουν τώρα. Σ' αυτήν την αναδυόμενη συνείδηση, σ' αυτήν την ιδέα του ανθρώπου μέσα σ' ένα σύμπαν που θεμελιώνεται πάνω σε μια καινούργια αίσθηση της πραγματικότητας, αφιερώνεται αυτή η σειρά. [...] Παρά την απεριόριστη υποχρέωση των ανθρώπων και παρά την πεπερασμένη ισχύ τους, παρά την ανένδοτη στάση των εθνικισμών και παρά το ξεσπίτωμα των ηθικών παθών που αχρηστεύθηκαν σχεδόν από την επιστημονική σκοπιά των πραγμάτων, κάτω από τον φαινομενικό αναβρασμό και την αναταραχή του παρόντος και μέσα από τις μετατροπές της δυναμικής περιόδου με το ξεδίπλωμα της παγκόσμιας συνείδησης, ο στόχος των Παγκόσμιων Προοπτικών είναι να συντελέσει στην επιτάχυνση του ρυθμού αυτής της «ατράνταχτης καρδιάς της ολοστρόγγυλης αλήθειας», και να ερμηνεύσει τα σημαδιακά στοιχεία της Παγκόσμιας Εποχής που τώρα διαμορφώνεται σαν ο καρπός της ολοφώτιστης πλέον συνέχειας της δημιουργικής διεργασίας που αποκαθιστά τον άνθρωπο στις σχέσεις του με την ανθρωπότητα, ενώ ταυτόχρονα βαθαίνει και εντείνει την επικοινωνία του με το σύμπαν.»

Εκδόσεις Νεφέλη / Σελ. 163
Πρώτη έκδοση 1970, 1971
Πρώτη έκδοση στα ελληνικά Οκτώβριος 1976

Πολύς ντόρος έγινε με αφορμή την επιβολή της χρήσης μάσκας από τους μαθητές, όλων των βαθμίδων, της καθαγιασμένης και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το ενδιαφέρον όλων επικεντρώθηκε στο αν θα πρέπει οι μαθητές να φορούν ή όχι μάσκα μέσα ή έξω από την τάξη, στο διάλλειμα, στη γυμναστική, στις δραστηριότητες, στον αριθμό των συμμετεχόντων στις αίθουσες διδασκαλίας. Καμμία συζήτηση για την ποιότητα της εκπαίδευσης, της παιδείας, των δασκάλων, των καθηγητών, την κατάρτισή τους και άλλα τέτοια τετριμμένα...

Αυτές τις μέρες, λοιπόν, έπεσε στα χέρια μας και αυτό το βιβλίο, γραμμένο το 1970 από τον Ιβάν Ίλλιτς.

Το σχολείο μάς έμαθε να το θεωρούμε απαραίτητο για
οτιδήποτε θέλουμε να μάθουμε.
Ο αυτοδίδακτος υποβιβάζεται σε
"άνθρωπο χωρίς πτυχίο"
και όλες οι δραστηριότητες του σχετικά
με αυτό που έμαθε μόνος του
είναι ύποπτες για τους άλλους,
επειδή το σχολείο δημιούργησε την πεποίθηση

όπως δείχνουν τα πράγματα, ίσως να μην έρθει ποτέ, τουλάχιστον με τη δεδομένη δομή των εκπαιδευτικών συστημάτων. Έτσι, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν χάσει τον αδιαφιλονίκητο τίτλο της εκπαιδευτικής αυθεντίας. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση καταντά να είναι κατασκευαστής πτυχίων σε χαρτί πολυτελείας, που όμως δεν εγγυούνται ότι ο κάτοχος τους διαθέτει την απαιτούμενη γνώση σε σχέση με τον αναγραφόμενο τίτλο. Ο πληθωρισμός στην προσφορά ακαδημαϊκών τίτλων αποτελεί παρενέργεια της κρατούσας ιδεολογίας, η οποία ταυτίζει την πρόοδο με την αφθονία. Όπως επισημαίνει ο Ίλλιτς σε άλλο δοκιμιό του (1999), ο πολίτης νοείται πλέον ως καταναλωτής και ως τέτοιος αντικαθιστά τις ανάγκες που νιώθει με τις ανάγκες που του επιβάλλονται. Βομβαρδίζεται από εκατό και πάνω διαφημίσεις την ημέρα, τις οποίες επιβάλλουν οι ταγοί της συνεχούς λεγόμενης ανάπτυξης, του αυτοματισμού, της ανταγωνιστικότητας και, εν τέλει, του ψευτοανθρωπισμού.

«Όλοι μάθαμε τα περισσότερα από όσα ξέρουμε έξω από το σχολείο. Η περισσότερη μάθηση έρχεται χωρίς τον δάσκαλο και συχνά παρά τη θέλησή του. Το τραγικότερο είναι ότι οι περισσότεροι άνθρωποι μαθαίνουν το μάθημά τους από το σχολείο, ακόμη κι αν δεν πηγαίνουν ποτέ στο σχολείο.

Όλοι μαθαίνουν πώς να ζουν έξω από το σχολείο. Μαθαίνουμε να μιλάμε, να σκεφτόμαστε, να αγαπάμε, να αισθανόμαστε, να παίζουμε, να βρίζουμε, να πολιτικολογούμε και να εργαζόμαστε χωρίς τη μεσολάβηση του δασκάλου. Ακόμη και τα παιδιά που είναι κάτω από τη φροντίδα του δασκάλου μέρα και νύχτα, δεν αποτελούν εξαίρεση στον κανόνα αυτό. Τα ορφανά, τα καθυστερημένα και τα παιδιά των ίδιων των δασκάλων μαθαίνουν τα περισσότερα από όσα μαθαίνουν έξω από τις «εκπαιδευτικές» διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για χάρη τους.»

Όπως υποστηρίζει σε άλλο σημείο ο Ίλλιτς, οι κοινωνίες καταλήγουν να παγιδεύονται από τους θεσμούς και να αποπροσανατολίζονται από την αποστολή τους. Ο θεσμός δεν υπάρχει πλέον για να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ανθρώπων. Αντιστρόφως, οι άνθρωποι εξυπηρετούν τις ανάγκες των θεσμών. Έτσι, ταυτίζουμε τα σχολεία με την εκπαίδευση, τα νοσοκομεία με την υγεία, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα με τη συγκοινωνία. Ο άνθρωπος και η ανθρωπότητα ολόκληρη υποδουλώνονται στις συνεχώς επιβαλλόμενες ανάγκες. Η λεγόμενη ανάπτυξη, όταν συναρτάται με τον αποπροσανατολισμό των θεσμών από την πρωταρχική τους αποστολή –την εξυπηρέτηση των ανθρώπων– συναρτάται με την αλλοτρίωση. Ο άνθρωπος αποξενώνεται από το γιατί, από την χαρά και την ικανοποίηση της παραγωγικής διεργασίας.

Στη βάση αυτή, όπως υποστηρίζει ο Ίλλιτς σε ένα άλλο δοκίμιό του, την *Ευτραπελία*, «... η κοινωνία μπορεί να κα-

ο ίδιος. Είναι ο ίδιος ο άνθρωπος που επιλέγει και καθορίζει τον τρόπο, τον τόπο και την διεργασία και ως τέτοια επιλογή συνοδεύεται και από την ανάλογη εσωτερική θέληση και δέσμευση στη διεργασία αυτή.

Θεωρούμε απαραίτητο να κλείσουμε με ένα απόσπασμα από την Εισαγωγή της αμερικανικής έκδοσης, η οποία ανήκει στην εκδοτική σειρά *World Perspectives* (Παγκόσμιες Προοπτικές), και την υπογράφει η φιλόσοφος και συγγραφέας Ruth Nanda Anshen.

«Αποτελεί θέση των Παγκόσμιων Προοπτικών ότι ο άνθρωπος βρίσκεται σε μια διαδικασία ανάπτυξης μιας νέας συνείδησης που, παρά την τωρινή πνευματική και ηθική υποδούλωση, θα ανυψώσει τελικά το ανθρώπινο είδος πάνω και πέρα από τον φόβο, την άγνοια και την απομόνωση που το μαστίζουν τώρα. Σ' αυτήν την αναδυόμενη συνείδηση, σ' αυτήν την ιδέα του ανθρώπου μέσα σ' ένα σύμπαν που θεμελιώνεται πάνω σε μια καινούργια αίσθηση της πραγματικότητας, αφιερώνεται αυτή η σειρά. [...] Παρά την απεριόριστη υποχρέωση των ανθρώπων και παρά την πεπερασμένη ισχύ τους, παρά την ανένδοτη στάση των εθνικισμών και παρά το ξεσπίτωμα των ηθικών παθών που αχρηστεύθηκαν σχεδόν από την επιστημονική σκοπιά των πραγμάτων, κάτω από τον φαινομενικό αναβρασμό και την αναταραχή του παρόντος και μέσα από τις μετατροπές της δυναμικής περιόδου με το ξεδίπλωμα της παγκόσμιας συνείδησης, ο στόχος των Παγκόσμιων Προοπτικών είναι να συντελέσει στην επιτάχυνση του ρυθμού αυτής της «ατράνταχτης καρδιάς της ολοστρόγγυλης αλήθειας», και να ερμηνεύσει τα σημαδιακά στοιχεία της Παγκόσμιας Εποχής που τώρα διαμορφώνεται σαν ο καρπός της ολοφώτιστης πλέον συνέχειας της δημιουργικής διεργασίας που αποκαθιστά τον άνθρωπο στις σχέσεις του με την ανθρωπότητα, ενώ ταυτόχρονα βαθαίνει και εντείνει την επικοινωνία του με το σύμπαν.»

Επιμέλεια – επιλογή αποσπασμάτων Π.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθε-

Εκδόσεις Νεφέλη / Σελ. 163
Πρώτη έκδοση 1970, 1971
Πρώτη έκδοση στα ελληνικά Οκτώβριος 1976

Πολύς ντόρος έγινε με αφορμή την επιβολή της χρήσης μάσκας από τους μαθητές, όλων των βαθμίδων, της καθαγιασμένης και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το ενδιαφέρον όλων επικεντρώθηκε στο αν θα πρέπει οι μαθητές να φορούν ή όχι μάσκα μέσα ή έξω από την τάξη, στο διάλλειμα, στη γυμναστική, στις δραστηριότητες, στον αριθμό των συμμετεχόντων στις αίθουσες διδασκαλίας. Καμμία συζήτηση για την ποιότητα της εκπαίδευσης, της παιδείας, των δασκάλων, των καθηγητών, την κατάρτισή τους και άλλα τέτοια τετριμμένα...

Αυτές τις μέρες, λοιπόν, έπεσε στα χέρια μας και αυτό το βιβλίο, γραμμένο το 1970 από τον Ιβάν Ίλλιτς.

Το σχολείο μάς έμαθε να το θεωρούμε απαραίτητο για
οτιδήποτε θέλουμε να μάθουμε.
Ο αυτοδίδακτος υποβιβάζεται σε
"άνθρωπο χωρίς πτυχίο"
και όλες οι δραστηριότητες του σχετικά
με αυτό που έμαθε μόνος του
είναι ύποπτες για τους άλλους,
επειδή το σχολείο δημιούργησε την πεποίθηση
ότι μόνο αυτό μπορεί να παρέχει και να πιστοποιεί
τη γνώση.

Ιβάν Ίλιτς

Σύμφωνα με το κλασσικό πλέον αξίωμα του Bernstein (1989), το σχολείο αδυνατεί να αντισταθμίσει την κοινωνία. Κατά συνέπεια, το σχολείο μιας άνισης και άδικης κοινωνίας δεν μπορεί παρά να αναπαράγει κοινωνικά άνισα αποτελέσματα. Στη βάση μιας τέτοιας παραδοχής ο ρόλος της εκπαίδευσης είναι τελεολογικά προκαθορισμένος. Η εκπαίδευση, όχι μόνο δεν μπορεί να άρει τα κοινωνικά προβλήματα αλλά είναι ένας από τους παράγο-

ανθρωπισμού.

«Όλοι μάθαμε τα περισσότερα από όσα ξέρουμε έξω από το σχολείο. Η περισσότερη μάθηση έρχεται χωρίς τον δάσκαλο και συχνά παρά τη θέλησή του. Το τραγικότερο είναι ότι οι περισσότεροι άνθρωποι μαθαίνουν το μάθημά τους από το σχολείο, ακόμη κι αν δεν πηγαίνουν ποτέ στο σχολείο.

Όλοι μαθαίνουν πώς να ζουν έξω από το σχολείο. Μαθαίνουμε να μιλάμε, να σκεφτόμαστε, να αγαπάμε, να αισθανόμαστε, να παίζουμε, να βρίζουμε, να πολιτικολογούμε και να εργαζόμαστε χωρίς τη μεσολάβηση του δασκάλου. Ακόμη και τα παιδιά που είναι κάτω από τη φροντίδα του δασκάλου μέρα και νύχτα, δεν αποτελούν εξαίρεση στον κανόνα αυτό. Τα ορφανά, τα καθυστερημένα και τα παιδιά των ίδιων των δασκάλων μαθαίνουν τα περισσότερα από όσα μαθαίνουν έξω από τις «εκπαιδευτικές» διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για χάρη τους.»

Όπως υποστηρίζει σε άλλο σημείο ο Ίλλιτς, οι κοινωνίες καταλήγουν να παγιδεύονται από τους θεσμούς και να αποπροσανατολίζονται από την αποστολή τους. Ο θεσμός δεν υπάρχει πλέον για να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ανθρώπων. Αντιστρόφως, οι άνθρωποι εξυπηρετούν τις ανάγκες των θεσμών. Έτσι, ταυτίζουμε τα σχολεία με την εκπαίδευση, τα νοσοκομεία με την υγεία, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα με τη συγκοινωνία. Ο άνθρωπος και η ανθρωπότητα ολόκληρη υποδουλώνονται στις συνεχώς επιβαλλόμενες ανάγκες. Η λεγόμενη ανάπτυξη, όταν συναρτάται με τον αποπροσανατολισμό των θεσμών από την πρωταρχική τους αποστολή –την εξυπηρέτηση των ανθρώπων– συναρτάται με την αλλοτρίωση. Ο άνθρωπος αποξενώνεται από το γιατί, από την χαρά και την ικανοποίηση της παραγωγικής διεργασίας.

Στη βάση αυτή, όπως υποστηρίζει ο Ίλλιτς σε ένα άλλο δοκίμιό του, την *Ευτραπελία*, «*... η κοινωνία μπορεί να καταστραφεί όταν η παραπέρα ποσοτική ανάπτυξη της μαζικής παραγωγής κάνει το περιβάλλον εχθρικό, όταν αποκλείει την ελεύθερη χρήση των φυσικών δεξιοτήτων των μελών της κοινωνίας, όταν απομονώνει τον έναν άνθρωπο από τον άλλον και τους φυλακίζει όλους σ' ένα καβούκι καμωμένο απ' τον άνθρωπο...*» (σελ.20).

Σύμφωνα με τον Ίλλιτς, για να επιτύχουμε «εκπαίδευση» θα πρέπει να καταργήσουμε τα σχολεία, όπως για να επιτύχουμε την «υγεία» θα πρέπει να καταργήσουμε τα νοσοκομεία και για «συγκοινωνία» τα αυτοκίνητα. Είναι φανερό ότι ο Ίλλιτς δεν υποστηρίζει την κατάργηση της εκπαίδευσης, αλλά την επανατοποθέτησή της σε άλλες

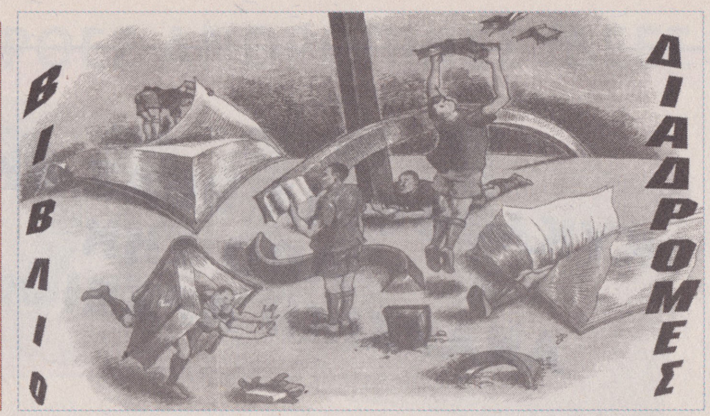
αίσθηση της πραγματικότητας, αφιερώνεται αυτή η σειρά. [...] Παρά την απεριόριστη υποχρέωση των ανθρώπων και παρά την πεπερασμένη ισχύ τους, παρά την ανένδοτη στάση των εθνικισμών και παρά το ξεσπίτωμα των ηθικών παθών που αχρηστεύθηκαν σχεδόν από την επιστημονική σκοπιά των πραγμάτων, κάτω από τον φαινομενικό αναβρασμό και την αναταραχή του παρόντος και μέσα από τις μετατροπές της δυναμικής περιόδου με το ξεδίπλωμα της παγκόσμιας συνείδησης, ο στόχος των Παγκόσμιων Προοπτικών είναι να συντελέσει στην επιτάχυνση του ρυθμού αυτής της «ατράνταχτης καρδιάς της ολοστρόγγυλης αλήθειας», και να ερμηνεύσει τα σημαδιακά στοιχεία της Παγκόσμιας Εποχής που τώρα διαμορφώνεται σαν ο καρπός της ολοφώτιστης πλέον συνέχειας της δημιουργικής διεργασίας που αποκαθιστά τον άνθρωπο στις σχέσεις του με την ανθρωπότητα, ενώ ταυτόχρονα βαθαίνει και εντείνει την επικοινωνία του με το σύμπαν.»

Επιμέλεια – επιλογή αποσπασμάτων Π.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

ΟΙ ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΙ
ΣΠΑΡΑΓΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΝΤΙΔΟΤΟ ΣΤΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΕΞΗΝΤΑ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΤΣΑΠΗ

Προλογικό σημείωμα Βασίλης Βασιλικός
Εκδόσεις Οκτώ
σελ. 242
Πρώτη έκδοση Δεκέμβριος 2019

«Μια πλημμυρίδα νοσταλγίας για το εξήντα έχει κατακλύσει το διαδίκτυο, ιδίως στα χρόνια που ακολούθησαν το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης. Δεν είναι ωστόσο η πρώτη φορά που το εξήντα έχει αναδειχθεί σε προνομιακό «λούνα παρκ» της συλλογικής μας μνήμης. Ήδη από τα τέλη του εβδομήντα, τα σίξτις έχουν αποδειχθεί ως μια «χρυσή εποχή», στη διάρκεια της οποίας η άνθηση του πολιτισμού βάδισε παράλληλα με την ανάδυση μυθικών συλλογικοτήτων και πολιτικών διεκδικήσεων. Όπως συμβαίνει συνήθως, αυτή η ανάγνωση του παρελθόντος βιώνεται ως μια «Άνοιξη», που σχεδόν ήταν μοιραίο να καταστεί «Χαμένη». Απέναντι στην επιλεκτική ανάγνωση του παρελθόντος, η παρούσα μελέτη ανοίγει ένα παράθυρο στην κοινωνική οδύνη, η οποία στην διάρκεια του εξήντα υπήρξε ο κανόνας για διευρυμένα στρώματα του πληθυσμού, ιδίως στις ζόρικες συνοικίες της φτώχειας και της ανέχειας. Με σημείο εκκίνησης τα μονόστηλα του Τύπου και τα αστυνομικά δελτία από έξι αθηναϊκές συνοικίες και προάστια, παρελαύνουν στις σελίδες του βιβλίου αυτόχειρες, παιδεραστές, κομπιναδόροι, μοιχοί και λοιποί «Καταραμένοι», σε μια στιγμή πραγματικά ιστορική, οπότε και κορυφώνεται ο Ανένδοτος την επαύριο της δολοφονίας του Λαμπράκη».

Απόσπασμα από το εξώφυλλο της έκδοσης

«Το πήρα απόφαση, λοιπόν, να πω την ιστορία σου. Να μιλήσω για τους «αόρατους» ανθρώπους. Αυτούς που έχαναν το μάτι τους από μια απλή παιδική αρρώστια, που

Ο συγγραφέας, όπως ξεκαθαρίζει, δεν στοχεύει να συνθέσει μια συνολική ιστορία του εξήντα, ούτε όμως και στην απομάγευση αυτής της δεκαετίας, αλλά επιχειρεί να ανασυνθέσει την ιστορία του '60 ρίχνοντας, όπως τονίζει χαρακτηριστικά τον προβολέα στις κοινωνικές και πολιτισμικές πραγματικότητες, *«οι οποίες αποτελούν τρόπον τινά, τα «μπετά» πάνω στα οποία χτίζεται η γοητευτική ιστορία του εξήντα με τις αντιφάσεις και τα παράδοξά της, τις φωτεινές και τις σκοτεινές στιγμές της».*

Νοσταλγία. Περικλείει τον πόνο (***άλγος***) και αυτό που τον προκαλεί (***νόστος***), λέξη που, όπως μας θυμίζει ο συγγραφέας μάς δίδαξε ο *Όμηρος* με την *Οδύσσεια* του και αφορά την επιστροφή στην πατρίδα, ή την επιστροφή σ' ένα παρελθόν, που τώρα αποτελεί μια «ξένη χώρα»...

Μπορεί, λοιπόν, η νοσταλγία πολλές φορές να αποτελεί μια κατασκευή, μια φενάκη. Όμως, ακόμα και μια «κατασκευή» φτιάχνεται με «υλικά», που υπάρχουν στον πραγματικό κόσμο, *«από σπαράγματα δηλαδή του παρελθόντος τα οποία επιλέγονται σε μια δεδομένη συνθήκη και «διαβάζονται» εξυπηρετώντας προτεραιότητες που η ίδια εποχή προκρίνει ως σημαντικές».*

Μπορεί η νοσταλγία ή τουλάχιστον σημαντικές της όψεις να εκφράζουν μια «συντηρητική» στροφή, να οδη-

νήματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή μέσω της δράσης των φεμινιστικών οργανώσεων.

Ο Κατσάπης, όμως, όπως είπαμε, «σκάβει» βαθύτερα σ' εκείνη την εποχή μακριά από τα «κυριότερα γεγονότα» αναποδογυρίζοντας τα στρώματα. Και ίσως να έχει δίκιο. Ίσως έτσι οι φωτεινές πλευρές να γίνονται φωτεινότερες...

Την έκδοση προλογίζει ο *Βασίλης Βασιλικός* για να ακολουθήσει η *Εισαγωγή* με τον τίτλο «***Το εξήντα ως «τόπος» νοσταλγίας***».

Το πρώτο κεφάλαιο τιτλοφορείται «***Το τελευταίο βράδυ***

Προλογικό σημείωμα Βασίλης Βασιλικός
Εκδόσεις Οκτώ
σελ. 242
Πρώτη έκδοση Δεκέμβριος 2019

«Μια πλημμυρίδα νοσταλγίας για το εξήντα έχει κατακλύσει το διαδίκτυο, ιδίως στα χρόνια που ακολούθησαν το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης. Δεν είναι ωστόσο η πρώτη φορά που το εξήντα έχει αναδειχθεί σε προνομιακό «λούνα παρκ» της συλλογικής μας μνήμης. Ήδη από τα τέλη του εβδομήντα, τα σίξτις έχουν αποδειχθεί ως μια «χρυσή εποχή», στη διάρκεια της οποίας η άνθηση του πολιτισμού βάδισε παράλληλα με την ανάδυση μυθικών συλλογικοτήτων και πολιτικών διεκδικήσεων. Όπως συμβαίνει συνήθως, αυτή η ανάγνωση του παρελθόντος βιώνεται ως μια «Άνοιξη», που σχεδόν ήταν μοιραίο να καταστεί «Χαμένη». Απέναντι στην επιλεκτική ανάγνωση του παρελθόντος, η παρούσα μελέτη ανοίγει ένα παράθυρο στην κοινωνική οδύνη, η οποία στην διάρκεια του εξήντα υπήρξε ο κανόνας για διευρυμένα στρώματα του πληθυσμού, ιδίως στις ζόρικες συνοικίες της φτώχειας και της ανέχειας. Με σημείο εκκίνησης τα μονόστηλα του Τύπου και τα αστυνομικά δελτία από έξι αθηναϊκές συνοικίες και προάστια, παρελαύνουν στις σελίδες του βιβλίου αυτόχειρες, παιδεραστές, κομπιναδόροι, μοιχοί και λοιποί «Καταραμένοι», σε μια στιγμή πραγματικά ιστορική, οπότε και κορυφώνεται ο Ανένδοτος την επαύριο της δολοφονίας του Λαμπράκη».

Απόσπασμα από το εξώφυλλο της έκδοσης

«Το πήρα απόφαση, λοιπόν, να πω την ιστορία σου. Να μιλήσω για τους «αόρατους» ανθρώπους. Αυτούς που έχαναν το μάτι τους από μια απλή παιδική αρρώστια, που βύζαιναν παιδιά για μεροκάματο, που ντύνονταν με ρούχα της ελεημοσύνης. «Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα». Και μνήμες. Για την αδελφή σου την Αφροδίτη που κρεμάστηκε μέσα στο σπίτι, όταν έμαθε ότι έχει καρκίνο, για τον παππού που χάρασσε το καρβέλι, ώστε να μην φάει κανείς μια μπουκιά περισσότερο απ' όσο έπρεπε. Θα προσπαθήσω να πω την ιστορία σου, με τα δικά μου λόγια όμως. Με κεφαλαία και υποσημειώσεις. Παραπομπές και φιλολογική επιμέλεια. Χωρίς συναισθηματικές φορτίσεις. Χωρίς συναίσθημα. Άγευστα. Συγχώρα με, γιαγιά. Πρέπει κι εγώ να επιβιώσω, ίσως κάποια στιγμή το έργο μου «κριθεί», εσύ που πείνασες θα καταλάβεις».

Αθήνα καλοκαίρι, 2019,
Προϊδέαση εκ μέρους του συγγραφέα

Ο *Κώστας Κατσάπης* «σκάβει» στα αρχεία της τότε Νομαρ-

Ο συγγραφέας, όπως ξεκαθαρίζει, δεν στοχεύει να συνθέσει μια συνολική ιστορία του εξήντα, ούτε όμως και στην απομάγευση αυτής της δεκαετίας, αλλά επιχειρεί να ανασυνθέσει την ιστορία του '60 ρίχνοντας, όπως τονίζει χαρακτηριστικά τον προβολέα στις κοινωνικές και πολιτισμικές πραγματικότητες, *«οι οποίες αποτελούν τρόπον τινά, τα «μπετά» πάνω στα οποία χτίζεται η γοητευτική ιστορία του εξήντα με τις αντιφάσεις και τα παράδοξά της, τις φωτεινές και τις σκοτεινές στιγμές της».*

Νοσταλγία. Περικλείει τον πόνο (***άλγος***) και αυτό που τον προκαλεί (***νόστος***), λέξη που, όπως μας θυμίζει ο συγγραφέας μάς δίδαξε ο *Όμηρος* με την *Οδύσσεια* του και αφορά την επιστροφή στην πατρίδα, ή την επιστροφή σ' ένα παρελθόν, που τώρα αποτελεί μια «ξένη χώρα»...

Μπορεί, λοιπόν, η νοσταλγία πολλές φορές να αποτελεί μια κατασκευή, μια φενάκη. Όμως, ακόμα και μια «κατασκευή» φτιάχνεται με «υλικά», που υπάρχουν στον πραγματικό κόσμο, *«από σπαράγματα δηλαδή του παρελθόντος τα οποία επιλέγονται σε μια δεδομένη συνθήκη και «διαβάζονται» εξυπηρετώντας προτεραιότητες που η ίδια εποχή προκρίνει ως σημαντικές»*.

Μπορεί η νοσταλγία ή τουλάχιστον σημαντικές της όψεις να εκφράζουν μια «συντηρητική» στροφή, να οδηγούν σε αναχρονισμούς αλλά και άρνηση της «προόδου» ή σε «νεορομαντικές αναβιώσεις. Μπορεί η νοσταλγία να αναδεικνύει τις απαιτήσεις για μεγαλύτερη «ασφάλεια», να θρηνεί ακόμη για τις βολικές εκείνες ιεραρχίες που «χάθηκαν» (λες και δεν αντικαταστάθηκαν από καταλληλότερες για την εξουσία και μάλιστα προοδευτικότατες), όμως ο συγγραφέας δεν την στοχοποιεί, δεν την χλευάζει, δεν την καταδικάζει, δεν επιθυμεί την «αναδόμησή» της θεωρώντας την ως την κακή εκδοχή της ιστορίας, ούτε την θεωρεί επιδερμική και ανάξια προσοχής. Ο Κατσάπης επιχειρεί να κατανοήσει φωτίζοντας τις «παραμελημένες σελίδες» του εξήντα που θάφτηκαν από κάθε είδους εξωραϊσμούς, αλλά και το δέος μπροστά στον ριζοσπαστισμό της εποχής που ερχόταν ως απά-

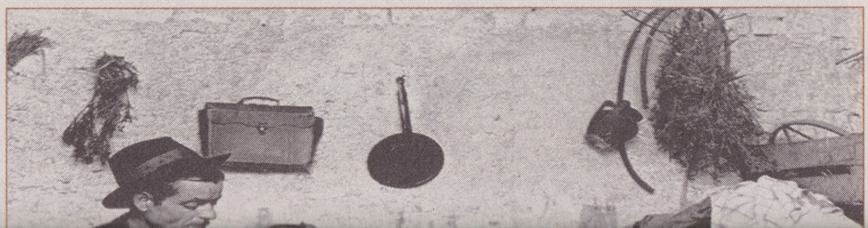
νήματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή μέσω της δράσης των φεμινιστικών οργανώσεων.

Ο Κατσάπης, όμως, όπως είπαμε, «σκάβει» βαθύτερα σ' εκείνη την εποχή μακριά από τα «κυριότερα γεγονότα» αναποδογυρίζοντας τα στρώματα. Και ίσως να έχει δίκιο. Ίσως έτσι οι φωτεινές πλευρές να γίνονται φωτεινότερες...

Την έκδοση προλογίζει ο *Βασίλης Βασιλικός* για να ακολουθήσει η *Εισαγωγή* με τον τίτλο «***Το εξήντα ως «τόπος» νοσταλγίας***».

Το πρώτο κεφάλαιο τιτλοφορείται «***Το τελευταίο βράδυ μου***» (αυτοκτονίες, αυτόχειρες) ακολουθεί το «***Εσύ 'σαι η αιτία που υποφέρω*** (πάθος το ανεξέλεγκτο), και έπονται το «***Γεια σου, τσολιά μου!***» (παιδεραστές και λοιποί «ανώμαλοι τύποι), το «***Θα κάνω ντου, βρε πονηρή***» (μοιχεία, σεπαρέ, «παράνομοι έρωτες»), το «***Δεν κλαίω που φεύγεις***» (τα πάθη της πολιτικής μετάβασης) και τέλος ο *Επίλογος* (***Οι τρεις ταφές του Μελκιάδες Εστράδα***).

Συσπείρωση Αναρχικών

βιώνεται ως μια «Άνοιξη», που σχεδόν ήταν μοιραίο να καταστεί «Χαμένη». Απέναντι στην επιλεκτική ανάγνωση του παρελθόντος, η παρούσα μελέτη ανοίγει ένα παράθυρο στην κοινωνική οδύνη, η οποία στην διάρκεια του εξήντα υπήρξε ο κανόνας για διευρυμένα στρώματα του πληθυσμού, ιδίως στις ζόρικες συνοικίες της φτώχειας και της ανέχειας. Με σημείο εκκίνησης τα μονόστηλα του Τύπου και τα αστυνομικά δελτία από έξι αθηναϊκές συνοικίες και προάστια, παρελαύνουν στις σελίδες του βιβλίου αυτόχειρες, παιδεραστές, κομπιναδόροι, μοιχοί και λοιποί «Καταραμένοι», σε μια στιγμή πραγματικά ιστορική, οπότε και κορυφώνεται ο Ανένδοτος την επαύριο της δολοφονίας του Λαμπράκη».

Απόσπασμα από το εξώφυλλο της έκδοσης

«Το πήρα απόφαση, λοιπόν, να πω την ιστορία σου. Να μιλήσω για τους «αόρατους» ανθρώπους. Αυτούς που έχαναν το μάτι τους από μια απλή παιδική αρρώστια, που βύζαιναν παιδιά για μεροκάματο, που ντύνονταν με ρούχα της ελεημοσύνης. «Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα». Και μνήμες. Για την αδελφή σου την Αφροδίτη που κρεμάστηκε μέσα στο σπίτι, όταν έμαθε ότι έχει καρκίνο, για τον παππού που χάρασσε το καρβέλι, ώστε να μην φάει κανείς μια μπουκιά περισσότερο απ' όσο έπρεπε. Θα προσπαθήσω να πω την ιστορία σου, με τα δικά μου λόγια όμως. Με κεφαλαία και υποσημειώσεις. Παραπομπές και φιλολογική επιμέλεια. Χωρίς συναισθηματικές φορτίσεις. Χωρίς συναίσθημα. Άγευστα. Συγχώρα με, γιαγιά. Πρέπει κι εγώ να επιβιώσω, ίσως κάποια στιγμή το έργο μου «κριθεί», εσύ που πείνασες θα καταλάβεις».

Αθήνα καλοκαίρι, 2019,

Προϊδέαση εκ μέρους του συγγραφέα

Ο *Κώστας Κατσάπης* «σκάβει» στα αρχεία της τότε Νομαρχίας, στα δελτία συμβάντων αστυνομικών τμημάτων, και στις εφημερίδες της εποχής για να επιχειρήσει να ψηλαφίσει, όπως λέει, ακριβώς αυτές τις ψηφίδες, που ως «***αρχαιολογία της μνήμης***» βρίσκουμε στα «*βαθύτατα στρώματα αυτού που πέρα από ωραιοποιήσεις και γενικεύσεις υπήρξε το εξήντα*». «*Ασήμαντα*» αλλά και πιο «*σοβαρά συμβάντα*», που δίδουν την εντύπωση ότι ανασύρονται από εκείνη την «*γκρίζα ζώνη*» της χαρακτηρισμένης λαμπερής και κατ' άλλα και ένδοξης δεκαετίας του '60: αυτοκτονίες, κλοπές, βιτριολικές επιθέσεις, εγκλήματα πάθους, το κυνήγι της μοιχείας, περιστατικά παιδεραστίας, αλλά και τα «*πάθη της πολιτικής μετάβασης*».

Νοσταλγία. Περικλείει τον πόνο (***άλγος***) και αυτό που τον προκαλεί (***νόστος***), λέξη που, όπως μας θυμίζει ο συγγραφέας μάς δίδαξε ο *Όμηρος* με την *Οδύσσεια* του και αφορά την επιστροφή στην πατρίδα, ή την επιστροφή σ' ένα παρελθόν, που τώρα αποτελεί μια «ξένη χώρα»...

Μπορεί, λοιπόν, η νοσταλγία πολλές φορές να αποτελεί μια κατασκευή, μια φενάκη. Όμως, ακόμα και μια «κατασκευή» φτιάχνεται με «υλικά», που υπάρχουν στον πραγματικό κόσμο, «*από σπαράγματα δηλαδή του παρελθόντος τα οποία επιλέγονται σε μια δεδομένη συνθήκη και «διαβάζονται» εξυπηρετώντας προτεραιότητες που η ίδια εποχή προκρίνει ως σημαντικές*».

Μπορεί η νοσταλγία ή τουλάχιστον σημαντικές της όψεις να εκφράζουν μια «συντηρητική» στροφή, να οδηγούν σε αναχρονισμούς αλλά και άρνηση της «προόδου» ή σε «νεορομαντικές αναβιώσεις. Μπορεί η νοσταλγία να αναδεικνύει τις απαιτήσεις για μεγαλύτερη «ασφάλεια», να θρηνεί ακόμη για τις βολικές εκείνες ιεραρχίες που «χάθηκαν» (λες και δεν αντικαταστάθηκαν από καταλληλότερες για την εξουσία και μάλιστα προοδευτικότατες), όμως ο συγγραφέας δεν την στοχοποιεί, δεν την χλευάζει, δεν την καταδικάζει, δεν επιθυμεί την «αναδόμηση» της θεωρώντας την ως την κακή εκδοχή της ιστορίας, ούτε την θεωρεί επιδερμική και ανάξια προσοχής. Ο Κατσάπης επιχειρεί να κατανοήσει φωτίζοντας τις «παραμελημένες σελίδες» του εξήντα που θάφτηκαν από κάθε είδους εξωραϊσμούς, αλλά και το δέος μπροστά στον ριζοσπαστισμό της εποχής που ερχόταν ως απάντηση στο ζόφο της ευρύτερης περιόδου που σηματοδότησε η δεύτερη μεγάλη ανθρωποσφαγή που ονομάστηκε δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος. Ο ριζοσπαστισμός αυτός εκφράστηκε παγκόσμια μέσα από την μουσική, τον κινηματογράφο, τις νεολαιίστικες εξεγέρσεις, τους απείθαρχους νέους, που όπως και τώρα στοχοποιούνταν (τέντυ μπόυδες, τόποι συνάθροισης, μπιλιαρδάδικα κ.λπ.), τα αντιπολεμικά ή αντιρατσιστικά κινήματα, τα κινήματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή μέσω της δράσης των φεμινιστικών οργανώσεων.

Ο Κατσάπης, όμως, όπως είπαμε, «σκάβει» βαθύτερα σ' εκείνη την εποχή μακριά από τα «κυριότερα γεγονότα» αναποδογυρίζοντας τα στρώματα. Και ίσως να έχει δίκιο. Ίσως έτσι οι φωτεινές πλευρές να γίνονται φωτεινότερες...

Την έκδοση προλογίζει ο *Βασίλης Βασιλικός* για να ακολουθήσει η *Εισαγωγή* με τον τίτλο «***Το εξήντα ως «τόπος» νοσταλγίας***».

Το πρώτο κεφάλαιο τιτλοφορείται «***Το τελευταίο βράδυ μου***» (αυτοκτονίες, αυτόχειρες) ακολουθεί το «***Εσύ 'σαι η αιτία που υποφέρω***» (πάθος το ανεξέλεγκτο), και έπονται το «***Γεια σου, τσολιά μου!***» (παιδεραστές και λοιποί «ανώμαλοι τύποι), το «***Θα κάνω ντου, βρε πονηρή***» (μοιχεία, σεπαρέ, «παράνομοι έρωτες»), το «***Δεν κλαίω που φεύγεις***» (τα πάθη της πολιτικής μετάβασης) και τέλος ο *Επίλογος* (***Οι τρεις ταφές του Μελκιάδες Εστράδα***).

Συσπείρωση Αναρχικών

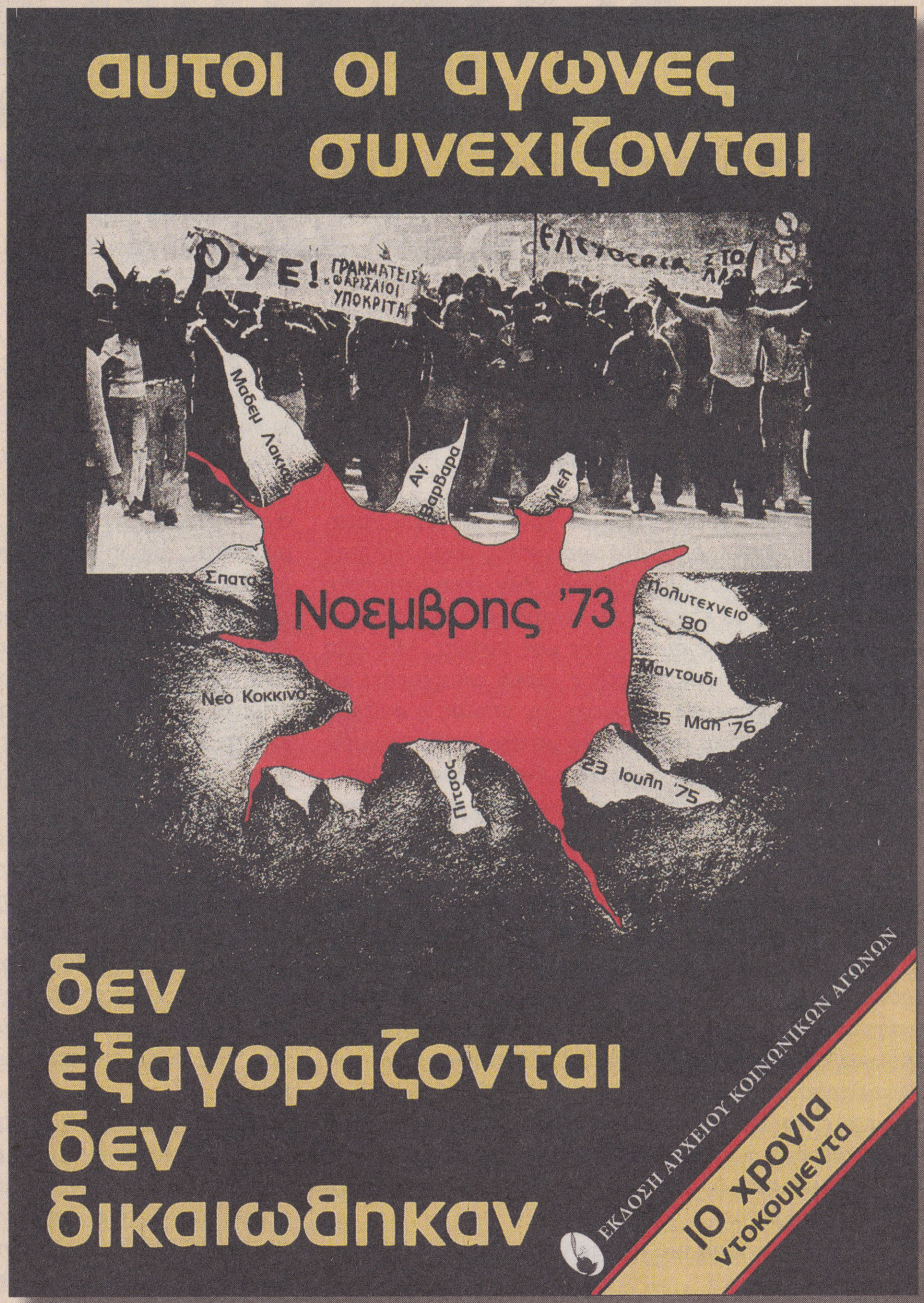
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἀπό τὴν Ἀναρχική Ἀρχειοθήκη κυκλοφορεῖ το βιβλίο «*Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται, δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν*». Πρόκειται γιά μία προσφορά μνήμης στήν ὁποία καταγράφονται οἱ αγώνες ἐναντίον τῆς δικτατορίας καί τῆς δημοκρατίας, τίς δύο ὄψεις τῆς εξουσίας.

Ὅπως γράφεται στόν πρόλογο τῆς νέας ἔκδοσης αὐτός ὁ τίτλος «*ἐκφράζει μίαν πραγματικότητα, ἐπειδή οἱ ἀγῶνες γιά τήν πανανθρώπινη ἐλευθέρωση συνεχίζονται, δέν εἶναι δυνατόν νά ἐξαγορασθοῦν καί δέν δικαιώνονται ἀπό ἐξωγενεῖς παράγοντες ἀλλά ἀπό τούς δημιουργούς τους, ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα πραγματώσεως τοῦ ὁράματος.*

Βεβαίως, ἐν προκειμένω, δέν γίνεται μία γενική ἀναφορά ἀλλά σέ συγκεκριμένους ἀγῶνες, τούς καταγεγραμμένους. Παρ' ὅλα αὐτά, καί ἀνεξάρτητα ἀπό τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἑρμηνεύει ἤ ἀποδέχεται ὁ κάθε ἕνας τά συμβάντα, ἰσχύουν τά προαναφερθέντα. Μέ πολύ ἁπλά λόγια, καί σέ αὐτήν τήν περίπτωση, οἱ ἀγῶνες δέν ἐξαγοράζονται· ἐκεῖνο πού συμβαίνει εἶναι ὅτι κάποιοι ἐξαγοράζουν τήν μέ ὁρισμένο τρόπο συμμετοχή τους σέ αὐτούς. Ἐδῶ ὑπεισέρχεται ἡ κατασκευασμένη προβολή (ὅπου πρωτοπόρος καί πρωταγωνιστής μίας συγκεκριμένης δράσης ἐμφανίζεται αὐτός ὁ ὁποῖος τήν ἀπεμπόλησε), ἡ διαστρέβλωση καί ἡ ἐπιτηδευμένη ἀποσιώπηση.

Γιά νά γίνει κατανοητό αὐτό δεν ἔχουμε παρά να παρατηρήσομε προσεκτικά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο (αὐτο)προβάλλονται ὡς πρωταγωνιστές ἀγώνων. Προσπαθοῦν νά δώσουν ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερη ἔμφαση στήν παρουσία τους καί ἐκθειάζουν, μέ βάση καί αὐτά τά ὁποῖα ἔχουν στό κεφάλι τους, ἐκεῖνες τίς πτυχές τοῦ αγῶνα, οἱ ὁποῖες ἐνισχύουν τήν επικρατοῦσα καί ἐπιβεβλημένη εἰκόνα. Με αὐτόν τόν τρόπο, ἀφ' ἑνός συμπορεύονται μέ τήν καθεστωτική πορεία καί ἀφ' ἑτέρου προσπαθοῦν νά ἀποσπάσουν ἕνα κομμάτι τοῦ ἀγῶνα γιά τόν ἑαυτό τους. Προσέξτε! Παίρνουν ἕνα κομμάτι, συνήθως διαφοροποιημένο, ἀλλά ὄχι καί τον ἀγῶνα στό σύνολό του. Ὁπότε γίνεται ἀντιληπτό ὅτι οὔτε οἰκειοποιήσιμος γίνεται, οὔτε ἐξαγοράσιμος. Ἁπλῶς, ὁ κάθε ἕνας ἀπό αὐτούς κρατᾶ στά χέρια του λίγα ψίχουλα γιά τήν ἐπίδειξη τῆς μικρότητάς τους. Βεβαίως, σέ αὐτήν τήν ἄθλια δράκα δέν συμπεριλαμβάνονται αὐτοί οἱ ὁποῖοι μέ σεμνότηττα καί χωρίς ἰδιοτέλεια, χαρίζουν στόν κόσμο τά μικρά κομμάτια τῆς συμμετοχῆς τους καί ἔτσι κοσμοῦν τόν ἀγῶνα, ἀλλά καί τήν δική τους πα-

ρηση τῆς μνήμης, ὅσο καί στήν δυνατότητα κατανοήσεως καί τήν περαιτέρω

Ἀπό τὴν Ἀναρχική Ἀρχειοθήκη κυκλοφορεῖ το βιβλίο «*Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται, δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν*». Πρόκειται γιά μία προσφορά μνήμης στήν ὁποία καταγράφονται οἱ ἀγώνες ἐναντίον τῆς δικτατορίας καί τῆς δημοκρατίας, τίς δύο ὄψεις τῆς ἐξουσίας.

Ὅπως γράφεται στόν πρόλογο τῆς νέας ἔκδοσης αὐτός ὁ τίτλος «*ἐκφράζει μίαν πραγματικότητα, ἐπειδή οἱ ἀγῶνες γιά τήν πανανθρώπινη ἐλευθέρωση συνεχίζονται, δέν εἶναι δυνατόν νά ἐξαγορασθοῦν καί δέν δικαιώνονται ἀπό ἐξωγενεῖς παράγοντες ἀλλά ἀπό τούς δημιουργούς τους, ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα πραγματώσεως τοῦ ὁράματος.*

Βεβαίως, ἐν προκειμένῳ, δέν γίνεται μία γενική ἀναφορά ἀλλά σέ συγκεκριμένους ἀγῶνες, τούς καταγεγραμμένους. Παρ' ὅλα αὐτά, καί ἀνεξάρτητα ἀπό τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἑρμηνεύει ἤ ἀποδέχεται ὁ κάθε ἕνας τά συμβάντα, ἰσχύουν τά προαναφερθέντα. Μέ πολύ ἁπλά λόγια, καί σέ αὐτήν τήν περίπτωση, οἱ ἀγῶνες δέν ἐξαγοράζονται· ἐκεῖνο πού συμβαίνει εἶναι ὅτι κάποιοι ἐξαγοράζουν τήν μέ ὁρισμένο τρόπο συμμετοχή τους σέ αὐτούς. Ἐδῶ ὑπεισέρχεται ἡ κατασκευασμένη προβολή (ὅπου πρωτοπόρος καί πρωταγωνιστής μίας συγκεκριμένης δράσης ἐμφανίζεται αὐτός ὁ ὁποῖος τήν ἀπεμπόλησε), ἡ διαστρέβλωση καί ἡ ἐπιτηδευμένη ἀποσιώπηση.

Γιά νά γίνει κατανοητό αὐτό δεν ἔχουμε παρά να παρατηρήσομε προσεκτικά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο (αὐτο)προβάλλονται ὡς πρωταγωνιστές ἀγώνων. Προσπαθοῦν νά δώσουν ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερη ἔμφαση στήν παρουσία τους καί ἐκθειάζουν, μέ βάση καί αὐτά τά ὁποῖα ἔχουν στό κεφάλι τους, ἐκεῖνες τίς πτυχές τοῦ ἀγῶνα, οἱ ὁποῖες ἐνισχύουν τήν ἐπικρατοῦσα καί ἐπιβεβλημένη εἰκόνα. Με αὐτόν τόν τρόπο, ἀφ' ἑνός συμπορεύονται μέ τήν καθεστωτική πορεία καί ἀφ' ἑτέρου προσπαθοῦν νά ἀποσπάσουν ἕνα κομμάτι τοῦ ἀγῶνα γιά τόν ἑαυτό τους. Προσέξτε! Παίρνουν ἕνα κομμάτι, συνήθως διαφοροποιημένο, ἀλλά ὄχι καί τον ἀγῶνα στό σύνολό του. Ὁπότε γίνεται ἀντιληπτό ὅτι οὔτε οἰκειοποιήσιμος γίνεται, οὔτε ἐξαγοράσιμος. Ἁπλῶς, ὁ κάθε ἕνας ἀπό αὐτούς κρατᾶ στά χέρια του λίγα ψίχουλα γιά τήν ἐπίδειξη τῆς μικρότητάς τους. Βεβαίως, σέ αὐτήν τήν ἄθλια δράκα δέν συμπεριλαμβάνονται αὐτοί οἱ ὁποῖοι μέ σεμνότηττα καί χωρίς ἰδιοτέλεια, χαρίζουν στόν κόσμο τά μικρά κομμάτια τῆς συμμετοχῆς τους καί ἔτσι κοσμοῦν τόν ἀγῶνα, ἀλλά καί τήν δική τους παρουσία. Εἶναι ὅσοι συνειδητά ἀναφέρονται στόν ἀγῶνα γνωρίζοντες ὅτι αὐτός δέν ἀνήκει σέ κανέναν.»

Πρόπλασμά αὐτῆς τῆς ἐκδόσεως ἦταν μία μπροσούρα 80 σελίδων, ἡ ὁποία κυκλοφόρησε τό 1979 μέ τόν τίτλο «Ἔξη χρόνια ἀρκετά δέν θά γίνουνε ἑπτά».

«*Τό περιεχόμενο αὐτῆς τῆς μπροσούρας ἀφοροῦσε, κυρίως, τά γεγονότα τῆς ἐξέγερσης τοῦ 1973, ἕνα σύντομο χρονικό τῶν πορειῶν μνήμης γιά τήν ἐξέγερση μέχρι τό 1978 καί τά γεγονότα τῆς 23ης Ἰουλίου 1975.*

[...]

Ὅμως, ἡ κατάθεση ἐμπειριῶν καί γεγονότων δέν κάλυπτε τά ὅσα συνέβησαν τήν ἑπόμενη πενταετία, ἀρχῆς γενομένης μέ τίς συγκρούσεις τῆς 25ης Μαΐου 1976 –καί ὅσων ἀκολούθησαν μέχρι τήν ἐπέτειο μνήμης τοῦ 1980– καί τά ὁποία ἀναδείκνυαν ὅτι ἡ βαρβαρότητα τῆς ἐξουσίας παραμένει, εἴτε ἐμφανίζεται μέ τό ἀπολυταρχικό εἴτε μέ τό δημοκρατικό της προσωπεῖο.

Ἔτσι, προέκυψε αὐτό τό βιβλίο-χρονικό ἀγώνων τόσο τῆς δικτατορικῆς περιόδου, ὅσων καί τῶν πρώτων χρόνων μετά ἀπό αὐτήν, καλύπτει δηλαδή τό διάστημα 1972-1980, ἐνῶ προηγεῖται μία ἀναφορά στίς βομβιστικές ἐπιθέσεις ἀπό τό 1967 ἕως τό 1971.

ρηση τῆς μνήμης, ὅσο καί στήν δυνατότητα κατανοήσεως καί τήν περαιτέρω διερεύνηση τῆς ἀναδιπλούμενης πραγματικότητας.

Τά γεγονότα τά ὁποία ἔχουν καταγραφεῖ ἀπέχουν ἀπό τό σήμερα μισό αἰώνα. Ἐδῶ ἔρχεται ὁ ὑποκειμενικός λόγος. Ἡ συγκέντρωση, σέ ἀντίθεση μέ τήν διάσπαση καί διασπορά τῶν γεγονότων, βοηθᾶ ὅλους ὅσους δέν τά ἔζησαν νά ἀποκτήσουν μία ἔμμεση ἐμπειρία ὥστε νά μπορέσουν νά διακρίνουν τήν σημασία τους γιά τήν ἐποχή κατά τήν ὁποία συνέβησαν καί γιά ὅσα προέκυψαν μετά.

Τά ψεύδη καί οἱ παραποιήσεις τῶν καταστάσεων δέν χρειάζονται ἕναν ἀντίλογο, ὁ ὁποῖος σέ ἀρκετές τῶν περιπτώσεων ἑτεροκαθορίζει τούς ἀντιλέγοντες. Αὐτό τό ὁποῖο χρειάζεται εἶναι –μέσα ἀπό τήν δυνατότητα καί ἱκανότητα νοητικῆς ἐπεξεργασίας– ἄν ὄχι ἡ ἀποκατάσταση τῆς πραγματικότητας, ἡ προσέγγισή της στόν μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Μέσα ἀπό τίς ἑκάστοτε παρατιθέμενες μέ ἀνιδιοτέλεια καταστάσεις οἱ μῦθοι τῆς ἐξουσίας ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι ὠμά ψεύδη. Αὐτά τά ψεύδη καί οἱ διαστρεβλώσεις ἀνέδειξαν σέ «σπουδαίους» καί «ἐθνάρχες», ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κάτω ἀπό μίαν ξεκάθαρη ὀπτική καί διαυγή λογική θά κατεῖχαν τό στίγμα τοῦ ἐθνοπροδότη, σύμφωνα μέ τήν ἑδραιωμένη ἐδῶ καί αἰῶνες γνώμη τήν ὁποία ἀσπάζεται καί ἡ ἐξουσία.

σέρχεται ἡ κατασκευασμένη προβολή (ὅπου πρωτοπόρος καὶ πρωταγωνιστής μίας συγκεκριμένης δράσης ἐμφανίζεται αὐτός ὁ ὁποῖος τὴν ἀπεμπόλησε), ἡ διαστρέβλωση καὶ ἡ ἐπιτηδευμένη ἀποσιώπηση.

Γιά νά γίνει κατανοητό αὐτό δεν ἔχουμε παρά να παρατηρήσομε προσεκτικά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο (αὐτο)προβάλλονται ὡς πρωταγωνιστές ἀγώνων. Προσπαθοῦν νά δώσουν ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερη ἔμφαση στήν παρουσία τους καί ἐκθειάζουν, μέ βάση καί αὐτά τά ὁποῖα ἔχουν στό κεφάλι τους, ἐκεῖνες τίς πτυχές τοῦ αγῶνα, οἱ ὁποῖες ἐνισχύουν τήν ἐπικρατοῦσα καί ἐπιβεβλημένη εἰκόνα. Με αὐτόν τόν τρόπο, ἀφ' ἑνός συμπορεύονται μέ τήν καθεστωτική πορεία καί ἀφ' ἑτέρου προσπαθοῦν νά ἀποσπάσουν ἕνα κομμάτι τοῦ ἀγῶνα γιά τόν ἑαυτό τους. Προσέξτε! Παίρνουν ἕνα κομμάτι, συνήθως διαφοροποιημένο, ἀλλά ὄχι καί τον ἀγῶνα στό σύνολό του. Ὁπότε γίνεται ἀντιληπτό ὅτι οὔτε οἰκειοποιήσιμος γίνεται, οὔτε ἐξαγοράσιμος. Ἁπλῶς, ὁ κάθε ἕνας ἀπό αὐτούς κρατᾶ στά χέρια του λίγα ψίχουλα γιά τήν ἐπίδειξη τῆς μικρότητάς τους. Βεβαίως, σέ αὐτήν τήν ἄθλια δράκα δέν συμπεριλαμβάνονται αὐτοί οἱ ὁποῖοι μέ σεμνότηττα καί χωρίς ἰδιοτέλεια, χαρίζουν στόν κόσμο τά μικρά κομμάτια τῆς συμμετοχῆς τους καί ἔτσι κοσμοῦν τόν ἀγῶνα, ἀλλά καί τήν δική τους παρουσία. Εἶναι ὅσοι συνειδητά αναφέρονται στόν αγῶνα γνωρίζοντες ὅτι αὐτός δέν ἀνήκει σέ κανέναν.»

Πρόπλασμά αὐτῆς τῆς ἐκδόσεως ἦταν μία μπροσούρα 80 σελίδων, ἡ ὁποία κυκλοφόρησε τό 1979 μέ τόν τίτλο «Ἔξη χρόνια ἀρκετά δέν θά γίνουνε ἑπτά».

«Τό περιεχόμενο αὐτῆς τῆς μπροσούρας ἀφοροῦσε, κυρίως, τά γεγονότα τῆς ἐξέγερσης τοῦ 1973, ἕνα σύντομο χρονικό τῶν πορειῶν μνήμης γιά τήν ἐξέγερση μέχρι τό 1978 καί τά γεγονότα τῆς 23ης Ἰουλίου 1975.

[…]

Ὅμως, ἡ κατάθεση ἐμπειριῶν καί γεγονότων δέν κάλυπτε τά ὅσα συνέβησαν τήν ἑπόμενη πενταετία, ἀρχῆς γενομένης μέ τίς συγκρούσεις τῆς 25ης Μαΐου 1976 –καί ὅσων ἀκολούθησαν μέχρι τήν ἐπέτειο μνήμης τοῦ 1980– καί τά ὁποία ἀναδείκνυαν ὅτι ἡ βαρβαρότητα τῆς ἐξουσίας παραμένει, εἴτε ἐμφανίζεται μέ τό ἀπολυταρχικό εἴτε μέ τό δημοκρατικό της προσωπεῖο.

Ἔτσι, προέκυψε αὐτό τό βιβλίο-χρονικό ἀγώνων τόσο τῆς δικτατορικῆς περιόδου, ὅσων καί τῶν πρώτων χρόνων μετά ἀπό αὐτήν, καλύπτει δηλαδή τό διάστημα 1972-1980, ἐνῶ προηγεῖται μία ἀναφορά στίς βομβιστικές ἐπιθέσεις ἀπό τό 1967 ἕως τό 1971.

[…]

Τά ὅσα στοιχεῖα κατατίθενται εἶναι ἀδιαμφισβήτητα, κάτι τό ὁποῖο ἐπιβεβαιώθηκε καθ' ὅλον τό διάστημα ἀπό τήν ἀρχική ἔκδοση μέχρι σήμερα, μέ τήν κατά περιόδους ἀναπαραγωγή τμημάτων τοῦ βιβλίου τόσο σέ ἐφημερίδες (εἴτε γιά νά δειχθεῖ ἡ «Καραμανλική τρομοκρατία», εἴτε γιά νά δειχθεῖ ἡ «ἐγκληματική φύση τῆς δικτατορίας» καί ὄχι, ἐννοεῖται, τῆς ἐξουσίας στήν ὁποιαδήποτε μορφή ἐκδηλώσεώς της), ὅσο καί σέ διάφορους δικτυακούς τόπους.

[…]

Ἡ παροῦσα ἐπανέκδοση κρίνεται χρήσιμη γιά ὑποκειμενικούς, ἀλλά καί γιά ἀντικειμενικούς λόγους. Ἡ συνάντηση αὐτῶν τῶν δυό ἀφορᾶ τόσο τήν διατήρηση τῆς μνήμης, ὅσο καί τήν δυνατότητα κατανοήσεως καί τήν περαιτέρω διερεύνηση τῆς ἀναδιπλούμενης πραγματικότητας.

Τά γεγονότα τά ὁποῖα ἔχουν καταγραφεῖ ἀπέχουν ἀπό τό σήμερα μισό αἰώνα. Ἐδῶ ἔρχεται ὁ ὑποκειμενικός λόγος. Ἡ συγκέντρωση, σέ ἀντίθεση μέ τήν διάσπαση καί διασπορά τῶν γεγονότων, βοηθᾶ ὅλους ὅσους δέν τά ἔζησαν νά ἀποκτήσουν μία ἔμμεση ἐμπειρία ὥστε νά μπορέσουν νά διακρίνουν τήν σημασία τους γιά τήν ἐποχή κατά τήν ὁποία συνέβησαν καί γιά ὅσα προέκυψαν μετά.

Τά ψεύδη καί οἱ παραποιήσεις τῶν καταστάσεων δέν χρειάζονται ἕναν ἀντίλογο, ὁ ὁποῖος σέ ἀρκετές τῶν περιπτώσεων ἑτεροκαθορίζει τούς ἀντιλέγοντες. Αὐτό τό ὁποῖο χρειάζεται εἶναι –μέσα ἀπό τήν δυνατότητα καί ἱκανότητα νοητικῆς ἐπεξεργασίας– ἄν ὄχι ἡ ἀποκατάσταση τῆς πραγματικότητας, ἡ προσέγγισή της στόν μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Μέσα ἀπό τίς ἑκάστοτε παρατιθέμενες μέ ἀνιδιοτέλεια καταστάσεις οἱ μῦθοι τῆς ἐξουσίας ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι ὠμά ψεύδη. Αὐτά τά ψεύδη καί οἱ διαστρεβλώσεις ἀνέδειξαν σέ «σπουδαίους» καί «ἐθνάρχες», ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κάτω ἀπό μίαν ξεκάθαρη ὀπτική καί διαυγή λογική θά κατεῖχαν τό στίγμα τοῦ ἐθνοπροδότη, σύμφωνα μέ τήν ἑδραιωμένη ἐδῶ καί αἰῶνες γνώμη τήν ὁποία ἀσπάζεται καί ἡ ἐξουσία.

Οἱ δέ ὑποτιθέμενοι ἀγωνιστές, καί στήν πράξη ἀνταγωνιστές τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων, εἶναι αὐτοί οἱ ὁποῖοι δέν καπηλεύονται ἁπλῶς τήν ἀλήθεια, ἀλλά διαστρεβλώνουν τά ὅσα ἔχουν σχέση μέ τήν πραγματικότητα καί συμβάλλουν στήν κατασκευή τῆς ἱστορίας κατά πώς συμφέρει τήν ἐξουσία.

Ἄν ἱστορία εἶναι συστηματική μελέτη τῶν ὅσων ἔχουν συμβεῖ μέ ἐπίκεντρο τήν ἀνθρώπινη δραστηριότητα καί τά γραπτά, τότε μία μικρή συμβολή στήν ἀποκατάσταση τῶν στρεβλώσεων, εἶναι καί τά παρατιθέμενα τεκμήρια γιά τούς κοινωνικούς ἀγῶνες.

Τά ἀποδίδουμε, λοιπόν, ἄνευ οἱασδήποτε τροποποίησης, ὡς ἐλάχιστη συνεισφορά στήν διατήρηση τῆς μνήμης.

Συσπείρωση Ἀναρχικῶν»